

Geïntegreerd jaarverslag

2018

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Leeswijzer	6
1. ORGANISATIE	7
1.1 Albeda algemeen.....	7
1.1.1 Structuur: juridisch en organisatorisch	7
1.1.2 Geografische locaties	8
1.2 Resultatenbox	9
1.2.1 Verklaring bevoegd gezag	9
1.2.2 Opbrengsten	10
1.2.3 Personeel.....	11
1.3 College van bestuur.....	11
2. Raad van toezicht.....	14
3. Medezeggenschap	18
3.1 Ondernemingsraad.....	18
3.2 Studentenraad	18
3.3 Ouderplatform.....	19
4. Onderwijs.....	20
4.1 Onderzoek en ontwikkelingen in het onderwijsproces	20
4.1.1 Onderwijsprogramma	20
4.1.2 Ontwikkeling en begeleiding.....	23
4.1.3 Didactisch handelen	24
4.1.4 Beroepspraktijkvorming (bpv).....	25
4.2 Schoolklimaat	25
4.2.1 Veiligheid en leerklimaat.....	26
4.3 Examinering en diplomering	26
4.3.1 Kwaliteitsborging examinering en diplomering	26
4.3.2 Exameninstrumentarium.....	26
4.3.3 Afname en beoordeling	27
4.4 Onderwijsresultaten.....	27
4.4.1 Studiesucces	27
4.4.2 Voortijdig schoolverlaters (VSV).....	28
4.5 Kwaliteitszorg en ambitie.....	28
4.5.1 Kwaliteitszorg	28
4.5.2 Kwaliteitscultuur.....	28
4.5.3 Verantwoording en dialoog.....	29
4.6 Projecten.....	29
5. HRM.....	31
5.1 Personeelsbestand.....	31
5.2 Verzuim.....	32
5.3 Docenten	32
5.4 HRM beleid	33

5.4.1 Medewerkerstevredenheid	33
5.4.2 Professionalisering	33
5.4.3 Mobiliteit.....	33
5.4.4 Werkverdelingsbeleid	34
5.4.5 Beleid uitkeringen na ontslag	34
5.5 Project WW en BWWW 2018	34
5.6 Bureau vertrouwenspersonen 2018	34
5.7 Klachten- en geschillenregelingen	35
6. Financiële bedrijfsvoering	36
6.1 Exploitatieresultaat	36
6.2 Balans	37
6.3 Continuïteitsparagraaf	37
6.4 Interne risicobeheersing- en controlesysteem.....	45
6.5 Vermogensbeheer en treasury management.....	47
6.5.1 Algemeen.....	47
6.5.2 Eigen Vermogen	47
6.5.3 Treasury management	47
6.6 Helderheid in bekostiging	48
6.6.1 Thema 1: Uitbesteding bekostigd onderwijs.....	48
6.6.2 Thema 2: Investerings van publieke middelen in private activiteiten	48
6.6.3 Thema 3: Verlenen van vrijstellingen	48
6.6.4 Thema 4: Buitenlandse deelnemers.....	49
6.6.5 Thema 5: Les- en Cursusgeld niet betaald door de student zelf.....	49
6.6.6 Thema 6: In- en uitschrijving van deelnemers in meer dan één opleiding tegelijk.....	49
6.6.7 Thema 7: Deelnemers volgen een andere opleiding en/of leerweg.....	49
6.6.8 Thema 8: Bekostiging van maatwerktrajecten	49
7. Jaarrekening.....	50
7.1 Algemene toelichting op de Balans en de Exploitatierekening	50
7.2 Balans per 31 december 2018 (Geconsolideerd)	57
7.3 Staat van baten en lasten 2018 (Geconsolideerd)	59
7.4 Kasstroomoverzicht geconsolideerde jaarrekening 2018	60
7.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2018	61
7.5.1 Materiële vaste activa.....	61
7.5.2 Vorderingen	62
7.5.3 Liquide middelen	63
7.5.4 Eigen vermogen	63
7.5.5 Voorzieningen.....	64
7.5.6 Langlopende schulden	66
7.5.7 Kortlopende schulden.....	66
7.6 Niet in de balans opgenomen verplichtingen	67
7.7 Toelichting geconsolideerde exploitatierekening over het boekjaar 2018	68
7.7.1 Baten	68
7.7.2 Lasten	71

7.7.3 Financiële baten en lasten.....	76
8. Jaarrekening 2018 enkelvoudig	77
8.1 Balans per 31 december 2018 enkelvoudig	77
8.2 Staat van baten en lasten 2018 enkelvoudig	79
8.3 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2018.....	80
8.3.1 Materiële vaste activa.....	80
8.3.2 Financiële vaste activa	80
8.3.3 Vorderingen	81
8.3.4 Liquide middelen	81
8.3.5 Verloopoverzicht Eigen Vermogen.....	82
8.3.6 Voorzieningen.....	82
8.3.7 Langlopende schulden	82
8.3.8 Kortlopende schulden.....	82
8.4 Toelichting op de enkelvoudige exploitatierekening over het boekjaar 2018.....	83
8.4.1 Baten	83
8.4.2 Lasten	84
8.4.3 Resultaat deelnemingen.....	85
8.4.4 Financiële baten en lasten.....	85
8.4.5 Gebeurtenissen na balansdatum	86
9. Bijlagen	87
9.1 Algemene gegevens	87
9.2 Verbonden partijen	88
9.3 Overzicht geoormerkte subsidies OC&W	89
9.4 Te verrekenen Cursusgeld 2018 / 2019	90
9.5 Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders en Wet normering Topinkomens	91
Bijlage A: Samenwerkingsverbanden.....	94
Bijlage B: Nevenfuncties leden college van bestuur 2018	96
Bijlage C: Hoofd- en overige nevenfuncties leden raad van toezicht in 2018.....	97

Voorwoord

Voor u ligt het geïntegreerd jaardocument 2018 van Albeda. Hiermee legt het bestuur op transparante wijze verantwoording af over het gevoerde beleid, de verrichte inspanningen en de bereikte resultaten.

Onderwijs draait om mensen. Wij zijn trots op alle collega's die zich ook dit jaar weer met hart en ziel hebben ingezet voor de studenten. Continu werken we aan de inspirerend en kwalitatief goed onderwijs. De financiële resultaten zijn in 2018 goed.

We werken vanuit onze missie en strategische visie 'Albeda zet de Toon'. De missie van Albeda is dit jaar vernieuwd zodat het meer bij deze tijd past, maar tegelijkertijd blijven we trouw aan onze identiteit. Onze nieuwe missie luidt: *“Voor iedereen die wil, bieden wij uitstekend en inspirerend onderwijs. Bij ons ontdek en ontwikkel je je talenten en kwaliteiten. Je groeit uit tot een gewilde en ondernemende professional, met een actieve en duurzame rol in de samenleving. Wij gaan en staan voor verbinding en betrokkenheid, doen dit met elkaar en erkennen en waarderen de verschillen tussen mensen.”*

Om de missie en de strategische visie 'Albeda zet de Toon' te realiseren werken we nauw samen met het bedrijfsleven, overheid en onderwijspartners. Samen bouwen we aan nieuw onderwijs, dat kleinschalig is en herkenbaar voor onze studenten en voor de bedrijven en instellingen waarmee we samenwerken. Vanuit verschillende posities proberen we het onderwijs beter te maken. Voor onze studenten. Voor het bedrijfsleven. Voor de regio Rotterdam-Rijnmond.

Anky Romeijnders, René Louwerse en Ron Kooren
College van bestuur Albeda

Leeswijzer

Met dit jaarverslag legt Albeda verantwoording af aan zijn belanghebbenden en toezichthouders. Dat zijn:

- Toezichthoudende instanties: ministerie van OCW en Inspectie van het Onderwijs
- Raad van toezicht van Albeda
- Studenten en hun ouders/verzorgers of partners
- Bedrijven, instellingen, belangenorganisaties en intermediaire organisaties
- Toeleveranciers: scholen voor voortgezet onderwijs in de regio Rotterdam-Rijnmond
- Afnemers: hogescholen die onze gediplomeerde studenten inschrijven
- Collega mbo-instellingen
- Lokale overheden
- Personeelsleden
- Overige geïnteresseerden

Het geïntegreerd jaardocument bestaat uit de resultatenbox, het jaarverslag en de jaarrekening over 2018. Het jaarverslag bevat de volgende hoofdstukken:

- Hoofdstuk 1 start met een profiel van Albeda, met daarin een beschrijving van onze strategische visie 'Albeda zet de Toon', aangevuld met onze speerpunten. Verder zijn de organisatiestructuur en het organogram van Albeda hier te vinden. In de resultatenbox zijn in vogelvlucht de belangrijkste cijfers over 2018 gebundeld.
- Hoofdstuk 2 is een separaat verslag vanuit de raad van toezicht (RvT).
- Hoofdstuk 3 geeft de visie van de medezeggenschapsorganen over het afgelopen kalenderjaar.
- Hoofdstuk 4 is ons onderwijs hoofdstuk, waarin de onderwijscijfers uit de resultatenbox worden onderbouwd en het beleid erachter wordt toegelicht.
- Hoofdstuk 5 is gewijd aan ons humanresourcesmanagement (HRM). Het geeft uitleg bij de HRM-cijfers in de resultatenbox en biedt daarnaast inzicht in onderwerpen als scholing en strategische personeelsplanning.
- Hoofdstuk 6 gaat dieper in op onze financiële bedrijfsvoering.
- Hoofdstuk 7 is gewijd aan de geconsolideerde jaarrekening en hoofdstuk 6 aan de enkelvoudige.
- Hoofdstuk 8 bevat de overige financiële gegevens, inclusief de accountantsverklaring.
- Hoofdstuk 9 telt een aantal verhelderende bijlagen, die inzicht geven in de ondersteunende gegevens voor de andere hoofdstukken.

Uiteraard zijn wij geïnteresseerd in wat onze stakeholders van onze prestaties vinden. Wij nodigen u daarom van harte uit om te reageren. Dat kan door een mail te sturen naar bestuurssecretariaat@albeda.nl.

1. ORGANISATIE

1.1 Albeda algemeen

Als interconfessionele en interculturele school voor middelbaar beroepsonderwijs wil Albeda toonaangevend en waardevol zijn en blijven voor studenten, werkenden en medewerkers en daarmee voor iedereen in de samenleving. In 2016 is een nieuwe strategische visie uitgezet. Deze visie bouwt voort op onze beste tradities: studenten en werkenden hun talenten laten ontdekken, ontwikkelen en toepassen zodat ze uitgroeien tot gewilde en bekwame professionals. Professionals die een leven lang als ondernemende vakmensen én als betrokken en verantwoordelijke burgers hun bijdrage leveren aan de samenleving. Onze opdracht is dus studenten en werkenden op te leiden tot professionele beroepsbeoefenaars. Vakbekwaam, ondernemend en flexibel, en daardoor duurzaam inzetbaar. Zo dragen we bij aan het verhogen van het opleidingsniveau, het versterken van bedrijvigheid en welvaart, en aan de vitalisering van de samenleving in de stad Rotterdam en de regio Rijnmond. Onze strategische visie omvat vijf speerpunten:

- We werken aan uitstekend en inspirerend onderwijs voor iedereen
- We werken met een helder professioneel en pedagogisch kader
- We realiseren mbo-colleges die herkenbaar zijn voor de verschillende beroepenvelden én studenten
- We versterken de allianties met bedrijven, instellingen en overheden
- We leren en werken innovatief en toekomstgericht. Leer-werkplaatsen hebben daarbij een prominente rol

In dit jaarverslag worden deze speerpunten onderbouwd en uitgewerkt.

1.1.1 Structuur: juridisch en organisatorisch

Juridische structuur

Albeda is een stichting. Het college van bestuur (CvB) vormt het bestuur en is daarmee eindverantwoordelijk voor de volledige gang van zaken binnen de stichting en de daarmee verbonden instellingen. Het CvB wordt hierbij direct ondersteund door het bestuursbureau en juridische zaken. De raad van toezicht (RvT) houdt daar toezicht op, adviseert het CvB gevraagd en ongevraagd en vervult de werkgeversrol ten aanzien van het CvB.

Organisatiestructuur

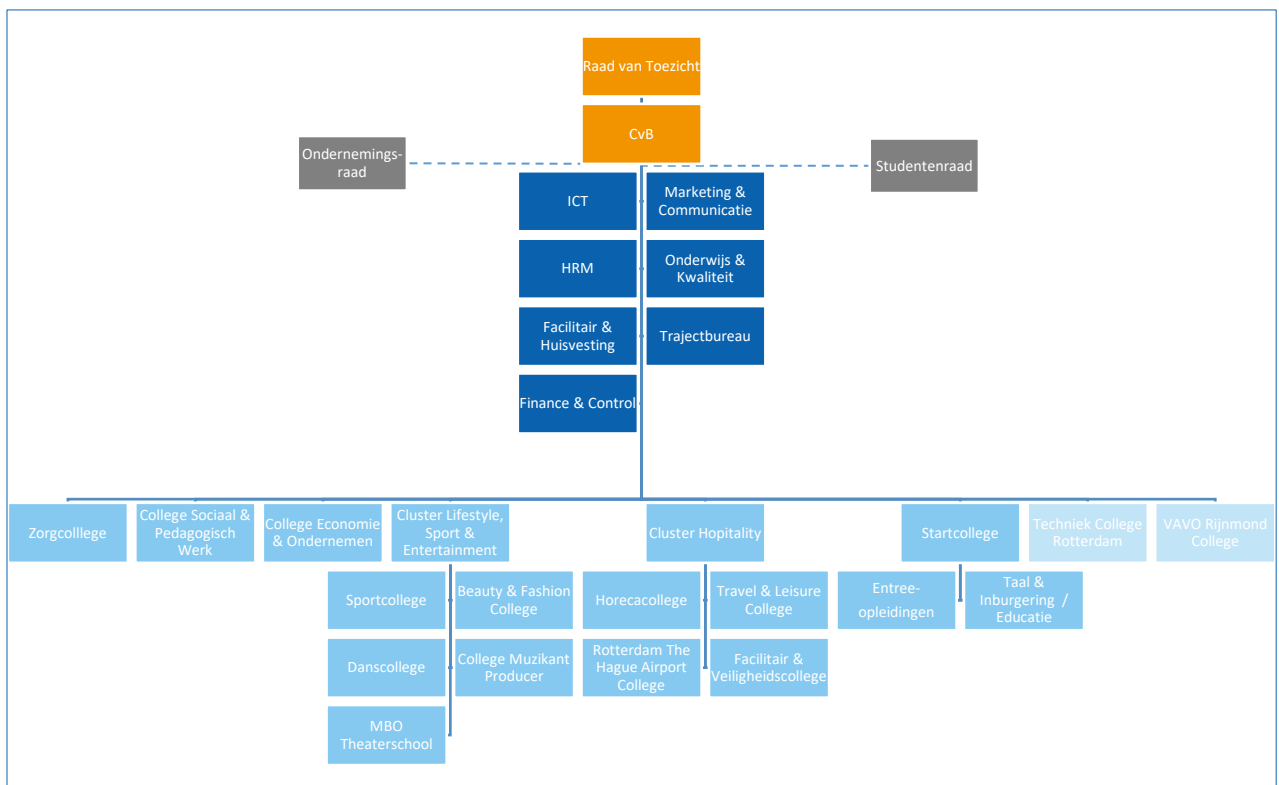
In 2018 is de organisatiestructuur van Albeda veranderd. Albeda is niet langer georganiseerd in branches, maar in colleges. Colleges zijn samengesteld uit opleidingen die een vergelijkbare product-marktcombinatie kennen (inhoudelijk verwante opleidingen met vergelijkbare doelgroepen). De colleges verschillen sterk in grootte en aard. Voor colleges met een klein aantal studenten is bij de interne aansturing gekozen voor het clusteren van colleges. Hierbij is gekeken naar verwante colleges gezien vanuit de markt en rekening houdend met de oude situatie (van indeling bij branches).

Vanaf augustus 2018 bestaat Albeda extern¹ uit de volgende onderdelen:

- Colleges:
 - Albeda Zorgcollege
 - Albeda College Sociaal & Pedagogisch Werk
 - Albeda College Economie & Ondernemen
 - Albeda Sportcollege
 - Albeda Danscollege
 - Albeda Beauty & Fashioncollege
 - Albeda College Muzikant Producer
 - Albeda MBO Theaterschool
 - Albeda Horecacollege
 - Albeda Travel & Leisure College

¹ Voor de interne aansturing zijn er twee clusters van colleges geformeerd (zie figuur 1: Organogram)

- Albeda Rotterdam The Hague Airport College
 - Albeda Startcollege²
 - Albeda Facilitair & Veiligheidscollege
 - VAVO Rijnmond College³
 - Techniek College Rotterdam⁴
- Stafafdelingen:
 - Onderwijs & Kwaliteit (O&K)
 - Marketing & Communicatie (M&C)
 - HRM
 - Finance & Control (F&C)
 - Facilitair & Huisvesting (F&H)
 - ICT
 - Trajectbureau

Figuur 1: Organogram Albeda

1.1.2 Geografische locaties

Albeda biedt onderwijsactiviteiten aan in de regio Rotterdam-Rijnmond. In totaal heeft Albeda 28 opleidingslocaties. Hiervan bevinden 16 locaties zich binnen de gemeente Rotterdam. Daarnaast zijn er opleidingslocaties in Barendrecht, Hellevoetsluis, Maassluis, Middelharnis, Naaldwijk, Oude Tonge, Poortugaal, Rhoon, Schiedam, Spijkenisse en Vlaardingen.

² Bestaande uit Entree-opleidingen en cursussen Taal & Inburgering (Educatie)

³ Samenwerkingsschool tussen Albeda en Zadkine

⁴ Samenwerkingsschool tussen Albeda en Zadkine

1.2 Resultatenbox

1.2.1 Verklaring bevoegd gezag

Het Ministerie van OCW verplicht het bevoegd gezag tot een verklaring dat alle opleidingen voldoen aan de wettelijke vereisten. Onder de wettelijke vereisten verstaat Albeda alle relevante onderwijswet- en regelgeving. Het college van bestuur ziet toe op het voldoen aan deze wettelijke vereisten. In dit geïntegreerd jaardocument is de stand van zaken daarvan beschreven.

In het onderwijs- en examenreglement van alle opleidingen is de informatieplicht vanuit de school naar studenten (en ouders) verankerd. Onze studenten hebben een onderwijsovereenkomst en er is een studentenstatuut, een studiehandleiding en een onderwijsexamenregeling (OER). We sturen nadrukkelijk op het terugdringen van verzuim en voortijdig schoolverlaten (VSV). Alle mbo-opleidingen voldoen aan de minimum urennorm van 850 uur (voltijdopleiding BOL), respectievelijk 300 (BBL- en deeltijdopleidingen).

Het is een wettelijke verplichting zorg te dragen voor duidelijkheid over het arbeidsmarktperspectief en daar het opleidingsaanbod op af te stemmen. Om onnodige concurrentie te voorkomen, dan wel op te heffen, vindt jaarlijks in het najaar afstemming plaats binnen het zogenoemde Hoboken overleg over het huidige en toekomstige opleidingsaanbod. De betrokken instellingen zijn: Albeda, Hout en Meubileringscollege, Grafisch Lyceum Rotterdam, Scheepvaart en Transport College en Zadkine. Ook worden aankomende studenten tijdig en realistisch voorgelicht over de arbeidsmarktkansen. We gebruiken hierbij onder meer Studie in Cijfers van SBB en Kans op stage/leerbaan/ werk van SBB/UWV.

Een andere zorgplicht ligt verankerd in de Wet gelijke behandeling handicap en chronische ziekte. Studenten worden bij de intake gevraagd of zij een studiebelemmering hebben. Indien dat het geval is wordt een extra intakegesprek gevoerd, waarin wordt gedefinieerd welke zorg nodig is om de opleiding succesvol te laten verlopen. De gemaakte afspraken worden vervolgens opgenomen in een bijlage bij de onderwijsovereenkomst. In het kader van de WEB/wet BIO wordt uitvoering gegeven aan het project bevoegd/onbevoegd, waarbij docenten zonder bevoegdheid door het volgen van professionaliseringstrajecten alsnog hun bevoegdheid behalen.

Klachten worden direct en snel afgehandeld. Klachten die op opleidingsniveau binnenkomen worden door de onderwijsleider afgehandeld. Klachten die op centraal niveau binnenkomen worden door een klachtenfunctionaris in behandeling genomen. Daarnaast kent Albeda een onafhankelijke geschillencommissie, waarbij tegen de uitkomsten van de klachtafhandeling bezwaar kan worden aangetekend.

Albeda heeft het toezicht op de kwaliteit van het onderwijs en de examinering systematisch en structureel georganiseerd. Daarnaast hanteert de raad van toezicht een specifiek op de kwaliteit van het onderwijs geënt toetsingskader, aan de hand waarvan het college van bestuur jaarlijks rapporteert. Een overzicht van de bevindingen van de Inspectie van het Onderwijs ten aanzien van de kwaliteit van het onderwijs en de examinering treft u in paragraaf 1.2.3 De accountant heeft een goedkeurende verklaring afgegeven met betrekking tot zowel de getrouwheid als de financiële rechtmatigheid van de jaarrekening. De raad van toezicht heeft het geïntegreerd jaardocument van 2018 in zijn vergadering op 12 juni 2019 goedgekeurd.

1.2.2 Opbrengsten

a. Jaar-, diploma en startersresultaat

In onderstaande figuur wordt de ontwikkeling van het gemiddelde jaar-, diploma- en startersresultaat weergegeven.

	2013	2014	2015	2016	2017	MBO gemiddeld
Jaarresultaat ⁵	67%	68%	70%	68%	69%	73%
Diplomaresultaat ⁶	68%	69%	71%	69%	70%	74%
Startersresultaat ⁷	79%	81%	81%	80%	81%	85%

Figuur 2: Benchmark mbo. In de benchmark wordt gerapporteerd over het succes eerstejaars, de inspectie noemt dat startersresultaat (bron: MBO raad).

In hoofdstuk 4 wordt nader ingegaan op de het jaar- en diplomaresultaat op de verschillende niveaus. De onderwijsresultaten zoals in deze paragraaf staan beschreven betreffen de jaarlijkse cijfers, niet het driejarig gemiddelde waar de inspectie haar waardering over geeft.

b. Tevredenheid studenten

In 2018 is de JOB monitor afgenomen. Studenten geven hun opleiding een zeven als rapportcijfer (grafiek). Landelijk is dat een 7,1. De algemene tevredenheid van studenten neemt toe. Ten opzichte van 2016 is de tevredenheid van studenten gestegen op de thema's informatie, loopbaanbegeleiding, sfeer en veiligheid.

Indicatoren	Albeda				Landelijk
	2012	2014	2016	2018	2018
Welk rapportcijfer geef je jouw opleiding?*	6,8	6,9	6,9	7	7,1
Welk rapportcijfer geef je jouw school?*	6,2	6,4	6,4	6,5	6,7
Algemene tevredenheid**	3,1	3,2	3,3	3,6	3,7

Figuur 3: Studenttevredenheid (bron: JOB 2012-2018)

(* = op een tienpunt-schaal gemeten, ** = op een vijf punt-schaal gemeten)

Overzicht opleidingen met onderzoek door onderwijsinspectie

In 2017 heeft de Inspectie van het Onderwijs in het kader van een stelselonderzoek kwaliteitsonderzoeken uitgevoerd onder zes opleidingen die aselekt zijn geselecteerd. Naar aanleiding van deze onderzoeken hadden drie Albeda-opleidingen te maken met vervolgtoezicht⁸. In 2018 heeft de onderwijsinspectie daarom bij deze opleidingen herstelonderzoek gedaan via bureauonderzoek. De conclusie is dat het vervolgtoezicht bij alle drie de opleidingen gehandhaafd blijft, omdat de onderwijsresultaten nog onder de norm zijn. Zie hiervoor het onderstaande overzicht.

⁵ Met het jaarresultaat wordt het aantal gediplomeerden in een bepaald jaar (instellingsverlaters met diploma plus gediplomeerde doorstromers binnen de instelling) als percentage van hetzelfde aantal gediplomeerden plus de ongediplomeerde instellingsverlaters in hetzelfde jaar gemeten.

⁶ Het diplomaresultaat geeft het aantal gediplomeerde instellingsverlaters in een jaar weer als percentage van alle instellingsverlaters in hetzelfde jaar.

⁷ Startersresultaat is het aandeel van de nieuwe instromers in de instelling in een bepaald jaar dat in het eerste jaar gediplomeerd is uitgestroomd of het volgend jaar nog binnen de instelling studeert.

⁸ De onderwijsinspectie voert vervolgtoezicht uit als niet alle kwaliteitsgebieden tijdens het eerste onderzoek bij een opleiding als voldoende zijn beoordeeld. Het vervolgtoezicht richt zich op geconstateerde tekortkomingen bij een opleiding binnen een of meerdere onvoldoende kwaliteitsgebieden. In het geval van Albeda heeft de onderwijsinspectie bij alle opleidingen met vervolgtoezicht bepaald dat herstelonderzoek plaatsvindt een jaar na vaststelling van het definitieve rapport van het eerste onderzoek.

Bc-code	Opleiding	College	Niv.	Onvoldoende kwaliteitsgebied(en)	Vervolgtoezicht
Bc292	Commercieel medewerker bank- en verzekeringswezen – 90500	Albeda College Economie & Ondernemen	4	Onderwijsresultaten	september 2019
Bc350	Sport en bewegen (Sport- en bewegingsleider) - 95280; 23163	Albeda Sportcollege	3	Onderwijsresultaten	september 2019
Bc358	Verkoopsspecialist (Verkoopsspecialist detailhandel) - 90383	Albeda College Economie & Ondernemen	4	Onderwijsresultaten	september 2019

Figuur 4: Opleidingen Albeda onder vervolgtoezicht

1.2.3 Personeel

De samenstelling van het personeelsbestand is als volgt:

	2015		2016		2017		2018	
	fte	%	fte	%	fte	%	fte	%
OP	1.121,9	68,9%	1.171,7	68,8%	1.186,1	69,3%	1.225,4	69,3%
OBP	506,5	31,1%	532,3	31,2%	533,2	30,7%	542,9	30,7%
Totaal	1.628,4	100,0%	1.704,0	100,0%	1.719,3	100,0%	1.768,3	100,0%

Figuur 5: Kerngegevens⁹ personeel Verhouding onderwijzend personeel (OP)/ onderwijsondersteunend personeel (OBP)

In 2018 had 84,1% van het personeel een vaste aanstelling. Evenals in voorgaande jaren is het aandeel van contracten voor bepaalde tijd weer toegenomen. De totale aan contracten voor bepaalde tijd gekoppelde fte-waarde d.d. 31-12-2018 bedraagt 287,6 fte. In onderstaande figuur wordt de relatieve verhouding tussen contracten voor bepaalde en onbepaalde tijd in de afgelopen vier jaar weergegeven en het verloop van de gemiddelde leeftijd.

	2015	2016	2017	2018
Contract voor bepaalde tijd	17,7%	13,4%	15,4%	15,9%
Contract voor onbepaalde tijd	88,3%	86,7%	84,6%	84,1%
Gemiddelde leeftijd personeel	49	48,8	48,4	48,4

Figuur 6: Relatieve verhouding tussen contracten voor bepaalde tijd en onbepaalde tijd, 2015 t/m 2018 en gemiddelde leeftijd personeel, 2015 t/m 2018

1.3 College van bestuur

Albeda kent een CvB bestaande uit een drie leden, waarbij één lid voorzitter is van het college van bestuur. Ieder lid heeft een eigen portefeuille, maar het CvB is als collectief verantwoordelijk voor het geheel. Het CvB geeft hieronder de hoofdpunten weer van 2018. In het jaarverslag worden deze punten op verschillende plekken nader toegelicht.

Strategische visie 'Albeda zet de Toon'

'Albeda zet de Toon' is onze strategische visie voor de komende jaren, die tot stand is gekomen in 2016 in overleg met onze medewerkers, studenten en partners. In 2017 en 2018 is gewerkt aan de implementatie van de speerpunten in de strategie via zes uitvoeringsplannen: onderwijs, organisatieontwikkeling, operational excellence, huisvesting, HRM en communicatie. De organisatie is betrokken door in klankbordgroepen en tijdens conferenties en bijeenkomsten aandacht te besteden aan de implementatie van de strategie.

Het onderwijs is volop in beweging en daarom is het van belang dat we toekomstgericht en innovatief leren en werken. In 2018 is het pedagogisch kader ontwikkeld en hebben alle medewerkers een workshop pedagogisch handelen gevolgd. Daarnaast zijn dit jaar onze eerste practoraten gestart op

⁹ Alle kerngegevens in Hoofdstuk 1 zijn van peildatum 31-12-2018.

het gebied van leerwerkplaatsen en rekenen (samen met Deltion College en Summa College). De kracht van de practoraten is het versterken van de verbinding tussen praktijk, onderzoek en onderwijs.

De missie, visie en kernwaarden van Albeda zijn vernieuwd zodat ze qua inhoud en taalgebruik beter aansluiten bij de strategie 'Albeda zet de Toon', onze stakeholders en de wereld om ons heen. We blijven hierbij wel trouw aan de historie en identiteit van Albeda. Onze nieuwe kernwaarden zijn persoonlijk, ambitieus en verantwoordelijk.

Afgelopen jaar hebben we verder gewerkt aan ons merk Albeda door de positionering van onze colleges die zorgen voor een betere herkenbaarheid van onze opleidingen richting studenten, werkveld en relaties. Dit jaar is ook onze interne organisatie georganiseerd aan de hand van colleges in plaats van branches. Hierdoor sluiten onze externe branding en interne organisatie goed op elkaar aan.

We zoeken verbinding met de stad en het bedrijfsleven. Het helpt ons onderwijs innovatief te houden en goed te laten aansluiten op het werkveld. Daarom werken we samen met vele bedrijven, maatschappelijke instellingen, buurten en wijken en andere onderwijsinstellingen. Albeda is één van de initiatiefnemers van de IT Campus Rotterdam. Daarnaast organiseren we verschillende conferenties en bijeenkomsten waar we onze partners bij uitnodigen, zoals de stakeholdersbijeenkomst en het ontbijtcongres De stem van mooi beroepsonderwijs. In bijlage A staat een overzicht van onze samenwerkingsverbanden.

Studenten en onderwijs

De JOB-meting laat zien dat het afgelopen jaar de studenttevredenheid is toegenomen. Uiteraard is ons doel de studenttevredenheid verder te laten toenemen. Onze student staat bij ons centraal in ons handelen. We gaan voor het bieden van topkwaliteit om alle studenten die we toelaten, ook de studenten in kwetsbare posities, gelijke kansen te bieden en te kwalificeren op het niveau dat bij hen past. Daarnaast zorgen we voor doelmatige opleidingen zodat we onze studenten een goede kans bieden op de arbeidsmarkt.

Wij hebben blijvende aandacht voor studiesucces en het verminderen van studenten die voortijdig school verlaten. Afgelopen jaar zien we helaas een toename in het percentage voortijdig schoolverlaten op alle opleidingsniveaus. We onderzoeken de oorzaken en werken samen met de vo en mbo scholen in de regio Rijnmond en de gemeente aan het terugdringen van het voortijdig schoolverlaten.

Het onderwijs vindt steeds meer buiten de muren van het klaslokaal en de school plaats. Docenten verzorgen het onderwijs voor studenten op locatie van een bedrijf, instelling of op centrale plekken in een stadswijk. Voor studenten betekent het dat ze direct in de context van het werk en het toekomstige beroep onderwijs krijgen aangeboden. We hebben ondertussen meer dan 50 leerwerkplaatsen ontwikkeld.

Trots zijn wij op onze student Desiree Hernandez van Albeda College Sociaal & Pedagogisch Werk. Zij is dit jaar gekozen tot landelijke ambassadeur mbo.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaamheid

Onze studenten leren niet alleen voor een beroep, we begeleiden ze ook in hun ontwikkeling als mens en als burger. In het kader van burgerschap zijn er verschillende activiteiten rondom de gemeenteraadsverkiezingen georganiseerd, zoals debatten en een stemlokaal op de hoofdlocatie van Albeda. Daarnaast hebben we in oktober een tweede Goede Doelen Dag georganiseerd waarbij studenten zich een dag hebben ingezet voor een maatschappelijk doel in regio Rijnmond.

Albeda is een duurzame school in al haar activiteiten, zowel in het geven van onderwijs als de ondersteuning aan het onderwijs. Hierbij is ons doel om duurzaam denken en bewust handelen ten behoeve van ons leefklimaat bij zowel studenten en medewerkers onder de aandacht te brengen. Binnen Albeda uit zich de bewustwording in het verminderen van het gebruik van middelen en stimuleren van recycling. Daarnaast wordt duurzaam geïnvesteerd in de gebouwen om energie verbruik te verminderen. In 2018 zijn een aantal concrete stappen hierin gezet zoals het plaatsen van zonnepanelen en is bij nieuwbouw bijna energieneutraal het uitgangspunt.

Personeel & organisatie

Zonder onze medewerkers zou het niet mogelijk zijn om al onze doelen te realiseren. We zetten daarom als college van bestuur in op de ontwikkeling van onze medewerkers door het leiderschapsprogramma, cursussen via de Albeda academie en docentstages. Verder hechten we belang aan de duurzame inzetbaarheid van het personeel door onder andere duidelijke loopbaanpaden, een uitgebreid opleidingsaanbod en het aanbieden van een generatieregeling.

Uit het MTO blijkt dat de medewerkerstevredenheid afgelopen jaar is toegenomen. Het college van bestuur is verheugd dat Albeda het keurmerk “beste werkgevers” heeft gekregen.

Samenwerkingsschool Techniek College Rotterdam

Als samenwerkingsschool van Albeda en Zadkine is Techniek College Rotterdam nu twee jaar oud. Het studentenaantal bedroeg in het rapportagejaar meer dan zeventuizend (BOL en BBL), een lichte stijging ten opzichte van 2017. In 2018 mochten 13 opleidingen binnen de clusters Civiele Techniek/Infra en Onderhoudstechniek (Schilderen) volgens de mbo keuzegids het predicaat top-opleiding voeren.

Techniek College Rotterdam heeft in 2018 een Integraal Plan Onderwijs & Kwaliteit ontwikkeld. In dit plan staan vervolgstappen voor de implementatie van het kwaliteitszorgsysteem. Daarnaast zijn er door Techniek College Rotterdam afspraken gemaakt over de kwaliteitsagenda 2019-2022. Mijlpaal in 2018 was de eerste beoordeling van de samenwerkingsschool middels een regulier kwaliteitsonderzoek, uitgevoerd door de onderwijsinspectie (in plaats van afzonderlijke onderzoeken via de BRIN-nummers van Albeda of Zadkine bij dezelfde opleidingen). In het najaar vond verdere professionalisering plaats op het gebied van examinering en diplomering door gezamenlijke scholingsbijeenvakkomsten voor de leden van de examencommissies en de onderwijsteamleiders.

Om de krachten van Zadkine en Albeda in fysieke, organisatorische en administratieve zin verder te kunnen bundelen, kwamen ook in 2018 verschillende zaken samen. Zo verhuisden verschillende opleidingen van kleinere vestigingen naar een centraal gelegen locatie: Prins Alexanderlaan. In 2018 werden een studentenadministratie- en een onderwijslogistiek systeem geïmplementeerd en geëffectueerd. Daarnaast zijn er projecten gestart om te komen tot uniforme financiering van het techniekonderwijs door Albeda & Zadkine met ingang van boekjaar 2020.

In het voorjaar van 2018 is een Raad van Advies (RvA) opgericht met vertegenwoordiging vanuit het Rotterdamse bedrijfsleven. De RvA bestaat naast de voorzitters van de cvb's van Albeda en Zadkine uit de CEO van de Stedin Groep, de directie van de Maasmondgroep, de directie van Revnext, vertegenwoordiging vanuit Global M&A Partner, de KPN regiodirecteur Zuid Nederland, de directeur van Breeman en de directeur van Deltalinqs. De leden komen elk kwartaal bijeen om te spreken over de ontwikkelingen in het bedrijfsleven en de mogelijke gevolgen daarvan voor het mbo-onderwijs in de regio. Door regelmatig met deze bedrijven te overleggen stuurt Techniek College Rotterdam aan op toekomstbestendig & relevant technisch mbo onderwijs in de regio.

Governance

In 2018 zijn de kaders van de branchecode Goed bestuur in het mbo (2014) en het Handboek Corporate Governance (2017) gevolgd. Uit het oogpunt van goed bestuur voert het CvB binnen de organisatie regelmatig overleg met onder andere de raad van toezicht, directie, ondernemingsraad, studentenraad en het ouderplatform. Dat gebeurt vanuit de overtuiging dat checks and balances de organisatie gezond houden en dat door een stelsel van macht en tegenmacht kwalitatief betere besluiten worden genomen

2. Raad van toezicht

Dit hoofdstuk is een separaat verslag vanuit de raad van toezicht (RvT) en vormt onderdeel van het geïntegreerd jaarverslag van Albada. De RvT houdt toezicht op het beleid en handelen van het college van bestuur (CvB) en de algemene gang van zaken van de stichting en de met haar verbonden instellingen. De taken van de RvT bestaan onder meer uit het goedkeuren van de strategische keuzes, meerjarenplannen, de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag, beoordelen en bespreken van het accountantsrapport, de kwaliteit van onderwijs en de algemene gang van zaken. Daarnaast fungeert de RvT als adviseur naar het CvB en deze taak wordt gevraagd en ongevraagd uitgevoerd. De RvT heeft ook de werkgeversrol richting de leden van het CvB. Voor het goed kunnen uitoefenen van deze taken is het van belang dat de RvT goed geïnformeerd wordt door het CvB. De RvT heeft zijn rol naar behoren kunnen vervullen.

Samenstelling

De raad bestaat uit zeven leden. De RvT opereert collegiaal, waarbij de functies van voorzitter en vicevoorzitter zijn benoemd. De leden van de RvT zijn onafhankelijk en opereren zonder last en ruggespraak.

De raad kent een rooster van aftreden. In 2018 zijn Elly van der Vliet, Paul Zevenbergen en Wim van Gelder gelijktijdig afgetreden op 31 augustus 2018. Zij waren allen niet hernoembaar vanwege het verstrijken van twee zittingstermijnen. De RvT heeft met behulp van een extern bureau drie nieuwe leden RvT geworven: Baharak Sabourian, Liesbeth van Welie en Anne Huibrechtse-Truijens. Verder heeft de RvT besloten om Willy de Mooij te hernoemen voor een periode van vier jaar.

Naam	Benoemd tot	Herbenoembaar	Aandachtsgebieden
Dhr. L. (Laurens) Knegt	01-07-2020	Ja	Voorzitter RvT Voorzitter remuneratiecommissie
Dhr. S.P. (Steven) Lubbers	01-07-2021	Nee	Vicevoorzitter RvT Lid remuneratiecommissie
Dhr. H.C. (Henno) Theisens	01-09-2021	Ja	Voorzitter onderwijscommissie
Mw. W.F. (Willy) de Mooij	01-10-2022	Nee	Voorzitter Audit Committee
Mw. B. (Baharak) Sabourian	01-09-2022	Ja	Lid Audit Committee
Mw. A.M. (Anne) Huibrechtse-Truijens	01-09-2022	Ja	Lid Audit Committee
Mw. E.A.A.M. (Liesbeth) van Welie	01-09-2022	Ja	Lid onderwijscommissie

Figuur 7: Rooster van aftreden leden raad van toezicht

Werkwijze commissies

De RvT kent drie voorbereidende commissies: de remuneratiecommissie, het Audit Committee en de onderwijscommissie. De commissies zijn ingesteld ter ondersteuning van het toezicht door de RvT, adviseren de RvT omtrent haar taak en bereiden de besluitvorming voor. Alle leden van de RvT blijven verantwoordelijk voor de taken en besluitvorming vindt plaats in de vergadering van de RvT. De commissies werken volgens de vastgestelde reglementen in het Handboek Corporate Governance.

	Remuneratie commissie	Audit Committee	Onderwijscommissie
Rol	Uitvoering werkgeverstaken	Advies ten aanzien van financiële aangelegenheden en bedrijfsvoering	Advies ten aanzien van onderwijsinhoudelijke aangelegenheden
Belangrijkste onderwerpen 2018	- Functionerings- en beoordelingsgesprekken met voorzitter en leden CvB - Voorbereiden prestatieafspraken met voorzitter en leden CvB - Bewaken beloningsbeleid in kader van WNT Vorbereiden (her)benoeming CvB-leden Vorbereiden selectie nieuwe leden RvT	- Begroting, meerjarenbegroting, financiële kwartaalrapportages, jaarrekening en managementletter van de externe accountant Ernst & Young - Financiën en bedrijfsvoering Techniek College Rotterdam - Financiën, financieringsstructuur Albeda - ICT Strategisch huisvestingsplan en vastgoedprojecten.	- Uitkomsten inspectieonderzoeken - Kwaliteitscyclus en waarderingskader - Herziening kwalificatiestructuur - Toelatingsrecht - Samenwerking met bedrijfsleven - Personeelsbeleid docenten Innovatieprojecten ten aanzien van gebruik van ict en social media in het onderwijs.
Vergaderingen	Regelmatige afstemming ter voorbereiding van gesprekken over bovenstaande onderwerpen.	Vier maal	Vier maal

Figuur 8: Rol en vergaderingsonderwerpen commissies, inclusief aantal overleggen met CvB

Vergaderingen

In 2018 heeft de RvT zes keer vergaderd in aanwezigheid van het CvB. Verder heeft de RvT tweemaal met de ondernemingsraad en tweemaal met de studentenraad vergaderd. Bij twee vergaderingen van de RvT en het Audit Committee is de accountant aanwezig geweest. De RvT vindt het belangrijk om naast formele vergaderingen ook op informele manier voeling te houden met de organisatie. In 2018 zijn vier werkbezoeken vanuit de onderwijscommissie georganiseerd, waarbij met onderwijsteams, studenten en relaties uit het bedrijfsleven is gesproken.

Eigen functioneren

Tijdens de scholingsdag RvT in april is aandacht besteed aan het bestuursakkoord, de financieringsstructuur van het mbo en toekomstige ontwikkelingen op het gebied van demografie en de arbeidsmarkt. Bij deze scholingsdag was een deskundige vanuit de MBO Raad aanwezig om deze onderwerpen toe te lichten.

De evaluatie over het eigen functioneren van de RvT in 2018 heeft begin 2019 plaatsgevonden. Hierin is gesproken over de verschillende persoonlijke stijlen van toezicht houden, en over de vraag of de verschillende stijlen tot hun recht komen in de RvT van Albeda.

Vergoedingen

De leden van de RvT ontvangen een vergoeding die onder de normering blijft van de Wet normering topinkomens. Deze vergoeding bedroeg in totaal € 85.100 in 2018. De vergoeding per persoon is terug te vinden in de jaarrekening (paragraaf 8.5).

College van bestuur

Het uitgangspunt is een collegiaal CvB, waarbij zowel de onderwijs- als de bedrijfsvoeringportefeuilles zijn verdeeld. Hierdoor is sprake van een brede gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het geheel. De portefeuilleverdeling zag er als volgt uit:

Naam	Functie	Portefeuille	Datum
Dhr. R.J.M. (Ron) Kooren	Voorzitter	Strategie, externe betrekkingen, onderwijs en kwaliteit	Vanaf 1-10-2015
Dhr. R.G. (René) Louwerse	Lid	Bedrijfsvoering en financiën	Vanaf 1-1-2016
Mw. A.C.M (Anky) Romeijnders-van Tiggelen	Lid	Onderwijs en kwaliteit	Vanaf 1-3-2016

Figuur 9: College van bestuur: samenstelling en portefeuilleverdeling

Beloningsbeleid

Bij de uitvoering van het honoreringsbeleid ten aanzien van het CvB hanteert de RvT de volgende uitgangspunten:

- We sluiten aan bij de Wet Normering Topinkomens en de nadere invulling vanuit OCW ten aanzien van onderwijs
- De leden van het CvB hebben een niet aan de cao gelieerde arbeidsovereenkomst
- Er is één functioneringsgesprek en één beoordelingsgesprek per jaar
- Voor nevenfuncties moet steeds toestemming aan de raad gevraagd worden

In 2018 is aan de bovengenoemde uitgangspunten voldaan.

Alle nevenfuncties van het college van bestuur staan vermeld in bijlage B van het jaarverslag. De gegevens over de honorering zijn in de jaarrekening te vinden in paragraaf 8.5.

Strategische koers

De RvT volgt de implementatie van de strategische visie 'Albeda zet de Toon' via de uitvoeringsplannen. Deze betreffen: onderwijs, HRM, huisvesting, operational excellence, organisatieontwikkeling en communicatie.

Belangrijk is de vertaling van de strategie naar de onderwijsteams. In de teams moet immers de realisatie van de ambities plaatsvinden. Onderwijskwaliteit is dan ook een centraal thema voor de RvT. De RvT ziet dat vooruitgang wordt geboekt op veel punten, waaronder het realiseren van de basiskwaliteit – conform de eisen van de onderwijsinspectie – over de volle breedte van de school, de stappen naar topkwaliteit daar waar mogelijk en de groei in het aantal leerwerkplaatsen. De vorming van leerwerkplaatsen met bedrijven en non-profit organisaties is een belangrijke schakel in het verbeteren van de aansluiting op de arbeidsmarkt.

De RvT ziet meer positieve ontwikkelingen. De trainingen voor het werken met het pedagogisch kader voor alle werknemers en het leiderschapsprogramma zijn in het verslagjaar voortvarend gestart. Tevens is de aandacht voor digitale ontwikkelingen in 2018 sterk toegenomen. Op dit laatste thema ligt Albeda voor een interessante uitdaging, die de volle aandacht van bestuurders, directeuren en toezichthouders heeft. Daarnaast staat Albeda voor de opgave om de opbrengsten van het onderwijs verder te verbeteren.

Ook op het gebied van huisvesting zijn er veel ontwikkelingen, waaronder de geplande nieuwbouw in Middelharnis en bij de luchthaven RTHA. De raad van toezicht kijkt bij de huisvesting naar een goed evenwicht tussen de ambities die verwoord zijn in het strategisch huisvestingsplan en de integrale kosten voor huisvesting.

De accountant is voor de raad van toezicht in haar toezichthoudende rol een belangrijke partner. De aanbesteding voor de accountantscontrole is dit jaar doorlopen en voor de komende drie jaren is EY wederom de accountant voor Albeda.

De ontwikkelingen rondom Techniek College Rotterdam zijn ook in 2018 intensief gevolgd. Het opzetten van een samenwerkingscollege kent zijn eigen vraagstukken op het gebied van financiën, bedrijfsvoering en cultuur, mede als gevolg van de complexe wetgeving. Er is meerdere keren overleg geweest tussen een delegatie van de RvT Albeda en RvT Zadkine over TCR. De ontwikkelingen bij TCR zullen ook in 2019 van dichtbij gevolgd worden, zowel op gebied van onderwijs als bedrijfsvoering.

Tijdens de reguliere vergaderingen is verder de nodige aandacht besteed aan de formele documenten, zoals jaarverslag, begroting, tussentijdse exploitatieresultaten, jaarrekening en meerjarenbegroting. Daarnaast is de raad gesprekspartner geweest voor verschillende belangrijke onderwerpen, zoals rendementen van opleidingen, doelmatigheid, risicomanagement, gebruik van ICT in het onderwijs en regionale en landelijke ontwikkelingen.

Governance

De RvT hecht veel waarde aan good governance. Afspraken rondom governance zijn vastgelegd in het Handboek Corporate Governance. De daaruit voortvloeiende afspraken zijn in 2018 nagekomen. Datzelfde geldt voor de mbo-brede branchecode [Goed bestuur in het mbo](#).

De RvT heeft in 2018 regelmatig onderwerpen besproken die de governance raken, zoals de aanpassing van de statuten en de governance in relatie tot de samenwerking met Zadkine in Techniek College Rotterdam. Om vanuit het oogpunt van governance de meest actuele ontwikkelingen te volgen woont Laurens Knecht, als voorzitter van de RvT, namens Albeda de vergaderingen bij van het Platform Raden van Toezicht MBO.

Nevenfuncties

Ten aanzien van de nevenfuncties van RvT-leden heeft de raad geconstateerd dat er geen sprake is van potentiële belangenverstrengeling. Voor een overzicht van nevenfuncties verwijzen wij u naar bijlage C.

Tot slot

De RvT spreekt zijn dank uit aan het CvB, de OR en SR voor de goede en constructieve samenwerking en aan alle medewerkers en stakeholders van Albeda voor hun inzet voor het roc.

3. Medezeggenschap

Medezeggenschap is georganiseerd in de ondernemingsraad, de studentenraad en het ouderplatform.

3.1 Ondernemingsraad

In 2018 heeft de ondernemingsraad een belangrijke adviesrol gespeeld op verschillende onderwerpen en ontwikkelingen in de organisatie. Bij de huisvestingsplannen heeft de ondernemingsraad een adviesaanvraag inzake financiering door middel van schatkistbankieren goedgekeurd. Daarbij heeft de OR aandacht gevraagd om bij alle bouwprojecten (renovatie en nieuwbouw) voldoende rustige werkplekken te creëren voor zowel studenten als medewerkers. Daarnaast heeft de ondernemingsraad, samen met de studentenraad, aanbevelingen gedaan ten aanzien van de kaderbrief begroting. De ondernemingsraad wilde hiermee bereiken dat keuzes binnen de colleges direct of indirect gericht zijn op het continu verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs.

Op het gebied van beleidsvorming heeft de ondernemingsraad in 2018 meegedacht over verschillende thema's binnen de organisatie, zoals het parkeer- en mobiliteitsbeleid en het duurzaamheidsbeleid. Op beide beleidsgebieden zijn in 2018 belangrijke stappen gezet. De ondernemingsraad gaat ervanuit dat er in 2019 een nieuw, helder en passend parkeer- en mobiliteitsbeleid gepresenteerd kan worden voor het voltallige personeel.

De ondernemingsraad heeft in 2018 ook de samenwerkingsverbanden tussen Albeda en Zadkine, namelijk VAVO Rijnmond College en Techniek College Rotterdam, nauwlettend gevolgd. Voor het VAVO Rijnmond College vond de ondernemingsraad het belangrijk dat afspraken werden geformaliseerd in een samenwerkingsovereenkomst (afgerond in 2018) en een directiereglement (besluitvorming volgt in 2019). Voor TCR geldt dat er 2018 positieve ontwikkelingen zijn geweest, maar dat er volgens de ondernemingsraad nog wel een aantal aandachtspunten over blijven, waaronder het onderwijsplan, het oplossen van ICT problemen en de financiële situatie.

Naast de nauwe betrokkenheid bij de actuele ontwikkelingen en de samenwerkingsverbanden, heeft de ondernemingsraad zich in 2018 ook bezig gehouden met ontwikkelingen op onderwijs- en personeelsgebied. Zo is er geadviseerd inzake de kaders onderwijsbenodigdheden 2018-2020, begeleide onderwijstijd en de leerwerkplaatsen. Op personeelsgebied is met het college van bestuur het gesprek gevoerd over de generatieregeling, de functiemix en de kaders van 'team aan zet'.

Tot slot zijn er eind 2018 verkiezingen geweest voor de ondernemingsraad en de onderdeelcommissies. De verkiezingen zijn een half jaar uitgesteld, tot de collegevorming binnen Albeda afgewikkeld was. De verkiezingen zijn voorspoedig verlopen en de nieuwe ondernemingsraad en onderdeelcommissies zijn inmiddels geïnstalleerd.

3.2 Studentenraad

De studentenraad heeft zich dit jaar op verschillende plekken laten horen. Ze begonnen het jaar met de jaaropening in het Luxor. Dit was een superleuke ochtend voor het begin van het nieuw schooljaar. Niet lang daarna waren zij aanwezig bij de stakeholdersbijeenkomst waar zij in gesprek gingen over de leerwerkplaatsen, studenten aan zet en de positie van het mbo in de stad Rotterdam. Ook was de studentenraad aanwezig bij het ontbijtcongres Albeda om te luisteren naar inspirerende sprekers en te netwerken. Een van de hoogtepunten van de studentenraad van het jaar 2018 was de aanwezigheid bij het gala voor Etnische Zakenvrouwen van Nederland (EZVN). Drie studenten mochten die avond samen met het college van bestuur mee naar het EZVN-gala. Een avond waarbij zij veel contacten konden leggen en Albeda mochten vertegenwoordigen. Verder was de studentenraad vooral op de Rosestraat aanwezig voor de opendagen, waar ze zowel voor hun eigen opleiding stonden als de studentenraad mochten vertegenwoordigen.

Naast alle activiteiten heeft de studentenraad ruim twintig vergaderingen gehad door het hele jaar heen, waaronder een aantal interne vergaderingen waarin zij zich voorbereidden op de vergaderingen met het college van bestuur. Tevens hebben ze vergaderingen met de Raad van Toezicht en de ondernemingsraad gehad. Tijdens de vergaderingen heeft de studentenraad instemming mogen geven over veel onderwerpen zoals de hoofdlijnen van de begroting, experimenten met begeleide onderwijstijd, het studentenstatuut en het privacyreglement voor studenten. De studentenraad heeft

ook een aantal onderwerpen onder de aandacht gebracht zoals drinkwaterpunten, de studentenpas en het gebruik van schoolboeken. De studentenraad wordt daarin zeer serieus genomen en hun inbreng is van grote waarde voor heel Albeda.

3.3 Ouderplatform

Ouders zijn belangrijke stakeholders bij het onderwijs vanwege hun cruciale rol in de ontwikkeling en loopbaan van de student. Hun mening en visie draagt bij aan een toonaangevend en waardevol Albeda voor studenten. Om deze reden gaan wij op structurele wijze de dialoog met ouders aan via het ouderplatform. Aan dit ouderplatform nemen ouders afkomstig uit de verschillende colleges van Albeda deel. Het ouderplatform is in 2018 twee keer met de voorzitter van het college van bestuur en leden van collegedirecties samengekomen om een gesprek te voeren over het onderwijs en de organisatie. In 2018 hebben acht ouders deelgenomen aan het ouderplatform en onder andere zijn de onderwerpen Leerwerkplaatsen en Skills Heroes behandeld.

4. Onderwijs

Albeda wil een topschool zijn voor studenten en bedrijven in de regio Rotterdam-Rijnmond. Om deze ambitie te realiseren hebben we in 'Albeda zet de Toon' vijf speerpunten benoemd die de komende jaren onze koers bepalen. In het onderwijsverslag richten we ons op de drie speerpunten die onderwijs direct raken:

1. We werken aan uitstekend en inspirerend onderwijs voor iedereen
2. We werken met een helder professioneel en pedagogisch kader
3. We leren en werken innovatief en toekomstgericht. Leer-werkplaatsen spelen daarbij een prominente rol

Het waarderingskader van Albeda, gebaseerd op het inspectiekader voor basiskwaliteit, is leidend voor onze werkwijze. Hieronder doen we verslag over 2018 van onze ambities en resultaten. Daarnaast formuleren we onze ambities voor 2019. In 2017 hebben we de basiskwaliteit, aansluitend op de minimumeisen van de Inspectie van het Onderwijs, uitgewerkt. In 2018 hebben we het waarderingskader aangevuld met de speerpunten uit 'Albeda zet de Toon'. In 2019 nemen we ook de topkwaliteit mee in onze ambities en resultaten. Het waarderingskader bestaat uit de volgende vijf kwaliteitsgebieden: 'onderwijsproces', 'examinering en diplomering', 'schoolklimaat', 'onderwijsresultaten' en 'kwaliteitszorg en ambitie'. In dit hoofdstuk beschrijven we onze onderwijskwaliteit aan de hand deze kwaliteitsgebieden en de onderliggende standaarden en de genoemde speerpunten uit 'Albeda zet de Toon'.

4.1 Onderzoek en ontwikkelingen in het onderwijsproces

4.1.1 Onderwijsprogramma

Onze ambitie is dat Albeda een toekomstgericht portfolio ontwikkelt waarmee de student op alle niveaus en leeftijden, zowel op de korte als op de langere termijn, werk kan vinden en behouden. Hieronder beschrijven we onze resultaten op het gebied van de ontwikkeling van een toekomstgericht portfolio, leerwerkplaatsen en trajecten mbo-hbo.

De ontwikkeling van een toekomstgericht portfolio

Het platform van Hoboken – bestaande uit vijf mbo-instellingen in de regio Rotterdam – heeft primair als doel een toekomstgericht portfolio dat aansluit op de regionale vraag naar personeel. De onderwijsinstellingen kwamen in 2018 drie keer bijeen voor bestuurlijke afstemming en het maken van afspraken over een macrodoelmatig, regionaal opleidingsaanbod. Leden legden het starten of beëindigen van opleidingen voor en bespraken het verdelen van opleidingen. Dit heeft onder andere geleid tot een samenwerkingsovereenkomst over de uitwisseling van de opleiding Luchtvaartdienst-verlening van STC naar Albeda en Logistiek teamleider en Logistiek supervisor van Albeda naar STC. Daarnaast hebben de partners afgesteld over het per 2019-2020 aanbieden van de opleiding Medewerker Toezicht en Veiligheid samen met Zadkine en een veiligheidsbedrijf. Ook de in ontwikkeling zijnde opleiding Zelfstandig werkend facilitair medewerker wordt in de toekomst aan het portfolio toegevoegd.

Naar aanleiding van het bestuursakkoord OCW-MBO Raad 2018-2022 zijn er afspraken gemaakt over op welke onderdelen uit de kwaliteitsagenda 2019-2022 de leden van het platform van Hoboken samen optrekken. In september is de aftrap geweest van de IT campus Rotterdam in 2025 met onder andere een platform voor het faciliteren van online en offline samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven.

Andere voorbeelden van het werken aan een toekomstgericht portfolio zijn: Scholingswinkel Hellevoetsluis van Albeda Startcollege, keuzedeel Specialist baby bij Albeda College Sociaal & Pedagogisch Werk en Studenthotel bij het cluster Hospitality.

Keuzedelen

Alle colleges bieden meerdere keuzedelen aan die aansluiten bij de skills die het ministerie van OCW belangrijk acht voor de toekomst. Uit de vierde Monitor Keuzedelen komt naar voren dat meer opleidingen meer keuzedelen hebben aangeboden. 123 Opleidingen boden 114 verschillende

keuzedelen aan; bij de vorige meting waren dat nog 76 opleidingen en 76 verschillende keuzedelen. Er zijn 71 niet-gekoppelde keuzedelen aangeboden, tegen 26 bij de vorige meting. Er zijn verschillende soorten keuzedelen:

- De generieke keuzedelen: digitale vaardigheden basis, Engels en Duits in de beroepscontext A2
- De verbredende keuzedelen: Mensen met een geboren hersenafwijking, Imagestyling en Mensen met een licht-verstandelijke beperking met moeilijk verstaanbaar gedrag
- De verdiepende keuzedelen: Eetculturen en –wensen, Ernstige meervoudige beperkingen en Sportspecialisatie instructeur nr.1
- De keuzedelen gericht op doorstroom: Voorbereiding hbo, Hbo-doorstroom financieel-administratieve beroepen en Doorstroom naar niveau 3 Zorg en Welzijn

Leerwerkplaatsen

De werkvorm leerwerkplaatsen past bij onze visie op onderwijs waarin werken met authentieke en betekenisvolle beroepstaken in een krachtige praktijkgerichte leeromgeving centraal staat. Dat kan zijn binnen de school, buiten de school, in de bpv en online. Studenten leren door te participeren. Het bedrijfsleven heeft een structurele en actieve rol in een leerwerkplaats. De verbinding leren en werken biedt een win-winsituatie voor alle partijen. Organisaties profiteren van gemotiveerde arbeidskrachten die na hun opleiding zó kunnen instromen. Studenten worden optimaal voorbereid op hun toekomstige beroepspraktijk en Albeda biedt actueel en toekomstbestendig onderwijs.

Om colleges te ondersteunen bij het ontwikkelen van leerwerkplaatsen zijn in 2017 drie projectmanagers aan het werk gegaan. In 2018 is vooral geïnvesteerd in de (door)ontwikkeling van leerwerkplaatsen op organisatie en inhoud. Op dit moment komt circa tien procent van de totale studentpopulatie in zijn leerproces op een leerwerkplaats. In 2019 en daarna wordt dit uitgebreid en de relatie met Albeda practoraat leerwerkplaatsen verstevigd.

In 2018 heeft Albeda 56 leerwerkplaatsen in verschillende ontwikkelstadia, tegen 61 leerwerkplaatsen in 2017. In het algemeen kan gezegd worden dat de focus meer ligt op kwaliteit dan op kwantiteit. Een aantal partners heeft het aantal leerwerkplaatsen met Albeda uitgebreid en zich ontwikkeld tot strategische partners. Er zijn iets meer leerwerkplaatsen in uitvoering; bij 37 is er duurzame samenwerking met het bedrijfsleven en wordt begeleide onderwijstijd aangeboden. Er zijn iets minder leerwerkplaatsen in ontwikkeling; bij dertien is er samenwerking en/of besluitvorming om een leerwerkplaats in te richten. Er zijn iets minder leerwerkplaatsen in onderzoek; bij zes leerwerkplaatsen worden oriënterende gesprekken gevoerd met het bedrijfsleven naar de mogelijkheid om een leerwerkplaats in te richten.

Daarnaast is zichtbaar dat docenten zich aan het werken en leren in leerwerkplaatsen committeren en bereid zijn het onderwijs meer flexibel vorm te geven. Er is meer draagvlak voor (door) ontwikkelen van leerwerkplaatsen, belangstelling voor het bezoeken van leerwerkplaatsen van andere teams en voor flexibiliseringsmogelijkheden van andere roc's. Dagdeelroostering wordt ingezet als middel om onderwijs te flexibiliseren en biedt daarmee meer mogelijkheden om in leerwerkplaatsen te werken. Tegelijkertijd zijn er ook nog belemmeringen in de vorm van de traditioneel ingerichte organisatie van onderwijs en het traditioneel beeld van onderwijs bij aankomende studenten en ouders. Hierdoor kunnen op sommige opdrachten vanuit het werkveld geen studenten worden ingezet. Ook worden leerwerkplaatsen nog niet altijd gezien als zelfstandige leeromgeving in plaats van als voorbereiding op de beroepspraktijkvorming.

In een leerwerkplaats wordt bij een docent een extra beroep gedaan op competenties en vaardigheden zoals acquisitie, beheren van relaties, werken vanuit de leervragen van studenten en het vermogen om flexibel onderwijs aan te passen aan de actualiteit van de organisatie. Voor de docent op de leerwerkplaats is daarom een rolbeschrijving gemaakt als aanvulling op het generieke profiel van de LC docent. Deze rolbeschrijving is tot stand gekomen op basis van verschillende bijeenkomsten met studenten, docenten en externe stakeholders. Daarnaast leren leerwerkplaats begeleiders samen met de studenten. In samenwerking met de Albeda Academie wordt een professionaliseringstraject ontwikkeld voor docenten die op een leerwerkplaats werken of willen gaan werken aan:

- Leren door te werken in de praktijk en te reflecteren op die ervaringen
- Leren aan de hand van (urgente) vragen in het werk
- Leren van en met elkaar
- Leer-werkplaats begeleiders zijn eigenaar en medevormgever van hun eigen leren

Experimenten vermindering begeleide onderwijstijd (BOT)

Om innovatie in het onderwijs te stimuleren hebben teams de mogelijkheid gekregen om door middel van experimenten af te wijken van de wettelijke normen voor onderwijstijd. Hierbij kan het gaan om een afwijking van het totaal aantal uren In Instellingstijd Verzorgd Onderwijs (IIVO) door minder BOT te verzorgen, of om een afwijking van de verhouding BOT – BPV. Studenten zijn doeners, ze bloeien op in de bpv. Door minder BOT-uren is er meer tijd om maatwerk te bieden aan studenten en is er voor docenten ook meer tijd om de lessen voor te bereiden. De participerende teams doen mee aan een interne evaluatie waarin de opzet en de effecten van deze experimenten jaarlijks worden onderzocht. De eerste experimenten zijn gestart in schooljaar 2018-2019.

Vermindering BOT uren	Verschuiving BOT – bpv	Vermindering BOT – flexibeler rooster
BOL Verpleegkunde	Dienstverlening (niv 2)	Luchtvaartdienstverlening
BOL Verzorgende IG	Doktersassistent	
Juridisch administratief medewerker	Schoonheidsverzorging (niv. 3)	
Schoonheidsverzorging (niv. 4)	Junior stylist	
	Medewerker financiële administratie/secretariaat en receptie	

Figuur 10: Deelnemende opleidingen aan experimenten BOT

Trajecten mbo-hbo

In de regio Rijnmond worden onder de vlag van de Rotterdam Academy, een samenwerkingsverband van Hogeschool Rotterdam, Zadkine en Albeda, Ad-trajecten ontwikkeld en aangeboden. Het bevorderen van de doorstroom mbo-hbo en welke instrumenten werken stonden in 2018 ook op de agenda van het Hobokenoverleg. De doorstroom naar de Ad vanuit Albeda is in 2018 gedaald naar 184. In 2017 stroomden nog 237 studenten door naar een Ad-opleiding. Net als in 2017 stroomden de meeste mbo-studenten door met opleidingen in de secretariële en financiële beroepen.

Albeda heeft samen met de mbo- en hbo-instellingen uit de regio 'de Rotterdamse aanpak' uitgewerkt in twee doorstroomprogramma's mbo-hbo: één voor het economisch domein en één voor de pabo. Het project in het economische domein is ontwikkeld door Albeda, Zadkine en STC in samenwerking met Inholland en de hogeschool Rotterdam. In 2018-2019 startten circa 2000 studenten met een doorlopende leerlijn mbo-hbo vanaf eind tweede jaar mbo tot en met het propedeusejaar hbo. Aandacht voor een onderbouwde studiekeuze, studievaardigheden en extra ondersteuning en (peer)coaching staan centraal. De studenten lopen gedurende zes weken mee in het hbo. Vanuit de lectoraten studiesucces van de Hogeschool Rotterdam en Inholland wordt de effectiviteit van de interventies op het studiesucces onderzocht.

Het Pabo-traject is erop gericht de doorstroom van met name mbo-studenten van niet-verwante opleidingen naar de pabo te stimuleren. In schooljaar 2017-2018 hebben 24 studenten aan het Pabo-traject meegedaan, waarvan veertien van Albeda. Vanaf schooljaar 2018-2019 is het traject ook toegankelijk voor studenten die reeds gediplomeerd zijn.

Leven lang ontwikkelen

We investeren in permanente ontwikkeling en educatie verbonden met onze snel veranderende maatschappij en arbeidsmarkt. Samen met de gemeente Rotterdam, vo, mbo, hbo, Havenbedrijf Rotterdam en andere bedrijven willen we samen een trendbreuk bewerkstelligen in de trajecten 'van bank naar werk', 'van school naar werk' en 'van werk naar werk'. Begin 2019 wordt hier via Rotterdamse Leer-Werkakkoorden invulling aan gegeven met afspraken over 1. Omscholingsaanbod voor mensen die als gevolg van de energietransitie hun baan verliezen; 2. Extra werk voor kwetsbare Rotterdammers; 3. Vrijwilligerswerk als motor naar werk.

Op het gebied van Leven Lang Ontwikkelen zetten we verder in op het ontwikkelen van certificeerbaar aanbod. Het gaat om het ontwikkelen en uitvoeren van deelkwalificaties, modulaire opleidingen en contractactiviteiten.

4.1.2 Ontwikkeling en begeleiding

Op basis van onderzoek van prof. dr. Jan van Tartwijk (2011) is een aantal vragen uit de JOB-monitor geselecteerd om een indicatie te krijgen van aspecten van 'vakbekwame docenten', die volgens zijn theorie de kwaliteit van onderwijs bepalen. Andere aspecten zijn: 'voldoende onderwijstijd' en 'de effectieve benutting van de leertijd'. Deze worden bij didactisch handelen beschreven. We zien dat de studenten in 2018 op vier van de acht vragen meer tevreden zijn dan in 2016 en even tevreden zijn als het landelijk gemiddelde. Op de vraag 'Weet je waarom je iets moet leren?' is de tevredenheid hoger dan het landelijk gemiddelde.

Vragen	Albeda				Landelijk
	2012	2014	2016	2018	2018
Ben je tevreden over de begeleiding bij beroepskeuze of vervolgopleiding?	3,3	3,3	3,3	3,4	3,4
Hoe vind je de begeleiding bij je opleiding?	3,4	3,4	3,4	3,4	3,5
Word je voldoende uitgedaagd tijdens de les?	2,1	2,9	3,1	3,2	3,2
Heb je goed contact met je docenten?	3,7	3,6	3,7	3,7	3,8
Hoe tevreden ben je over hoe docenten je motiveren?	-	-	3,3	3,4	3,4
Weet je waarom je iets moet leren?	-	-	3,7	3,8	3,7
Vind je de lessen die je krijgt nuttig?	-	-	3,2	3,2	3,2
Vind je jouw docenten goed?	3,6	3,8	3,9	3,6	3,7

Figuur 11: Vragen JOB-monitor aangaande ontwikkeling en begeleiding

Extra begeleiding en ondersteuning

Albeda Trajectbureau werkt nauw samen met een breed netwerk. Dat bestaat in gemeenten uit wijkteams, Centrum voor Jeugd en Gezin, jongerenwerkers en jongerencoaches. In 2018 heeft Albeda opnieuw ingezet in het versterken van de ondersteuningsstructuur. De methodiek Klas als werkplaats is verder ontwikkeld en de zeven succesfactoren ervan zijn beschreven. Ruim 1.000 studenten van niveau 1 en 2, tegen 780 in 2017, volgden onderwijs met ondersteuning vanuit het jeugdhulpverleners, trajectbegeleiders of schoolmaatschappelijk werkers. Via groepstrainingen of individueel zijn 273 studenten begeleid door jeugdhulpverleners in het kader van de aanpak time4you. Daarnaast hebben trajectbegeleiders met 2.454 studenten loopbaangesprekken gevoerd. De schoolmaatschappelijk werkers begeleidde 1.796 studenten, tegen 1975 in 2017. Problemen met financiën, gezinsrelaties, (geestelijke) gezondheid, huisvesting en sociaal netwerk vormen de top vijf van meest voorkomende hulpvragen. Stagiaires van de opleiding sociaal financiële dienstverlening van Inholland begeleidde als 'money coach' 51 studenten. Ouders van studenten tot 18 jaar die onvoldoende inkomen hebben om de schoolbenodigdheden voor hun kinderen te bekostigen, kunnen een beroep doen op Albeda Studentenfonds, op basis van subsidie van OCW. In 2018 maakten 712 ouders/verzorgers hier gebruik van.

Vanwege een visuele, auditieve, fysieke of andere beperking of belemmering kunnen, in het kader van passend onderwijs, met een student aanvullende afspraken gemaakt worden over extra begeleiding en ondersteuning, faciliteiten en aanpassingen in onderwijs en examinering. De gemaakte afspraken worden vastgelegd in de bijlage passend onderwijs behorende bij de onderwijsovereenkomst.

Albeda Kenniscentrum Taal en Rekenen heeft als doel het taal- en rekenonderwijs te ondersteunen door middel van training, opleiding, advies, coaching en begeleiding, intervisie en *on the job*. Jaarlijks wordt een conferentie georganiseerd. In 2018 stonden didactische technieken centraal, waarbij er zowel aandacht was voor offline als voor online leren. Op initiatief van de BVMBO en Albeda, Deltion en Summa is in augustus een practor rekenpractoraat aangesteld, die samen met rekendocenten

praktijkgericht onderzoek gaat doen naar rekenen in het mbo. Vanaf 2019 organiseert het rekenpractoraat de regionale subnetwerken die voorheen door het Steunpunt taal en rekenen mbo werden georganiseerd.

In 2018 is voor het zevende jaar de Vakantieschool Taal en Rekenen aangeboden in de mei- en zomervakantie. In de meivakantie is een traject van drie dagen aangeboden specifiek voor studenten anderstaligen van Albeda Startcollege. In de zomervakantie voor alle Albedastudenten. Het initiatief voor deelname lag bij de student zelf, al dan niet op advies van de mentor. De lessen sluiten voor een belangrijk deel aan bij de individuele wensen van de studenten, meegegeven reken- of taaltaken en speciale leervragen. Het aantal deelnemers was in totaal 60, tegen 86 in 2017.

4.1.3 Didactisch handelen

We willen dat docenten beschikken over een breed en eigentijds pedagogisch en didactisch repertoire, waarmee ze studenten uitdagen het beste uit zichzelf te halen. In 2017 hebben we samen met docenten en studenten onze visie op onderwijs uitgewerkt tot een helder onderwijsconcept, met kaders voor de belangrijkste onderwijsprocessen. In 2018 is een beleidsversie van het onderwijsconcept uitgewerkt.

We werken aan het versterken van didactische expertise door in te blijven zetten op het ontwikkelen van docentvaardigheden om te kunnen differentiëren en studenten te kunnen begeleiden in een hybride en/of digitale leeromgeving. Via verschillende netwerken van docenten wordt didactische ontwikkeling gestimuleerd. In 2019 komt ons didactisch kader uit en gaan we het werken met netwerken om beter met elkaar af te stemmen en verder uit te werken. Daarnaast blijven we aandacht houden voor didactiek in combinatie met pedagogiek en sociale veiligheid.

Hieronder staan de kwaliteitsaspecten volgens prof. dr. Jan van Tartwijk (2011) van achtereenvolgens 'Voldoende onderwijstijd' en 'Effectieve benutting tijd'.

Bij de vragen naar voldoende onderwijstijd zien we dat de studenttevredenheid op twee vragen licht gedaald is: 'Hoe tevreden ben je over de afwisseling in de manieren waarop je les krijgt?' en 'Kun je op school ergens rustig studeren?' De studenttevredenheid over het lesmateriaal is in 2018 gelijk met het landelijk gemiddelde.

Vragen	Albeda				Landelijk
	2012	2014	2016	2018	2018
Hoe tevreden ben je over de afwisseling in de manieren waarop je les krijgt?	3,4	3,4	3,4	3,2	3,3
Vind je het lesmateriaal goed?	3,3	3,3	3,3	3,4	3,4
Kun je op school ergens rustig studeren?	2,9	2,7	2,8	2,7	3,2
Vind je de lessen die je krijgt nuttig?	-	-	3,2	3,2	3,2
Is er voldoende mogelijkheid om in je eigen tempo te leren?	3,4	3,4	3,4	3,4	3,5

Figuur 12: Vragen JOB-monitor aangaande didactisch handelen

Op drie vragen naar de effectieve benutting van de onderwijstijd is de tevredenheid in 2018 licht gedaald. Op de vraag 'Ben je tevreden over de hoeveelheid stage werk in je opleiding?' is de studenttevredenheid licht gestegen.

Vragen	Albeda				Landelijk
	2012	2014	2016	2018	2018
Sluiten de toetsen aan bij wat je geleerd hebt?	3,7	3,7	3,7	3,6	3,8
Ben je tevreden over de hoeveelheid stage werk in je opleiding?	3,5	3,4	3,4	3,5	3,7
Vind je dat er op school veel onderwijsactiviteiten uitvallen?	3,6	3,7	3,7	3,6	3,7
Zijn je bpv opdrachten duidelijk?	2,6	3,3	3,2	3,1	n.v.t.

Figuur 13: Vragen JOB-monitor aangaande benutting onderwijstijd

4.1.4 Beroepspraktijkvorming (bpv)

De bpv is een essentieel onderdeel van de middelbare beroepsopleiding. Om het mbo-diploma te kunnen behalen is een goede bpv een absolute voorwaarde. De kwaliteit van de bpv wordt bepaald door: de koppeling van studenten aan hun bpv-plaats en de voorbereiding hiervan, de inhoudelijke aansluiting tussen de activiteiten op de bpv en het curriculum én de begeleiding tijdens de bpv. Daarnaast is het aantal beschikbare bpv-plaatsen vaak een voorspeller van werkgelegenheid in een bepaald beroep. Aan de hand van ons Verbeterplan bpv, de landelijke bpv-monitor en onze bpv-barometer beschrijven we onze resultaten.

Verbeterplan bpv

Aan de hand van aandachtspunten uit de JOB-monitor 2016 hebben participerende teams in 2017-2018 verder gewerkt aan de kwaliteit van de voorbereiding van de student op (internationale) bpv, de koppeling van de student aan een bpv-plaats, begeleiding vanuit school, afstemming van het curriculum en de bpv-plaats of de afstemming van de bpv-plaats met het EQF/ NLQF. De behaalde resultaten van 2017-2018 zijn net als vorig jaar door MBO in Bedrijf als goed geclassificeerd. Aan het begin van 2018-2019 zijn we gestart met de invoering van de bpv-module van Eduarte. Een belangrijke kwaliteitsstap hierin is standaardisatie van het bpv-proces, de bijbehorende rollen en rechten.

Bpv-monitor

Via de landelijke bpv-monitor wordt de waardering van de studenten en de bedrijven gemeten na afloop van een stageperiode. Studenten geven een 8 voor de stage en bedrijven een 7,4. Dat is nagenoeg gelijk aan de landelijke gemiddelde eindwaardering van 8,1 en 7,5. De waardering van de studenten op het aspect 'begeleiding door de school' is fors gestegen.

Tevredenheid over de bpv	2017		2018	
	Bedrijven	Studenten	Bedrijven	Studenten
Eindwaardering (rapportcijfer)	7,4	7,9	7,4	8
Vorbereiding	71%	71,4%	70,8%	68,8%
Afspraken	83,7%	85,7%	83,2%	87,3%
Begeleiding door school	58,3%	51,7%	57,6%	59,1%
Uitvoering	87,2%	90,3%	87,3%	90,2%
Probleemoplossing	63%	61%	71,2%	57%

Figuur 14: Tevredenheid over de bpv (bron bpv-monitor, SBB)

Bpv-barometer

In februari en oktober 2018 hebben we via de Albeda bpv-barometer het percentage studenten zonder (toereikende) bpv-plaats gemeten. Dat was respectievelijk gemiddeld 3,1% en 2,0% van de studenten, tegen 3,1% en 2,1% in 2017. Daarmee zitten we nog steeds ruim onder de afgesproken 4%.

4.2 Schoolklimaat

In deze paragraaf beschrijven we de standaarden 'veiligheid' en 'leerklimaat' uit het waarderingskader mbo samen.

4.2.1 Veiligheid en leerklimaat

We willen dat docenten studenten een sociaal veilige leer- en werkomgeving bieden. Daarom intensiveren we het gesprek over pedagogisch vakmanschap, in relatie met sociale veiligheid en LOB, aan de hand van het pedagogisch kader. In 2018 hebben we het pedagogisch vakmanschap van medewerkers versterkt. De herziene versie van het pedagogisch kader is vastgesteld, verspreid en geïmplementeerd onder alle medewerkers. Zo'n 50 medewerkers zijn via een train-de-trainer-traject geschoold tot trainer. Zij hebben workshops verzorgd in ruim 80 teams waarin interactief over pedagogiek wordt gesproken en nagedacht, met name in relatie met sociale veiligheid. Het bijzondere is dat de workshops niet alleen zijn geweest in alle onderwijsteams, maar ook in stafteams en facilitaire teams. In 2019 willen we de verbinding leggen tussen pedagogisch vakmanschap en LOB. Ons schoolklimaat maken we zichtbaar aan de hand van de resultaten van een aantal vragen uit de JOB-monitor:

Vragen	Albeda				Landelijk
	2012	2014	2016	2018	2018
Voel je je veilig op school?	3,9	3,8	3,9	3,9	4,1
Vind je dat je school voldoende doet om je er veilig / op je gemak te laten voelen?	3,6	3,6	3,6	3,7	3,8
Hoe vind je de sfeer binnen jouw opleiding?	3,4	3,4	3,5	3,6	3,8
Ga je met plezier naar je opleiding?	-	-	-	3,6	3,7

Figuur 15: Vragen JOB-monitor aangaande schoolklimaat

Ten opzichte van 2016 is de waardering van studenten in 2018 gestegen op de aspecten 'Vind je dat je school voldoende doet om je er veilig/op je gemak te voelen?' en 'Hoe vind je de sfeer binnen jouw opleiding?' De studenten van Albeda zijn iets minder tevreden over het schoolklimaat dan het landelijke gemiddelde.

4.3 Examinering en diplomering

Aan de hand van kwaliteitsborging, exameninstrumentarium en afname en beoordeling beschrijven we onze resultaten.

4.3.1 Kwaliteitsborging examinering en diplomering

Nadat in 2017 de nieuwe wetgeving rondom de examencommissies is ingevoerd, heeft 2018 in het teken gestaan van het verder uitwerken ervan. Veel examencommissies hebben zich geschoold en verdiept in hun nieuwe rol, waarin onafhankelijkheid van de examencommissie belangrijk is. Dit heeft erin geresulteerd dat in sommige examencommissies meer docenten de plaats van onderwijsleiders en managementleden hebben overgenomen. In een beperkt aantal examencommissies zijn nu nog onderwijsleiders opgenomen. Zij hebben geen stemrecht met betrekking tot zaken die hun eigen team betreffen.

In 2018 is er een audit geweest bij negen opleidingen. Bij zes opleidingen is de mate waarin en de manier waarop de examencommissie deugdelijke examinering en diplomering borgt een aandachtspunt.

In de adviesraad examinering is de kennisdeling bevorderd. Er zijn afspraken gemaakt over een uniforme weging voor generieke instellingexamens en over een uniforme doorberekening van kosten aan examenstudenten voor die examens.

4.3.2 Exameninstrumentarium

Het examenreglement is aangepast aan de nieuwe wetgeving; een cum laude regeling is daarin opgenomen. Er is nieuw diplomapapier ontwikkeld, dat past in de nieuwe huisstijl.

De projectgroep Opleiden en resultaten en Onderwijscatalogus heeft een voorstel ontwikkeld voor de inrichting van de resultatenbeheermodule van het studenteninformatiesysteem Eduarte. Vanaf schooljaar 2019-2020 wordt gewerkt met aangescherpte afspraken en autorisaties rondom het registreren van resultaten en het diplomeren.

4.3.3 Afname en beoordeling

In augustus 2018 zijn de afspraken rondom validering van examens in werking getreden. Binnen Albeda worden verreweg de meeste examens ingekocht bij gecertificeerde examenleveranciers. Het cluster Lifestyle, Sport & Entertainment heeft een aantal examens zelf ontwikkeld via route 2 voor het verkrijgen van valide exameninstrumenten. De opleidingen Acteur, Muzikant, Podium- en evenemententechnicus en Mediavormgeving hebben zowel generieke als specifieke examens ontwikkeld. De opleidingen Kapper, Mode, Schoonheidsverzorging en Sport hebben alleen generieke instellingsexamens ontwikkeld.

4.4 Onderwijsresultaten

Aan de hand van studiesucces en vervolgsucces beschrijven we onze onderwijsresultaten.

4.4.1 Studiesucces

Het studiesucces is af te lezen aan het jaarresultaat, het diplomaresultaat en het startersresultaat. In onderstaande tabellen staat de ontwikkeling van het jaar- diploma en startersresultaat op instellingsniveau, nader uitgewerkt naar niveau in de periode 2013-2017.

Jaarresultaat

Jaarresultaat	2013	2014	2015	2016	2017	Norm Inspectie	MBO gemiddeld
Niveau 1	68%	65%	76%	74%	78%	-	79%
Niveau 2	64%	67%	67%	67%	66%	67%	71%
Niveau 3	63%	67%	65%	64%	66%	68%	71%
Niveau 4	65%	73%	75%	71%	70%	68%	74%
Gemiddeld	67%	68%	70%	68%	69%	-	73%

Figuur 16: Ontwikkeling jaarresultaat naar niveau (Bron: Inspectie en mbo benchmark juni 2018. Berekening mbo gemiddeld: stafafdeling Onderwijs & Kwaliteit, Albeda)

Voor niveau 1 gelden sinds 2017 geen normen voor jaar- en diplomaresultaat. Het jaarresultaat stijgt voor de niveaus 1 en 3 en daalt voor niveau 4 opnieuw. Het jaarresultaat van niveau 2 ligt net onder de norm van de inspectie. Niveau 3 presteert onder de norm, maar is aan het stijgen en niveau 4 ligt boven de norm.

Diplomaresultaat

Diplomaresultaat	2013	2014	2015	2016	2017	Norm inspectie	MBO gemiddeld
Niveau 1	60%	44%	60%	70%	70%		70%
Niveau 2	64%	62%	64%	66%	68%	61%	69%
Niveau 3	65%	70%	69%	63%	68%	70%	74%
Niveau 4	77%	78%	79%	74%	74%	70%	77%
Gemiddeld	68%	69%	71%	69%	70%		74%

Figuur 17: Ontwikkeling diplomaresultaat naar niveau (bron: Inspectie en mbo benchmark juni 2018. Berekening mbo gemiddeld: stafafdeling Onderwijs & Kwaliteit, Albeda)

Het diplomaresultaat van niveau 2 en 3 stijgt, terwijl dat van niveau 1 en 4 gelijk is gebleven. Het diplomaresultaat van niveau 2 en 4 ligt boven de norm van de inspectie. Niveau 3 presteert onder de norm, maar is aan het stijgen.

Startersresultaat

Startersresultaat	2017	Norm inspectie	MBO gemiddeld
Niveau 1	83%		81%
Niveau 2	80%	79%	83%
Niveau 3	79%	82%	84%
Niveau 4	82%	82%	86%
Gemiddeld	81%		84%

Figuur 18: Ontwikkeling startersresultaat naar niveau (bron: Inspectie en mbo benchmark juni 2018. Berekening mbo gemiddeld: stafafdeling Onderwijs & Kwaliteit, Albeda)

Het startersresultaat ligt boven het MBO gemiddelde en is ten opzichte van 2016 gestegen met 2,7 procent (van 80,3% naar 83%).

4.4.2 Voortijdig schoolverlaters (VSV)

Voortijdig schoolverlaters zijn jongeren tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het mbo verlaten. In de figuur hieronder is de ontwikkeling van de vsv-cijfers in de laatste vijf jaar te zien.

VSV	Albeda			Landelijk	VSV norm
	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2017-2018	
mbo niveau 1	27,03%	24,8%	21,5%	23,8%	27,50%
mbo niveau 2	11,66%	11,57%	10,89%	9,37%	9,40%
mbo niveau 3	4,66%	5,77%	5,12%	3,83%	3,50%
mbo niveau 4	3,79%	4,51%	5,91%	3,31%	2,75%
totaal instelling	7%	7,3%	7,51%	5,03%	

Figuur 19: VSV-gegevens (bron: mbo factsheet, OC&W, februari 2019)

Op niveau 1 is percentage VSV 6 procent onder de (landelijke) streefnorm. Op niveau 2 daalt het percentage sinds 2015-2016 en ligt 1,4 procent boven de (landelijke) streefnorm. Op niveau 3 daalt het percentage in 2017-2018 voor het eerst en ligt 1,7 procent boven de (landelijke) streefnorm.

4.5 Kwaliteitszorg en ambitie

We hanteren de kwaliteitscirkel van Deming (PDCA-cyclus) om te leren en te verbeteren op elk niveau van de organisatie (medewerker, team, branche en instituut). Een jaarlijks terugkerend onderdeel is de zelfevaluatie. Op basis hiervan wordt het teamplan bijgesteld. Bij elk team wordt eens in de drie jaar een audit gedaan en bij risicovolle opleidingen jaarlijks, totdat de gewenste verbetering is gerealiseerd.

4.5.1 Kwaliteitszorg

In het schooljaar 2017-2018 zijn bij in totaal twintig opleidingen verdeeld over zeventien team audits uitgevoerd. Vijftien van deze opleidingen waren van tevoren aangemerkt als risicovol. Uit de audits komt naar voren dat er bij deze opleidingen vooral aandachtspunten zijn op het gebied van kwaliteitszorg, het kwaliteitszorgsysteem of de kwaliteitscultuur en minder binnen onderwijsproces, dat in 2017 nog een aandachtspunt was. De betrokken teams hebben de resultaten van de audits verwerkt in een verbeterplan voor 2018-2019.

4.5.2 Kwaliteitscultuur

Tijdens de audits is gebleken dat het bestaan van een kwaliteitszorgsysteem sterk samenhangt met een onderliggende kwaliteitscultuur. Hierbij gaat het om de volgende zaken:

- Aanspreekbaarheid op de eigen rol
- Gemaakte afspraken en kwaliteit van onderwijs
- Een verankering van het kwaliteitszorgsysteem in de organisatie
- Gezamenlijke en structurele inspanning om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren

In 2018 is het Albeda-brede project 'Basiskwaliteit op orde, Topkwaliteit in beeld' opgezet met als doel dat het bestuur en alle opleidingen van Albeda in 2019 aantoonbaar voldoen aan de kwaliteitsgebieden van de onderwijsinspectie. Opleidingen met een onvoldoende op het kwaliteitsgebied onderwijsresultaten kunnen de oorzaak hiervan verklaren. Eind 2018 hebben de teams aandachtspunten in kaart gebracht via verbeterplannen en in 2019 starten ze, ondersteund door het projectteam, met de uitvoering, monitoring en bijstelling.

Daarnaast beoogt het project een goed beeld te geven van opleidingen die topkwaliteit leveren. In 2018 is de topkwaliteit in beeld gebracht en in 2019 worden de richtlijnen voor topkwaliteit verder uitgewerkt.

4.5.3 Verantwoording en dialoog

Coalities en allianties zijn voor ons cruciaal. Zowel intern als extern zoeken we op alle niveaus actief de dialoog over ons onderwijs en leggen we verantwoording af over onze resultaten. Binnen de klankbordgroep onderwijs, een adviesraad bestaande uit een brede vertegenwoordiging van docenten en management om de speerpunten uit 'Albeda zet de Toon' te realiseren, is in 2018 de voortgang op de drie bovenstaande speerpunten uit ons onderwijsconcept uitgebreid aan de orde geweest. In de beleidsversie wordt de link gelegd tussen het onderwijsconcept en de relevante kaders, documenten en instrumenten voor het onderwijs. Studenten hebben een bijdrage geleverd aan de publieksversie van het onderwijsconcept dat in 2019 uitkomt.

Eind 2018 is de beweging Albeda NEXT gestart. Samen met inbreng uit de klankbordgroep onderwijs en voorlopers onder studenten en docenten werken we een aansprekend extra curriculaire programma uit voor en door studenten. Doel is het in beweging zetten van een grote groep studenten die iets extra's willen doen om hun 21ste-eeuwse vaardigheden te versterken waardoor zij zich kunnen profileren op de arbeidsmarkt van morgen.

Jaarlijks vinden bijeenkomsten plaats met externe stakeholders, gemeente en SBB over een goede aansluiting van ons onderwijs op de (toekomstige) arbeidsmarkt. In 2018 heeft Albeda een E-magazine Leerwerkplaatsen uitgebracht waarin zij de kracht van leerwerkplaatsen voor studenten, het werkveld en de stad in beeld brengt.

4.6 Projecten

Albeda organiseert en neemt deel aan diverse aanvullende projecten.

Move Your Skills

Move Your Skills is een initiatief van Rabobank en Albeda waarin een netwerk van bedrijven participeert met als doel het vergroten van ondernemendheid en ondernemerschap onder Albeda studenten. Move Your Skills organiseert workshops, trainingen, excursies, symposia en het werken aan reële praktijkopdrachten van bedrijven om de uitwisseling van actuele kennis en ervaring tussen professionals uit het bedrijfsleven en studenten van Albeda te bevorderen. Het aantal activiteiten per jaar is ongeveer 170 en hiermee worden ruim 5.000 Albeda studenten bereikt. Bij Albeda College Economie & Ondernemen is Move Your Skills een vast onderdeel van het curriculum.

Netwerkvaardigheden

Albeda organiseert sinds 2014 een dag dat studenten kunnen kennismaken met verschillende bedrijven door middel van workshops en bedrijfsbezoeken. Deze 'MBO Bedrijvendag 010' is de laatste jaren uitgegroeid tot een evenement waaraan tussen de 200 en 300 bedrijven deelnemen. Studenten worden op hun college voorbereid en oefenen hun netwerkvaardigheden die noodzakelijk zijn om tijdens hun loopbaan een baan te verwerven, te behouden en opnieuw te verwerven. In 2018 namen 814 studenten deel, tegen 400 in 2014.

Vakwedstrijden

Het aantal Albeda opleidingen dat deelneemt aan Skills Heroes in Nederland is de afgelopen jaren gegroeid van vier opleidingen in 2014-2015 naar 17 opleidingen in 2017-2018 verspreid over vijf colleges. Ten opzichte van vorig jaar is sprake van een verdubbeling van deelname van het aantal opleidingen. In 2016- 2017 deden nog acht opleidingen verspreid over vijf branches mee. Voor het schooljaar 2018-2019 wordt ingezet op een verdere toename van het aantal deelnemende opleidingen aan Skills Heroes.

Internationalisering en Internationale beroepspraktijkvorming (Ibpv)

In totaal hebben 809 studenten ervaring opgedaan in het buitenland, waarvan 593 studenten voor een project, studie- of themareis en 216 in het kader van Ibpv. Het overgrote deel (93%) gaat naar Europa, 3% naar de ABC- eilanden en 4% naar de rest van de wereld. Ten opzichte van een jaar geleden is het totaal aantal studenten met een buitenlandervaring toegenomen met 285 studenten. Wel deden er 34 studenten minder Ibpv, omdat er in het buitenland niet geëxamineerd mag worden. Het college van bestuur heeft besloten in 2018 op de examenlijst van de studenten die hun Ibpv hebben afgerond een cijfer te vermelden in plaats van een vrijstelling. De verwachting is dat hierdoor het aantal Ibpv-studenten in de toekomst zal toenemen.

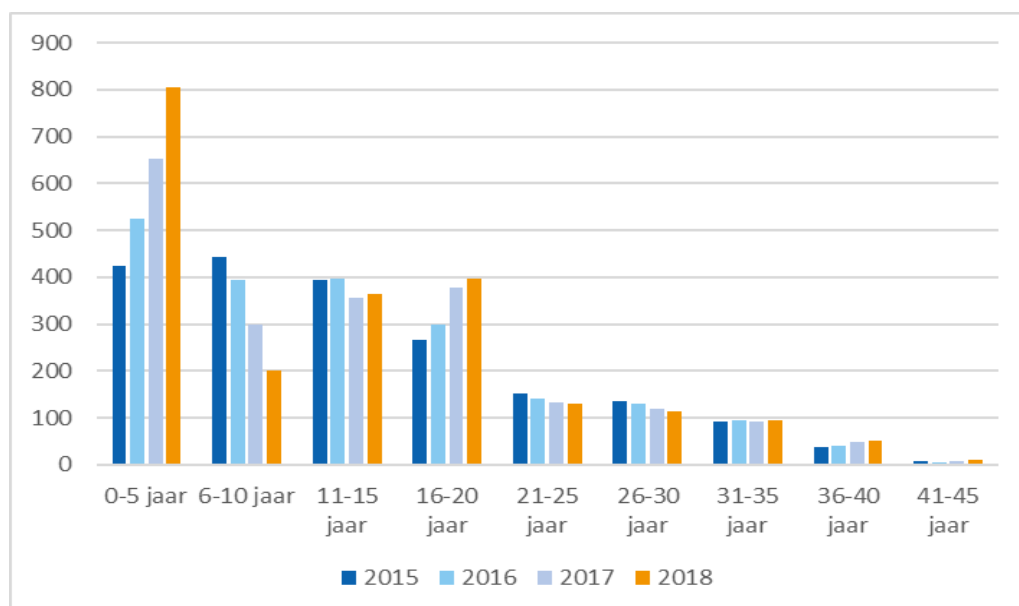
Negenenvijftig medewerkers hebben deelgenomen aan studiereizen in Europa georganiseerd door The Dutch Alliance en Albeda. De studiereizen gingen over het verder ontwikkelen van de Albeda hotspot in Malta, employability in Finland, Learning Labs in Denemarken en Skills vakwedstrijden in Hongarije.

5. HRM

5.1 Personeelsbestand

In onderstaande overzichten staat beschreven hoe ons personeelsbestand zich in 2018 heeft ontwikkeld. Het aantal werknemers in fte is toegenomen naar 1.768,3 (49 fte meer dan in 2017). Per saldo groeide het personeelsbestand met 86 werknemers ten opzichte van eind vorig jaar. De gemiddelde leeftijd van het personeelsbestand is 48,4 jaar en dit is gelijk gebleven ten opzichte van 2017.

Evenals in eerdere jaren steeg het aantal medewerkers dat minder dan zes jaar in dienst is aanzienlijk ten opzichte van het jaar ervoor. Het aandeel van de personeelsleden die zes tot en met tien jaar in dienst zijn, daalde echter in absolute en relatieve zin. Wanneer deze categorieën gezamenlijk beschouwd worden ten opzichte van het totale personeelsbestand blijft dit redelijk stabiel. In de periode van 2015 tot en met 2018 was het gezamenlijke aandeel minimaal 44,5% (2015) en maximaal 46,4% (2018). In de overige categorieën is aanzienlijk minder sprake van dermate grote fluctuaties in de eerder vermelde periode.

Figuur 20: Aantal personeelsleden op basis van categorie dienstjaren, 2015 t/m 2018

Eind 2018 hadden 150 medewerkers binnen Albeda een leidinggevende positie, hiervan waren 68 man en 82 vrouw. Onderstaande tabel geeft weer de verdeling man/vrouw binnen de verschillende leidinggevende lagen in de organisatie.

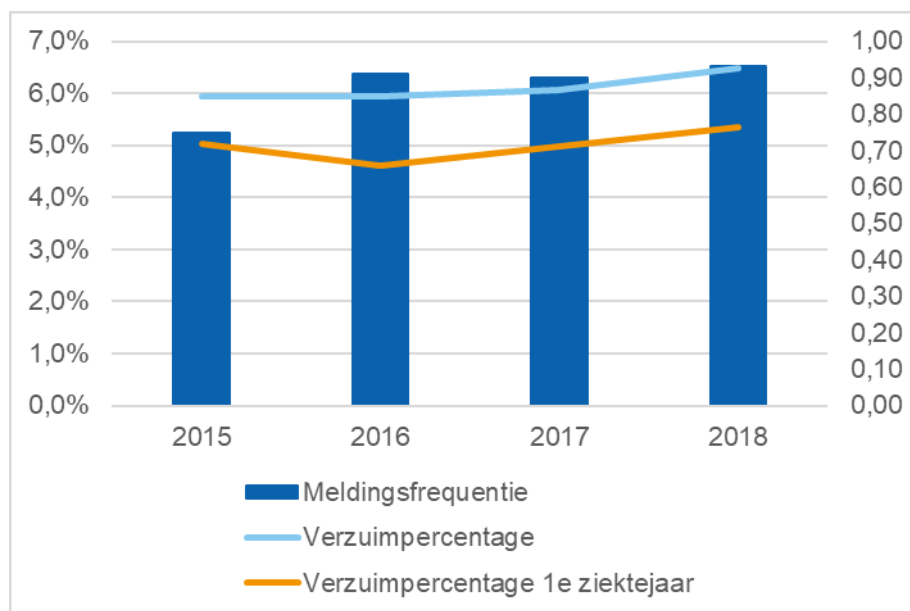
	Man	Vrouw	Eindtotaal
CvB	66,7%	33,3%	100,0%
Directie	37,5%	62,5%	100,0%
Middenmanagement	51,3%	48,7%	100,0%
Albeda totaal personeel	36,0%	64,0%	100,0%

Figuur 21: Man/vrouw verdeling binnen Albeda¹⁰

¹⁰ Gegevens in Hoofdstuk 3 hebben peildatum 31-12-2018

5.2 Verzuim

Het verzuimpercentage eerste ziektejaar is in 2018 met 0,3 procentpunt gestegen tot 5,3%. Het totale verzuimpercentage is ten opzichte van 2017 met 0,4 procentpunt gestegen tot 6,5%. De meldingsfrequentie steeg licht van 0,90 tot 0,93. Het verzuimbeleid van Albeda is gericht op het eigen regiemodel. In 2019 is de doelstelling om nieuw beleid te gaan maken. Beleid is gericht op andere ondersteuning van de leidinggevenden en ondersteuning bij het uitvoeren van de Wet Poortwachter.

Figuur 22: Meldingsfrequentie, verzuimpercentage 1e ziektejaar en verzuimpercentage totaal, 2015 t/m 2018

5.3 Docenten

Onder de functiemix wordt verstaan de verdeling van de docenten over de bezoldigingsschalen LB, LC en LD. Het ministerie stelt geld beschikbaar om meer docenten in LC (streefpercentage 65%) en LD docenten (10%) aan te stellen. Ten opzichte van oktober 2017 is het percentage LC docenten met ongeveer 2% gestegen. We zien uitstroom in zowel de functiegroep LB en LC. Intern wordt ingezet op de doorstroom van LB naar LC. Verder is de instroom van nieuwe docenten veelal in schaal LB omdat veel beginnend (en onbevoegde) docenten worden aangenomen.

	% LB	% LC	% LD	12G	Totaal
Aantal fte	381,1	610,3	108,0	2,2	1101,6
Percentage	34,6%	55,4%	9,8%	0,2%	100%

Figuur 23: Overzicht functieschalen docenten

Op 31-12-2018 bedroeg het aantal onbevoegde docenten 162. In absolute zin is dit een stijging van tien docenten ten opzichte van dezelfde datum in 2017. In relatieve zin houdt dit echter een daling van iets meer dan anderhalf procentpunt in. Op 31-12-2018 vertegenwoordigde het aantal bevoegde docenten 89,7% van het totale aantal docenten.

Albeda heeft beleid om zij-instromende docenten te faciliteren bij het behalen van een pedagogisch didactisch getuigschrift (PDG). Zij dienen binnen drie jaar hun PDG-opleiding af te ronden.

	2015	2016	2017	2018
Bevoegd (%)	92,3%	89,2%	88,1%	88,5%
Onbevoegd (%)	7,7%	10,8%	11,9%	11,5%

Figuur 24: Bevoegdheid docenten 2015-2018

5.4 HRM beleid

Ook 2018 heeft in het teken gestaan van het uitvoeringsplan HRM. Het uitvoeringsplan gaat over vitale en duurzame medewerkers. Dit willen we vooral bereiken door goede loopbaanpaden voor elke medewerker. Faciliteren van teams door beleid en ondersteuning vanuit HRM daar waar nodig. Maar ook door professionalisering en goed leiderschap. Het uitvoeringsplan HRM kent vier thema's:

- **Eigenaarschap en leiderschap**; we zetten in op adequaat leiderschap en heldere afspraken over eigenaarschap van medewerkers. We zorgen dat teams optimaal kunnen functioneren
- **Professionalisering**; een loopbaan lang leren moet vanzelfsprekend zijn voor iedereen die bij Albeda werkt
- **Duurzame inzetbaarheid**; we maken werk van duurzame inzetbaarheid van medewerkers
- **Mobiliteit**; we zorgen dat medewerkers hun horizon kunnen verbreden

In de volgende sub-paragrafen wordt ingegaan op verschillende thema's.

5.4.1 Medewerkerstevredenheid

In maart 2018 is het Medewerkerstevredenheidsonderzoek van Albeda afgenomen. Het onderzoek richt zich op zes hoofdthema's te weten: bevlogenheid, betrokkenheid, tevredenheid, werkgeverschap, efficiëntie en leiderschap. Het resultaat op efficiëntie is gelijk gebleven, maar op alle andere thema's is een voortuitgang geboekt ten opzichte van de vorige meting. Het is goed om te constateren dat eigen verantwoordelijkheid, studentgerichtheid en tevredenheid hoog scoren bij de medewerkers als het gaat om trojspunten. Natuurlijk blijft er altijd ruimte voor verbetering. Met name de onderdelen efficiënt werken, communicatie en samenwerking worden aangemerkt als verbeterpunten. Albeda-breed, en specifiek voor de afdelingen, wordt een plan van aanpak gemaakt voor de verbeterpunten.

Naar aanleiding van het Medewerkerstevredenheidsonderzoek van Albeda van afgelopen jaar heeft Albeda het keurmerk Beste Werkgever gekregen. Organisaties met een Beste Werkgevers keurmerk worden door hun medewerkers hoger beoordeeld dan hun branchegenoten op goed werkgeverschap.

5.4.2 Professionalisering

Duurzame inzetbaarheid is onderdeel van hele uitvoeringsplan van HRM. Een leven lang leren is hier onlosmakelijk mee verbonden. In 2018 heeft de organisatie en het aanbod van de Albeda Academie zich verder ontwikkeld. In het aanbod is een start gemaakt met het Leiderschapsprogramma, de leergang LB->LC voor docenten en de kweekvijver voor aankomend onderwijsleiders. Naast diverse trainingen en workshops zijn er in het aanbod van de Academie masterclasses opgenomen. Als laatste hebben teams de mogelijkheid gekregen om door het indien van een plan extra gelden te ontvangen voor verdere professionalisering van hun teams. Deze gelden worden bijvoorbeeld gebruikt om leerkracht te ontwikkelen, maar ook LEAN en Agily. Andere teams zijn bezig met andere samenwerking ontwikkelen en kennisdeling.

5.4.3 Mobiliteit

Het Mobiliteitscentrum (MC) houdt zich bezig met de in- en doorstroom van personeel binnen Albeda. Tevens ondersteunt het MC de leidinggevenden en HR-Adviseurs bij de werving van nieuw personeel. In 2018 zijn er 213 vacatures gemeld. Voor 204 vacatures is er in- en/of extern geworven, dit zijn er 65

meer dan in 2017. We hebben hierop 2299 sollicitaties ontvangen, gemiddeld 11,22 per vacature ten opzichte van 9,27 in 2017. We kennen een kwalitatief tekort aan bevoegde docenten en een tekort aan docenten in de specialistische vakgebieden.

5.4.4 Werkverdelingsbeleid

Het beleidsuitgangspunt om de werkverdeling binnen het eigen regiemodel te regelen en daarmee de zogenoemde toedelingsoptie uit te sluiten is binnen de onderwijsteams meer en meer bekend. Uit een enquête uit 2017 bleek dat verschillende teams om praktische redenen eigen procesvormen hebben ontwikkeld om het werk te verdelen. Uiteraard is de cao MBO op dit punt leidend. Teams hebben met name behoefte aan ondersteuning hoe om te gaan met percentages voorbereiding en nazorg en de waardering van taken. Teams maken met regelmaat gebruik van het aanbod om vanuit HRM voorlichting te krijgen omtrent de wettelijke kaders, Albeda-beleid en het werkverdelingsproces. Deze voorlichting maakt ook deel uit van het kweekvijverprogramma voor onderwijsleiders.

5.4.5 Beleid uitkeringen na ontslag

Albeda hanteert bij ontslag de wetgeving inzake transitievergoeding.

5.5 Project WW en BWWW 2018

Het project levert een structurele aanpak voor de re-integratietaken van Albeda in het kader van de wettelijke verplichting. Uitgangspunt hierbij is de instroom te voorkomen en de uitstroom te bevorderen. Het jaar 2018 is gestart met 68 uitkeringsdossiers, waarvan 41 personen (= 28,97 fte) met een actieve uitkering en 27 personen met het recht op herleving van de uitkering. In 2018 zijn er 31 personen met een nieuw WW recht ingestroomd, zodat er 99 dossiers in behandeling zijn geweest.

Vanuit de re-integratietaken in het kader van de Werkloosheidwet wordt er een actieve aanpak uitgevoerd. De actieve aanpak bestaat uit een compleet pakket van instrumenten zoals:

- Bemiddeling via het mobiliteitscentrum op interne vacatures, na een positieve referentie
- Diverse soorten modules via externe bureau voor loopbaanbegeleiding
- Sollicitatiecontroles kwalitatief en kwantitatief
- Inzet bedrijfsarts bij ziekte van langdurig en oudere uitkeringsgerechtigden

Daarnaast stimuleren wij de “oudere” ex-werknemers ook om tijdelijk of parttime werk te accepteren.

5.6 Bureau vertrouwenspersonen 2018

Albeda heeft drie interne vertrouwenspersonen. Ze hebben in 2018 in totaal 64 klachten behandeld, dit is 13 meer dan in 2017. De klachten waren afkomstig van 11 studenten en 53 medewerkers. De klachten kunnen verdeeld worden in de volgende categorieën:

- Klachten bedreiging: 23
- Klachten discriminatie 1
- Klachten fraude: 1
- Klachten geweldpleging: 5
- Klachten pesten: 7
- Klachten seksuele misdraging: 1
- Klachten anders: 26

Naast klachtenafhandeling hebben de vertrouwenspersonen in 2018 op verschillende manieren en op diverse plekken aandacht besteed aan integriteit. In 2018 is er een start gemaakt met een train de trainer programma integriteit met vertegenwoordigers uit de verschillende staven. Aan de hand van een gemaakte planningslijst – werkvorm en moment – worden eerst alle onderwijs teams getraind, waarna de staven zullen volgen.

5.7 Klachten- en geschillenregelingen

Voor medewerkers is er de Interne Geschillencommissie werknemers. Deze commissie behandelt onder andere geschillen die voortvloeien uit de toepassing van de cao en/of daarmee samenhangende regelingen, de jaartaak, FUWA, en/of een sociaal plan. De commissie is ook bevoegd om klachten in behandeling te nemen van werknemers over bejegening, handelswijze en/of gedragingen binnen Albeda in een individuele situatie van de werknemer, waardoor deze zich in zijn belang getroffen voelt.

De commissie bestaat uit drie – externe – leden, te weten één lid op voordracht van de werkgever, één lid op voordracht van de ondernemingsraad en een onafhankelijk voorzitter. De samenstelling van de commissie is in 2018 ongewijzigd. De commissie wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris.

De Interne Geschillencommissie heeft in 2018 twee bezwaarschriften en twee klachten ontvangen en in behandeling genomen. De commissie heeft hierover een niet bindend advies uitgebracht aan het college van bestuur, die met inachtneming daarvan een (nieuw) besluit heeft genomen.

6. Financiële bedrijfsvoering

6.1 Exploitatieresultaat

Het behaalde positieve resultaat van € 2,91 miljoen over het boekjaar 2018 wordt in zijn geheel toegevoegd aan het eigen vermogen.

In de begroting is uitgegaan van een resultaat van € 1,64 miljoen.

Het hogere resultaat is voornamelijk te danken aan hogere baten door verkoop van het pand aan de Mathenesserlaan en de inzet van extra gereserveerde middelen. De baten en lasten zijn ook gestegen ten opzichte van de begroting als gevolg van hoger dan begrote CAO stijging.

(* 1.000)	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2017
• Bijdrage OC&W (1e)	175.995	168.014
• Gemeentelijke bijdragen (2e)	6.765	8.977
• Overige baten	11.359	9.676
TOTAAL BATEN	194.119	186.667
Personeelslasten	149.600	142.230
Huisvestingslasten	13.043	12.550
Afschrijvingen	8.690	8.802
Overige bedrijfslasten en financiering	19.877	19.117
TOTAAL BEDRIJFSLASTEN	191.210	182.699
TOTAAL REGULIER RESULTAAT	2.909	3.968

Figuur 25 Verkorte exploitatie

De totale batenomvang bedroeg € 194,1 miljoen bij een begroting van € 179,6 miljoen. In de Rijksbijdrage is voor looncompensatie een extra bedrag ontvangen van € 2,84 miljoen. Daarnaast is voor € 3,6 miljoen middelen ingezet van overlopende subsidies die op de balans waren gereserveerd.

Daarnaast zijn de gemeentelijke bijdragen bij Educatie, de deelnemersbijdragen, detacheringen en verkoopopbrengst panden hoger dan begroot. (€ 4,9 miljoen)

De personeelsformatie van Albeda was in 2018 begroot op 1.684 FTE.

Het gemiddelde aantal FTE gedurende het verslagjaar 2017 bedroeg 1.775 FTE.

Derhalve is de bezetting 91 FTE hoger dan gepland, vanwege inzet op extra baten ten behoeve van kwaliteitsverbetering.

Het resultaat uit deelnemingen bedraagt € 0,465 miljoen en bestaat uit de deelnemingen CV Kop van Zuid, stichting BOG, Matrix B.V. en TopSportCentrum B.V.

Het resultaat is als volgt opgebouwd (in € 1.000):

Educatie	€ 2
Colleges, centrale staven en instellingskosten	€ 1.415
Verkoopwinst Mathenesserlaan	€ 1.087
Interestlasten	€ 60 -/-
Resultaat deelnemingen TopSportCentrum, Matrix en Kop van Zuid CV	€ 465
Totaal positief exploitatieresultaat	€ 2.909
	=====

6.2 Balans

(* 1.000)	december 2018	december 2017		december 2018	december 2017
ACTIVA			PASSIVA		
Materiële vaste activa	68.963	65.297	Eigen Vermogen	54.660	51.751
Deelnemingen	0	0	Voorzieningen	13.936	13.371
Vorderingen	6.037	6.147	Langlopende schulden	10.082	103
Liquide middelen	54.234	44.407	Kortlopende schulden	50.556	50.626
Totaal activa	129.234	115.851	Totaal passiva	129.234	115.851

Figuur 26 Verkorte balans

De post Materiële Vaste Activa is toegenomen als gevolg van renovaties en verbouwingen. De Vorderingen dalen met name als gevolg van een daling van de vooruitbetaalde huurlasten. Het Eigen Vermogen is toegenomen door toevoeging van het resultaat aan de algemene reserve. De stijging van de Voorzieningen wordt veroorzaakt door een mutatie in de Voorziening Generatieregeling (+ € 1,4 miljoen). Daarnaast door de mutaties in de overige voorzieningen (-/- € 0,62 miljoen). De Langlopende Schulden stijgen door de ontvangst van de eerste tranche € 10 mln. van de aangetrokken lening bij het Rijk. De Kortlopende Schulden dalen met name als gevolg van de inzet van overlopende subsidies. Door het saldo van deze mutaties is de post liquide middelen toegenomen met € 9,8 miljoen. Zie voor nadere toelichting de financiële jaarrekening hierna.

6.3 Continuïteitsparagraaf

Deze paragraaf geeft inzicht in de strategische zienswijze van de organisatie op de nabije toekomst door enerzijds melding te maken van de financiële doelstellingen van de organisatie in relatie tot de huidige in - en externe ontwikkelingen en anderzijds het weergeven van enkele kwantitatieve indicatoren die duidelijkheid geven omtrent de continuïteit van de organisatie.

De meerjarenbegroting van Albeda is opgesteld tot en met het jaar 2024 en wordt jaarlijks aangepast aan nieuw bekende invloeden.

(* 1.000)	Jaarrekening 2018	Begroting 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024
Rijksbijdrage	175.995	172.739	168.500	167.900	167.350	162.600	162.600
Overige overheidsbijdragen en subsidies	6.765	6.244	6.182	6.120	6.059	5.998	5.998
Baten in opdracht van derden	3.871	3.893	3.854	3.816	3.777	3.740	3.740
College-, cursus- en/of examengelden	2.005	1.439	1.425	1.410	1.396	1.382	1.382
Overige baten	5.483	3.157	3.273	3.387	3.501	3.613	3.613
TOTAAL BATEN	194.119	187.472	183.233	182.633	182.083	177.333	177.333
Personeelslasten	149.600	145.075	140.567	140.107	139.944	135.838	135.838
Afschrijvingen	8.690	9.555	9.771	10.129	9.728	9.490	9.346
Huisvestingslasten	13.043	12.048	12.202	11.899	12.106	11.890	12.044
Overige lasten	19.808	18.650	18.463	18.279	18.096	17.915	17.915
TOTAAL LASTEN	191.141	185.328	181.003	180.414	179.874	175.133	175.143
SALDO BATEN EN LASTEN UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	2.978	2.144	2.230	2.219	2.209	2.200	2.190
Financieringskosten	69	155	250	240	230	220	210
SALDO BATEN EN LASTEN UIT FINANCIËLE BEDRIJFSVOERING	2.909	1.989	1.980	1.979	1.979	1.980	1.980
Bijzondere baten en lasten	0	1.515	1.515	1.515	1.515	1.515	1.515
SALDO BUITENGEWONE BATEN EN LASTEN	0	1.515	1.515	1.515	1.515	1.515	1.515
Belastingen	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat uit deelneming	0	0	0	0	0	0	0
RESULTAAT NA BELASTINGEN	2.909	474	465	464	464	465	465
Resultaat aandeel van derden	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL RESULTAAT	2.909	474	465	464	464	464	464
Personeel in fte	1.775	1.789	1.771	1.767	1.765	1.719	1.701
Aantal deelnemers	20.278	20.385	20.181	19.979	19.780	19.582	19.386

Figuur 267 Meerjarenbegroting

De belangrijkste ontwikkelingen die in bovenstaande meerjarenbegroting zijn opgenomen worden hieronder weergegeven door analyse van het cumulatieve verschil tussen de jaren 2018 en 2024:

De totale omzet zal de komende jaren afnemen vanaf 2019 met € 10,1 miljoen tot en met 2024.

Rijksbijdrage (1^e geldstroom)

- De krimp in deelnemersaantallen is gebaseerd op de aanname van demografische krimp in de regio met 1% per jaar. OC&W gaat vooralsnog uit van een krimp van 1,8%.
- De afschaffing van de cascade op de verblijfsduur. De simulatie van OCW laat zien dat Albeda in 2019 zonder de verblijfstijdcascade € 2 miljoen hogere lumpsum zou ontvangen dan met de verblijfstijdcascade. OC&W heeft een overgangsregeling ingesteld, waarbij het effect van de afschaffing van de verblijfstijdcascade gefaseerd wordt verrekend met de ROC's (in vier jaar opbouw van 25% naar 100%).
- De gemeente voert regionaal regie over de subsidie plusvoorzieningen en VSV. Zij hebben voor meerdere jaren tot en met 2021 een subsidietoekenning afgegeven. Deze toekenning is vanaf 2018 ca € 1,0 miljoen lager dan voorheen. Om dit te compenseren is gedurende de jaren 2017 t/m 2019 een bedrag opgenomen van € 1,0 miljoen VSV middelen per jaar, die nog gereserveerd zijn op de balans vanuit eerdere jaren. Vanaf 2020 zijn deze gereserveerde bedragen volledig gebruikt waardoor in dat jaar een daling optreedt in de baten.
- Op de balans zijn middelen gereserveerd vanuit de functiemixgelden die de komende jaren worden ingezet voor verdere professionalisering van de organisatie.
- Als gevolg van het nieuwe bestuursakkoord verandert het budget voor vaste prestatiemiddelen (ook wel "Kwaliteitsgelden" genoemd) vanaf 2019:
 - Investeringsbudget 75%
 - Resultaatafhankelijk deel 25% op basis van de individueel gemaakte kwaliteitsafspraken In deze meerjarenbegroting is uitgegaan van het behalen van de resultaatsafspraken.
 - De gelden voor Schoolmaatschappelijk werk zijn vanaf 2019 opgenomen in het investeringsbudget. De VSV gelden vanaf 2020.

Voorzichtigheidshalve is geen rekening gehouden met deelnemersgroei naar aanleiding van het wegvallen van de verblijfstijdcascade in de bekostiging. Het interne beleid is gebaseerd op gelijke onderwijskansen voor iedereen. Het aannamebeleid is gericht op juiste intake en voorkomen van switchgedrag.

Overige overheidsbijdragen en subsidies (2e geldstroom)

- De 2^e geldstroom neemt iets af (- € 143K) door de beëindiging van de subsidies Entree+, Doeluitkering Jeugd en Wijschool.

Baten in opdracht van derden (3e geldstroom)

- De derde geldstroom bestaat m.n. uit baten uit contractonderwijs. De verwachting is dat deze in lijn blijven met de begroting 2019.

Overige baten

- De overige baten blijven naar verwachting in lijn met de begroting 2019 ondanks de geringe daling van deelnemers.

Personeelskosten

Personele bezetting	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
CvB/directie	26	26	25	25	25	25	25
Onderwijzend personeel	1.241	1.255	1.250	1.249	1.249	1.237	1.237
Overig personeel	508	508	496	493	491	457	457
Aantal fte	1.775	1.789	1.771	1.767	1.765	1.719	1.719

Figuur 28 Personeelskosten (categorie indeling personeelsformatie conform MBO benchmark)

- De personeelsformatie neemt vanaf 2019 met 70 FTE af tot 1.719 FTE in 2024. Met behulp van natuurlijk verloop en flexibele schil is de krimp goed op te vangen.

Een groot deel van de mutatie in de omzet is afhankelijk van de ontwikkeling van het aantal deelnemers. Op de combinatie van aantallen deelnemers en de concrete (prestatie)resultaten wordt daarom nadrukkelijker gestuurd.

De huisvestingskosten volgen het meest recente strategisch huisvestingsplan dat gericht is op verbetering van de kwaliteit van onderwijshuisvesting. De benodigde financiële ruimte hiervoor wordt gevonden door middel van terugdringing van het aantal beschikbare m2 met 12.000 m2. De verlaging van gebruik van m2 is mogelijk door de verwachte demografische krimp en efficiënt roosteren.

De besparing op de kosten door het lager aantal meters geeft ruimte tot extra investeringen. De uitvoering van het investeringsplan vindt plaats over meerdere jaren omdat Albada veel panden heeft met een mix van opzegbare huur en eigendom.

in € 1.000	Dec. 2018	Dec. 2019	Dec. 2020	Dec. 2021	Dec. 2022	Dec. 2023	Dec. 2024
Materiële vaste activa							
Gebouwen en Terreinen	56.154	70.000	70.451	68.265	63.530	58.503	55.603
Bouwkundige projecten in uitvoering	673	700	700	500	300	100	0
Inventaris en apparatuur	12.136	11.128	10.197	9.275	11.632	10.696	10.196
Totaal Materiële vaste activa	68.963	81.828	81.348	78.040	75.462	69.299	65.799
Financiële vaste activa (deelnemingen)	0	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	68.963	81.828	81.348	78.040	75.462	69.299	65.799
Vorderingen	6.037	6.147	6.403	6.670	6.949	7.238	6.948
Liquide middelen	54.234	40.321	39.719	38.740	40.054	44.975	47.833
Totaal Vlottende activa	60.271	46.468	46.122	45.410	47.003	52.213	54.781
Totaal activa	129.234	128.296	127.471	123.451	122.465	121.512	120.580

	Dec. 2018	Dec. 2019	Dec. 2020	Dec. 2021	Dec. 2022	Dec. 2023	Dec. 2024
Eigen Vermogen	54.660	55.134	55.599	56.144	56.608	57.073	57.538
Voorzieningen	13.936	13.185	11.054	10.864	10.755	10.648	10.539
Langlopende schulden	10.082	20.052	23.738	22.724	21.736	20.748	19.760
Kortlopende schulden							
Kredietinstellingen	23	26	1.014	1.014	988	988	988
Overlopende passiva	25.541	23.749	23.511	23.276	23.043	22.813	22.603
Vooruit ontvangen subsidies	24.992	16.150	12.555	9.429	9.335	9.242	9.152
Totaal Kortlopende schulden	50.556	39.925	37.080	33.719	33.366	33.043	32.743
Totaal passiva	129.234	128.296	127.471	123.451	122.465	121.512	120.580
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Solvabiliteit	42,30%	42,97%	43,62%	45,48%	46,22%	46,97%	47,72%
Liquiditeit	1,19	1,16	1,24	1,35	1,41	1,58	1,67
Rentabiliteit	1,50%	0,25%	0,25%	0,25%	0,25%	0,26%	0,26%

Figuur 29 Meerjarenbalans

Investerings

Het reguliere investeringsprogramma is gebaseerd op:

- Het meerjaren onderhoudsplan inzake panden
- en een ideaalcomplex bij de activa met kortere levensduur, zoals de ICT middelen
- tevens is rekening gehouden met extra ICT investeringen voor digiborden

Daarnaast is er een extra investeringsprogramma om de kwaliteit van de bestaande gebouwen te verbeteren en te renoveren. Enkele panden kunnen worden afgestoten.

Huisvestingsbeleid

Het huisvestingsbeleid is erop gericht om goed geoutilleerde gebouwen beschikbaar te stellen aan het onderwijs die voorzien in flexibele manieren van werken, leren en ontmoeten. De bruto investeringsbehoefte voor huisvesting voor de komende jaren (2019-2024) bedraagt ca. € 50 miljoen en wordt jaarlijks herzien op nut, noodzaak en investeringscapaciteit van de organisatie en is gebaseerd op het meerjarig strategisch huisvestingsplan. De financiering van deze investeringen vindt voor ca. 50% plaats door het aantrekken van een lening bij het Rijk en wordt voor de overige 50% gefinancierd uit eigen middelen. De grootste investeringen vinden plaats in de jaren 2019 t/m 2022. Tevens zal de verkoop van meerdere panden leiden tot een desinvestering van ruim € 3,4 miljoen (verwacht in 2020 t/m 2022).

De vorderingen nemen af in verhouding met de krimp van de totale instelling.

De OCW signaleringsgrenzen inzake liquiditeit bedraagt 0,5.
Albeda scoort in alle jaren boven deze grens.

In 2018 is Albeda gebruik gaan maken van een lening via schatkistbankieren ad € 25 miljoen, welke gefaseerd zal worden ontvangen over de periode 2018-2020. Hiermee resteert er voldoende werkkapitaal om fluctuaties in de liquiditeitsstromen op te vangen.

De hoogte van de post liquide middelen in 2023 is ruim voldoende om de lopende activiteiten en incidentele gebeurtenissen zelfstandig mee te kunnen opvangen. Het exploitatieresultaat wordt toegevoegd aan het Eigen Vermogen dat voor 100% bestaat uit publiek vermogen. Verder vinden hierin geen mutaties plaats.

De voorzieningen zijn gekoppeld aan de krimpsituatie van de instelling en bestaan uit personele voorzieningsbedragen alsmede voorziene kosten voor asbestsanering. Ultimo 2017 is een nieuwe voorziening gevormd voor de deelnemers aan de generatieregeling ad € 2,3 miljoen. De liquide middelen nemen af tot en met 2021 doordat de kortlopende schulden zullen afnemen vanwege inzet van reeds ontvangen OCW subsidiegelden zoals functiemix en VSV en als gevolg van de (huisvestings)investeringen. Vanaf 2023 daalt het geplande investeringsniveau tot regulier onderhoud en (ICT) vervangingsinvesteringen, waardoor het saldo liquide middelen weer zal stijgen.

Daarnaast heeft de krimp van de organisatie ook beperkende invloed op de hoogte van de schulden. De kortlopende schulden hebben voornamelijk betrekking op de reguliere bedrijfsvoering zoals crediteuren, belastingen etcetera. De schulden aan kredietinstellingen lopen iets op in verband met de opname van de lening bij het Rijk.

Het interne rentabiliteitsdoel bedraagt voor de komende jaren 0,25% zodat zoveel mogelijk geld richting het onderwijs kan worden gebracht. Dit is mogelijk omdat het solvabiliteitsdoel van 35% als buffer ruimschoots is gerealiseerd met 42,2% eind 2018. Het eigen vermogen muteert de komende jaren met de verwachte resultaten.

Ontwikkelingen

Profilering van het merk Albeda vindt nadrukkelijker plaats in lijn met de strategie. Aan herkenbaarheid van de aangeboden mbo-opleidingen voor studenten en hun ouders, de versterking van de binding met het bedrijfsleven is hard gewerkt middels de vorming van MBO-colleges. Hierin wordt vaker gewerkt met leerwerkplaatsen, waarbij leerlingen veelvuldiger op de werkplek leren. De herijking van de kwalificatiestructuur is aangegrepen om de kwaliteit van het onderwijs structureel te verbeteren. Daarbinnen heeft professionalisering van personeel een grote rol. Er wordt de komende jaren nadrukkelijk ingezet op teamontwikkeling, relevante individuele ontwikkeling alsmede ontwikkeling van het management.

Albeda vult ook de vraagstukken rond personeelsbeleid strategisch in door naast professionalisering evenwichtig beleid op in- en uitstroom te organiseren. Door middel van de invoer van een generatieregeling in 2017 wordt tegelijkertijd gewerkt aan een langzame afbouw van werkzaamheden voor oudere werknemers en daarmee ruimte te creëren voor jongere onderwijsprofessionals. Door de krapte op de arbeidsmarkt moet Albeda een attractievere werkgever zijn in de toekomst om kwaliteit aan te trekken en behouden.

Meer dan gemiddeld in de sector heeft Albeda te maken met leerlingen die extra zorg nodig hebben en langer over hun opleiding doen. Sturing op juiste intake, beperking van switchgedrag is onderdeel van het beleid. In de kern biedt Albeda alle leerlingen een kans tot maximale uitstroom en neemt daarmee een financieel gemis in de huidige bekostigingsmethodiek voor lief omdat Focus op Vakmanschap gebaseerd is op ideale verblijfsduur. De toegekende kwaliteitsgelden worden ingezet om aan deze problematiek het hoofd te bieden.

Het Techniek College Rotterdam is als samenwerkingsverband met Zadkine steeds meer een zelfstandige organisatie richting de stakeholders en vormt meer en meer een begrip in de regio. Momenteel bevindt deze samenwerking zich in de opbouwfase van de organisatorische inrichting en faciliteringsstructuur.

Belangrijkste financiële kengetallen

In onderstaande tabel zijn de dertien indicatoren opgenomen, die kunnen fungeren als *early warning* systeem, mede omdat ze door alle onderwijsinstellingen conform dezelfde definitie worden gerapporteerd ten behoeve van vergelijking en helderheid.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1. Omzet private activiteiten als percentage van de totale omzet	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%
2. Gewogen deelnemers per fte OP / OBP personeel	13,00	13,05	12,76	12,76	12,76	12,76	12,76
3. Gewogen aantal deelnemers per fte beroepsonderwijs	9,95	10,00	9,81	9,7	9,6	9,5	9,4
4. Aantal fte tijdelijk personeel als percentage totaal aantal fte	16,0%	12,4%	14,0%	14%	14%	14%	14%
5. Kosten fte in loondienst	€74.011	€74.689	€74.678	€74.673	€74.672	€74.642	€74.642
6. Aantal m² beroepsonderwijs per gewogen deelnemer	8,4	8,3	8,5	8,1	7,9	8,0	8,0
7. Overhead personeelskosten in procenten	17,8%	17,8%	17,8%	17,8%	17,8%	17,8%	17,8%
8. Liquiditeit	1,19	1,16	1,24	1,35	1,41	1,58	1,67
9. Rentabiliteit	1,5%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%
10. M² huur als percentage totale m²	34,5%	35,7%	35,2%	35%	35%	35%	35%
11. Gemiddelde huisvestingskosten per m²	€118	€119	€114	€114	€114	€114	€114
12. Herfinancieringsbehoefte als percentage totale jaaromzet	5%	5%	3%	0%	0%	0%	0%
13. Investeringsbehoefte als percentage totale jaaromzet	9,4%	11,8%	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%

Figuur 30 Continuïteitsparameters²⁷

De genoemde indicatoren worden hierna individueel kort toegelicht.

1. Uitvoeren van private activiteiten is binnen Albeda onlosmakelijk verbonden met het reguliere beroepsonderwijs en de hiermee samenhangende netwerken c.q. samenwerkingsverbanden waarin Albeda participeert.
2. De verhouding aantal deelnemers per FTE onderwijzend personeel neemt de komende jaren licht af (meer medewerkers op aantal leerlingen) omdat de komende jaren nog extra inzet wordt gepleegd op de onderwijsontwikkeling en herziening van de kwalificatiestructuur. Door de omvang van Albeda én de brede mix van opleidingen zal deze indicator slechts marginaal wijzigen.

3. De verhouding aantal deelnemers per FTE beroepsonderwijs wijzigt slechts marginaal. Enerzijds zijn kleinere lesgroepen noodzakelijk door de extra benodigde aandacht voor zorgleerlingen of uit praktische of veiligheidsoverwegingen. Bij andere crebo's kunnen lesvormen met grotere groepen goed realiseerbaar zijn. En door het effect van macrodoelmatigheid zal bij bepaalde crebo's een efficiëntere groeps grootte ontstaan. Deze effecten heffen elkaar, gezien de omvang van de instelling, redelijk op. De MBO benchmark 2017 zat op 10,3.
4. Het gebruik van een flexibele schil is belangrijk om fluctuaties op te kunnen vangen. De natuurlijke uitstroom van pensioengerechtigde medewerkers geeft de mogelijkheid om de komende jaren dit percentage op een vergelijkbaar niveau te handhaven en tegelijkertijd te sturen op verjonging van het personeelsbestand.
5. In de verwachtingen zijn geen loonindexatie effecten verwerkt, zowel aan de baten als de lastenzijde. De gemiddelde loonkosten per FTE nemen af als gevolg van pensionering en verjonging van het personeelsbestand. In 2017 zat Albeda ca. € 1.200,- boven de MBO benchmark.
6. Het strategisch vastgoedplan van Albeda gaat uit van het verbeteren van de kwaliteit van beschikbare panden. Dit kan worden bekostigd door de krimp in aantal m². Daarnaast is er de mogelijkheid beschikbare m² effectiever in te zetten door het verhogen van de bezettingsgraad. De afname van het aantal m² is daardoor groter dan de krimp van het aantal studenten. Daarnaast vindt een beweging plaats rond leerwerkplekken bij bedrijven. De omvang hiervan is nog onvoldoende helder en is daarom niet meegenomen in de verwachtingen. De MBO benchmark zat in 2017 met 9,1 hoger dan Albeda.
7. Het interne beleid ziet er op toe dat bij een krimpsituatie ook de overheadlasten mee bewegen. Daarom is in de kern uitgegaan van een gelijkblijvende verhouding tussen ondersteunend beheerspersoneel ten opzichte onderwijspersoneel in de meerjarenbegroting.
8. De liquiditeitspositie is ruim voldoende om lopende activiteiten te kunnen uitvoeren. Door het aantrekken van lening bij het Ministerie van Financiën (Schatkistbankieren) in 2018-2020 en € 15 mln. werkkapitaalkrediet blijft ook in de toekomst voldoende bewegingsruimte aanwezig in het werkkapitaal. De MBO benchmark zat in 2017 op 1,6. Albeda groeit hier naar toe.
9. Op rentabiliteit wordt nadrukkelijk gestuurd om zo veel mogelijk middelen aan te wenden voor het onderwijs waarbij de solvabiliteitsgrens intern minimaal 35% bedraagt.
10. Een kwart van de beschikbare oppervlakte in het vastgoedbestand bestaat momenteel uit huurpanden. Dit percentage neemt toe tot ca 35%. Als gevolg van de beoogde krimp worden enkele eigendomspanden verkocht en wordt vervangende ruimte grotendeels gehuurd (wel minder m²). Daarnaast huren we extra ruimte voor het samenwerkingsverband Techniek College Rotterdam, waar Albeda een deel van de huurlasten doorbelast aan samenwerkingspartner Zadkine. De mix van verkoop van eigendomspanden en beëindigen van huurcontracten zorgt dat de flexibiliteit gewaarborgd blijft.
11. Op de hoogte van huisvestingskosten wordt op middellange termijn gestuurd door te streven naar een vast kostenpercentage van de baten als norm. Hierdoor wordt een krimp gerealiseerd die het batenvolume volgt. Door het grote aantal panden dat Albeda gebruikt, is het deels mogelijk om bij afstoten van m² rekening te houden met de prijs per m².
12. Zoals bij de weergave van de balans is toegelicht worden in de jaren 2019 t/m 2022 forse investeringen gedaan in vastgoed die langlopend zullen worden gefinancierd door aantrekken van vreemd vermogen (schatkistbankieren) in 2018, 2019 en 2020.
13. De basis van investeringen wordt gevormd door het meerjarig onderhoudsplan inzake vastgoed en een ideaalcomplex bij onder andere ICT. Hierdoor ontstaat een basispercentage van ca 4,5% tot 5%. De extra investeringen in kwaliteit van de gebouwen

leidt tot incidenteel hogere percentages. Het zwaartepunt van renovaties en aanpassingen valt in de jaren 2018 tot en met 2022 met een mogelijke uitloop. Het totaal investeringsniveau bedraagt circa € 50 miljoen en de desinvestering als gevolg van het afstoten van panden ca € 3,4 miljoen. Dit leidt tot een netto investering van ca € 46,6 miljoen.

6.4 Interne risicobeheersing- en controlesysteem

Reikwijdte

Alle gebeurtenissen die Albeda kunnen hinderen om de strategische doelstellingen te behalen worden als risico's beschouwd. Adequaat risicomanagement is een proces dat op alle niveaus in de organisatie plaatsvindt en permanente aandacht krijgt. Dit omvat niet alleen het tijdig signaleren en identificeren van potentiële dreigingen, maar vooral het met een bepaalde mate van zekerheid ervoor zorgen dat ze binnen aanvaardbare proporties blijven.

Albeda wordt onder meer geconfronteerd met risico's ten aanzien van politiek, de krimp van het aantal studenten, de kwaliteit van onderwijs, de huisvesting, de medewerkers en de arbeidsmarkt. We hebben te maken met demografische krimp, bezuinigingen vanuit de rijks- en lokale overheid, andere bekostigingsmethodieken en de marktwerking rond educatie en inburgering.

Uiteraard worden deze risico's in eerste instantie beheerst door middel van goed bestuur. Een aantal risico's is echter moeilijk te voorzien. Dit betreft vooral:

- Fluctuaties in studentenaantallen en het marktaandeel
- Kostendekking voor bijzondere zorgstructuur in de grote steden
- Mate waarin maatregelen kunnen worden genomen om zoveel mogelijk bekostigbare activiteiten uit te voeren

Aan de hier genoemde risico's wordt naast het reguliere raamwerk zoals hieronder in zijn algemeenheid omschreven, specifiek aandacht geschonken door:

- Het opstellen van een jaarlijkse meerjarenbegroting die mede als stresstest fungeert om fluctuaties in leerlingaantallen te kunnen opvangen
- Het opbouwen en onderhouden van relaties met gemeenten om als partners in de regio de benodigde zorgstructuur te kunnen leveren en financieren
- Intake van leerlingen op juiste opleidingsniveau, het minimaliseren van switchgedrag om nadelige effecten van de cascadebekostiging zoveel mogelijk te vermijden

Raamwerk risicomanagement

De basis voor Albeda-breed risicomanagement ligt vast in het handboek *Corporate Governance*. Hierin zijn onder andere de uitgangspunten voor risicobeheersing vastgelegd.

Het raamwerk risicomanagement is herijkt. De komende periode zal er gestart worden om de invulling van het raamwerk verder uit te werken. Daarnaast is er gestart met een hernieuwde brede risico-inventarisatie, waarbij naast de rapportage- en compliance risico's ook vooral focus is gelegd op de strategische en operationele risico's. De geïdentificeerde risico's worden vastgelegd in een risklog en worden vervolgens gerangschikt op basis van urgentie en risk appetite van de organisatie. Op basis hiervan zijn 6 prioriteiten geformuleerd.

De belangrijkste risico's die in 2018 voor de komende jaren zijn geïdentificeerd, waren:

1. Kwaliteit van het onderwijs (is Albeda inspectie proof op het gebied van onderwijs?)
2. Het samenwerkingsverband TCR
3. Privacy wetgeving (AVG)
4. Collegevorming en branding merk Albeda
5. Organisatiecultuur
6. Operationaliseren: vertalen doelen naar beleid

De afdeling AOIC is eind 2018 omgevormd tot de afdeling Risk & Compliance. Het doel van deze afdeling is om de organisatiebrede risicoanalyse uit te voeren in samenwerking met de verschillende organisatieonderdelen om uiteindelijk te komen tot een geactualiseerd risicoprofiel van Albeda.

Voor specifieke risicogebieden zijn reeds beheersingsmaatregelen benoemd en operationeel gemaakt.

- De bedrijfskritische applicaties op het gebied van deelnemers, medewerkers en financiën zijn zo veel mogelijk op elkaar afgestemd en procedures zijn waar mogelijk versimpeld.
- Stuurinformatie is beschikbaar op onderwijsteam niveau.

Verder zullen er specifieke beheermaatregelen ontwikkeld worden, die de basis zullen vormen voor het risk & compliance jaarplan.

Planning- en controlcyclus

Het strategisch beleid, zoals vastgelegd in het jaarlijks geactualiseerde visiedocument, wordt geconcretiseerd via de PDCA cyclus. Albeda werkt met op elkaar afgestemde PDCA-cycli op financieel gebied en op het terrein van onderwijskwaliteit ter ontdebelling van interne verantwoordingsrapportages, verminderen van interne regels en verhoging van kwaliteit. Uitgangspunten zijn geformuleerd in de onderwijsvisie en meerjarenbegroting en verwoord in de jaarlijkse kaderbrief. De meerjarenbegroting wordt ieder jaar naar nieuwe inzichten aangepast. Hierbij wordt gewerkt met scenario's, waardoor men met alternatieve maatregelen bekend is, wanneer ze zich zouden voordoen. Op basis hiervan maakt ieder organisatieonderdeel een jaarplan en een begroting die worden bekrachtigd middels een managementcontract. De planning- en controlcyclus geeft tevens aan welke stappen ondernomen moeten worden voor goedkeuring van de jaarplannen en een sluitende begroting door het college van bestuur en de raad van toezicht. De realisatie wordt gevolgd via periodieke rapportages over de totale baten, kosten, exploitatieresultaat, liquiditeitspositie en -prognose en door gesprekken tussen het management en het college van bestuur, waarin zo nodig maatregelen worden besproken waarmee kan worden bijgestuurd. Albeda kent een viermaandelijke rapportagecyclus, waarbij de directie drie keer in een jaar integrale verantwoording aflegt over de voortgang op de begroting, beleidsplannen, managementafspraken, zelfevaluatie, teamplannen, plannen van inzet en de hr-cyclus.

Beheersingsmaatregelen

Risicobeheeractiviteiten, zoals functiescheiding, autorisaties, procedures, rapportages en dergelijke, maken onderdeel uit van de reguliere bedrijfsvoering. Onafhankelijke toetsing vindt plaats op specifieke beheersmaatregelen van risicogebieden die, bijvoorbeeld op basis van regelgeving, extra aandacht vereisen. Zo worden risico's ten aanzien van de kwaliteit van het onderwijs specifiek getoetst tijdens de verantwoordingsgesprekken tussen brancedirecties en College van Bestuur en de jaarlijkse zelfevaluaties door de branches. Daarnaast wordt door middel van interne audits de betrouwbaarheid van de gegevens uit de studentenadministratie getoetst, die de basis zijn voor de bekostiging vanuit OCW.

Ook heeft Albeda een uitgebreid kwaliteitszorgsysteem opgezet, inclusief tevredenheids-onderzoeken onder studenten, medewerkers en bedrijven. De aanpak is vastgelegd in een handboek, inclusief referentiekader en formats voor beleidsplannen, zelfevaluaties en verbeterplannen. Het handboek wordt regelmatig geëvalueerd en geactualiseerd.

Financiële risico's

Albeda valt onder het regulier toezicht van de directie Rekenschap van Inspectie van het Onderwijs wat inhoudt dat de financiële ontwikkelingen worden gevolgd aan de hand van de jaarlijks opgestelde jaarrekeningen.

In de continuïteitsparagraaf worden diverse risico's benoemd voor de komende jaren. Waar mogelijk wordt de omvang van deze risico's geschat en verwerkt in de begroting en andere prognoses. Bij de verdere invulling van risicomangement zal de komende jaren steeds meer de koppeling worden gelegd tussen de risk appetite van Albeda, de mogelijke impact van de risico's en de operationele en financiële beheersing van deze risico's.

6.5 Vermogensbeheer en treasury management

6.5.1 Algemeen

Albeda waarborgt de bedrijfscontinuïteit door het inbouwen van een financiële buffer. Deze buffer dient als 'garantievermogen' voor externe financiers en hiermee kunnen tijdelijke tekorten worden opgevangen. Tegelijkertijd wenst Albeda invulling te geven aan haar maatschappelijke taakstelling door zoveel mogelijk middelen aan het onderwijs te besteden.

6.5.2 Eigen Vermogen

Het beleid rond de benodigde hoogte van het Eigen Vermogen is bepaald aan de hand van de maatschappelijke verantwoordelijkheid van het Albeda, de uitgangspunten van de externe onderzoeken naar financieringsstructuren in het onderwijs (Commissie Don) en de verantwoording naar externe stakeholders zoals banken.

Uitvoering van het beleid hieromtrent en het vermogensbeheer gedurende de afgelopen 5 jaren heeft er toe geleid dat Albeda ruimschoots voldoet aan zowel het interne solvabiliteitsdoel van 35% (solvabiliteit 1 EV/TV: 42,2%) als de externe graadmeters van OCW en de huisbankiers (25%). Dit geeft ruimte om de rentabiliteit (resultaatsaandeel op de totale baten) voor de komende jaren te verlagen naar 0,25% zodat er zoveel mogelijk middelen richting het onderwijs gaan en eveneens voldoende buffer bestaat om de continuïteit te waarborgen.

De ontwikkeling van de kengetallen betreffende het vermogen van de organisatie om aan verplichtingen te kunnen blijven voldoen en het rendement op het eigen vermogen zijn opgenomen in de continuïteitsparagraaf 4.3.

6.5.3 Treasury management

Het treasurybeleid richt zich op het beheersen van de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen en de hieraan verbonden risico's op het gebied van de financieringspositie, liquiditeitspositie en de beheersing van het renteresultaat. Dit alles is vastgelegd in het treasurystatuut. In het statuut worden de administratieve organisatie en interne controlemaatregelen omschreven. Daarbij wordt het innemen van risicovolle, speculatieve beleggingsposities uitgesloten conform de *Regeling Beleggen en Belenen voor instellingen van onderwijs*.

De liquiditeitspositie van Albeda is volgens de geconsolideerde jaarrekening ultimo 2018 verbeterd met € 9,8 miljoen. De balanspost van liquide middelen is toegenomen van € 44,4 miljoen tot € 54,2 miljoen. De liquiditeitspositie wordt bewaakt door het periodiek monitoren van de jaarlijks opgestelde prognoses en die te vergelijken met de realiteit. De kredietfaciliteiten bij de huisbankiers zijn stopgezet. De aanpassing in de liquiditeitspositie is vooral ontstaan door:

- Het positieve exploitatieresultaat
- Opname van de eerste tranche van de lening bij het Rijk
- Verlaging vorderingspositie op overheid

Albeda stelt jaarlijks een cashflowprognose op en zorgt ervoor dat er voldoende faciliteiten zijn om korte pieken in liquiditeitsbehoefte te kunnen financieren.

Albeda is overwegend op korte termijn gefinancierd. De investeringsplanning van Albeda omvat de komende jaren ca. € 30 miljoen in meerdere bestaande panden alsmede bescheiden nieuwbouw in de regio. In 2017 is onderzoek gedaan naar de verschillende opties voor het aantrekken van gelden en is gekozen voor de optie schatkistbankieren. Deze financiering is in 2018 aangegaan.

6.6 Helderheid in bekostiging

6.6.1 Thema 1: Uitbesteding bekostigd onderwijs

Albeda voert de MBO Theaterschool uit in samenwerking met Stichting Jeugdtheater Hofplein. De onderwijsprogrammering en examinering geschieden onder verantwoordelijkheid van Albeda. Voor de beschikbaar gestelde middelen van het theater worden de kosten vergoed door Albeda.

In het kader van doorlopende leerlijnen bestaan meerdere samenwerkingsverbanden tussen Albeda en andere onderwijsinstellingen. Doorstroom wordt bevorderd middels het samenwerkingstraject dat met de Hogeschool Rotterdam is aangegaan met de naam Associate degree (Ad). Hierbij geldt dat de studenten zich inschrijven bij het hbo en dat Albeda docenten toevoegt aan deze trajecten.

Eveneens wordt bij de start van opleidingen hulp geboden aan VO leerlingen om te wennen aan de nieuwe omgevingen van MBO scholen door reeds lesuren van MBO docenten binnen de VO scholen te geven en andersom leerlingen alvast in Albeda locaties les te geven. Ook hier worden de gemoeide kosten doorbelast. In beide trajecten van doorlopende leerlijnen is geen sprake van leerlingen die bij Albeda bekostigd zijn.

6.6.2 Thema 2: Investerings van publieke middelen in private activiteiten

Uit de rijksbijdrage zijn in 2018 geen investeringen in private activiteiten aan de orde geweest.

Binnen Albeda is zeer beperkt sprake van publiek private arrangementen. Slechts 0,3% van de baten kan hieronder worden geschaard. Contractonderwijs wordt alleen uitgevoerd als er sprake is van een onderwijskundige meerwaarde of als het een versterking van de continuïteit van het reguliere beroepsonderwijs betreft. Voorbeelden hiervan zijn gezondheidszorg en techniek. Contractonderwijs wordt uitgevoerd tegen integrale kostprijs.

Er is sprake van beperkte risico's. De contracten zijn veelal meerjarig. Bij achterblijvende omzet kan de kostenstructuur aangepast worden. Administratief zijn de baten en lasten separaat per project zichtbaar.

In juli 2015 is een vierjarige publiek privaat samenwerkingsverband gestart tussen MBO, HBO, partners in de muziekindustrie en mede bekostigd door de subsidie van het Regionaal Investeringsfonds (RIF the real band).

In het najaar 2016 is een zelfde soort vierjarige publiek privaat samenwerkingsverband gestart tussen MBO, HBO en partners in de technische industrie en mede bekostigd door de subsidie van het Regionaal Investeringsfonds mbo (RIF training plant).

In 2017 zijn een tweetal soortgelijke samenwerkingsverbanden gestart, een vierjarig samenwerkingsverband met VO, MBO, HBO en partners in de ICT (RIF cloud engineering), alsmede een samenwerkingsverband met MBO, partners in de zorg en gemeente Rotterdam (RIF de Rotterdamse plus).

Ook voor deelnemingen geldt dat deze alleen worden aangegaan indien zij een versterking van het onderwijs betreffen. De belangrijkste is de exploitatie van het Topsportcentrum Rotterdam. Albeda is hier de hoofdgebruiker, een dergelijke accommodatie is vanuit onderwijsbekostiging alleen niet realiseerbaar. Financiële risico's zijn zoveel mogelijk afgedekt. Eventuele financiële tegenvallers kunnen niet op Albeda verhaald worden. Op concernniveau zijn financieringsafspraken met het Topsportcentrum gemaakt, resulterend in een verstrekte lening met middellange looptijd en resterende hoofdsom van € 90K tegen een courante rente van 5%.

6.6.3 Thema 3: Verlenen van vrijstellingen

In het kader van eerder verworven competenties kan vrijstelling op onderdelen bij examinering worden verleend.

Hiertoe wordt een procedure gevolgd die is vastgelegd in het Handboek Examinering die onderdeel vormt van de cyclus kwaliteitszorg binnen het Albeda.

Een vrijstelling wordt aangevraagd door de deelnemer onder overlegging van de nodige bewijsstukken bij het examenbureau, die zich vervolgens baseert op een lijst met vrijstellingsgronden opgesteld door de examencommissie. Het vrijstellingsbewijs dat wordt afgegeven of de afwijzingsbrief, wordt bewaard in het deelnemersdossier.

Ter borging van de algehele kwaliteitszorg worden audits toegepast.

6.6.4 Thema 4: Buitenlandse deelnemers

Albeda heeft geen buitenlandse deelnemers.

6.6.5 Thema 5: Les- en Cursusgeld niet betaald door de student zelf

Het komt in de praktijk voor dat cursusgeld voor leerlingen door derden wordt voldaan. Dit vindt alleen plaats na schriftelijke akkoordverklaring van de leerling zelf.

Er zijn deelnemers met financiële problemen waardoor dreigt dat ze hun opleiding niet kunnen voltooien. Albeda heeft als maatschappelijke taak leerlingen zoveel mogelijk een eerlijke kans te bieden en zoekt daarom steeds naar mogelijkheden om een deel van de deelnemers te kunnen ondersteunen bij de aanschaf van leermiddelen en opleidingsbenodigdheden. Dit wordt expliciet alleen gedaan voor zover hier andere financieringsbronnen voor beschikbaar zijn buiten OCW middelen. De “tijdelijke regeling voorziening leermiddelen voor deelnemers uit minima gezinnen” omarmt deze zienswijze door het beschikbaar stellen van middelen voor dit doel. Conform de voorwaarden van de regeling worden *géén* les- en cursusgeldten vergoed uit deze middelen.

6.6.6 Thema 6: In- en uitschrijving van deelnemers in meer dan één opleiding tegelijk

Het aantal deelnemers dat kort na de inschrijfdatum (door ons gedefinieerd als voor 1 januari 2019) weer uitgeschreven is, bedraagt 657 (vorig jaar 465). Dit afgezet tegen een totaal aan bekostigde inschrijvingen van 20.278 (per registratiedatum 20 maart 2019) is gelijk aan 2,3% procent (vorig jaar 2,4 procent).

Met diploma	62
Zonder diploma	595

Daarentegen bedraagt het aantal deelnemers dat kort na 1 oktober 2018 en voor 1 januari 2019 is ingeschreven 151 (vorig jaar 86), ofwel 0,8 procent (vorig jaar 0,4 procent).

6.6.7 Thema 7: Deelnemers volgen een andere opleiding en/of leerweg

Het aantal deelnemers dat tussen 1 oktober 2018 en 1 januari 2019 van leerweg veranderde, bedraagt 22 oftewel 0,1 procent. Dit percentage is gelijk aan vorig cursusjaar (0,1 procent).

Binnen dezelfde leerweg veranderden 240 deelnemers van opleiding (1,2 procent).

Vorig jaar bedroeg dit aantal 93 (0,5 procent).

Er is derhalve geen sprake van excessieve omvang van leerwegwijziging.

Bij een dergelijke verandering van leerweg of opleiding wordt de onderwijsovereenkomst aangepast en administratief het moment van wijziging ingevoerd als startdatum, zodat de peildatum voor de bekostiging (1 oktober 2018) hier niet door wordt beïnvloed.

6.6.8 Thema 8: Bekostiging van maatwerktrajecten

De door de branches uitgevoerde maatwerktrajecten zijn in de Studiehandleidingen beschreven en worden conform wet- en regelgeving uitgevoerd.

Gedurende het jaar 2018 wordt aan enkele mkb-bedrijven ondersteuning geboden, waarvan de leerlingen niet in het eigen bedrijf het volledige praktijkgedeelte van de opleiding kunnen volgen. De aanvullende competenties worden bijgebracht op onze eigen RDM-locatie als leerwerkbedrijf.

7. Jaarrekening

7.1 Algemene toelichting op de Balans en de Exploitatierekening

Grondslagen, waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Basis voor het opstellen van de jaarrekening zijn de inrichtingsvereisten van boek 2, titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Raad voor de Jaarverslaggeving. Specifiek voor onderwijsinstellingen gelden de bepalingen en modellen zoals opgenomen in Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 660. De inrichtingseisen op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs zijn van toepassing.

Aanpassing vergelijkende cijfers

Zoveel mogelijk wordt bij iedere post van de jaarrekening het bedrag van het voorafgaande boekjaar vermeld. Voor zover nodig wordt dit bedrag ter wille van de vergelijkbaarheid herzien en wordt de afwijking ten gevolge van de herziening toegelicht.

Waardering

Tenzij anders vermeld worden activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde historische kostprijs.

De liquide middelen worden opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's (duizendtallen), de functionele valuta van de organisatie.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De afschrijving op de vaste activa (inclusief de bepaling van eventuele bijzondere waardeverminderingen) en de restwaarde hiervan, de voorzieningen, de overlopende rijksbijdragen en het ineffektieve deel van de derivaten zijn de belangrijkste posten waar een schattingsproces is inbegrepen.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de financiële gegevens van Albeda en haar groepsmaatschappijen per 31 december van het boekjaar opgenomen op basis van de integrale methode. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de organisatie een meerderheidsbelang heeft, of waarin op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Hierbij worden de activa en passiva, evenals de baten en lasten voor 100% in de geconsolideerde jaarrekening van de stichting opgenomen.

Het aandeel van derden in het eigen vermogen en in het resultaat wordt afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht.

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn toegelicht bij de financiële vaste activa. Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. De gelieerde maatschappijen worden niet meer in de consolidatie opgenomen vanaf de datum waarop geen sprake meer is van beslissende zeggenschap.

In de consolidatiekring zijn de navolgende entiteiten meegenomen:

- Matrix B.V. (voorheen Centrum Vakopleiding)
- Exploitatie Topsportcentrum B.V.
- Exploitatie Branche Opleidingscentrum Kop van Zuid C.V.
- Stichting Interconf. BOG van de Gezondheidszorg
- Stichting Beheer branche opleidingscentrum Gezondheidszorg

Materiële vaste activa

Investerings met een waarde groter dan € 5.000 worden geactiveerd vanaf het moment van ingebruikname. De afschrijving geschiedt lineair op basis van de verwachte economische levensduur. Op materiële vaste activa in uitvoering wordt niet afgeschreven.

De gebouwen en terreinen, inventaris en apparatuur, andere vaste bedrijfsmiddelen en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen óf tegen lagere realiseerbare waarde.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte gebruiksduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Op terreinen, materiële vaste activa in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Jaarlijks wordt beoordeeld of indicatoren voor een duurzame waardevermindering aan de orde zijn.

Kosten aan onderhoud, verbouwingen of aanpassingen worden geactiveerd voor zover zij een aanmerkelijke verbetering van de vastgoedsituatie tot gevolg hebben, dan wel een verlenging van de levensduur van het actief bewerkstelligen.

Investeringsubsidies worden waar van toepassing in mindering gebracht op de aanschafwaarde.

Afschrijvingstermijnen

In de jaarrekening zijn de volgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:

Gebouwen en terreinen

• Gebouwen	25-40 jaar
• Erfpacht	26-45 jaar
• Verbouwingen	10-20 jaar

Investerings in een huurpand worden afgeschreven over de resterende huurtermijn wanneer de economische levensduur van het activum evenredig afneemt met de looptijd van het huurcontract.

Op terreinen wordt niet afgeschreven, met uitzondering van niet eeuwigdurende erfpacht.

Inventarissen/apparatuur

• Inventaris en apparatuur	5 - 10 jaar
• Hardware	3 jaar

Bijzondere waardevermindering

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte economische waarde, wordt een bedrag ten laste van het resultaat geboekt voor het verschil tussen de boekwaarde en de economische waarde van het actief.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarmee de instelling een economische en organisatorische verbondenheid heeft en waarin zij overheersende zeggenschap heeft of de centrale leiding uitoefent, worden tegen de vermogensmutatiemethode gewaardeerd. In overeenstemming met deze methode worden de deelnemingen in de balans opgenomen tegen het aandeel van de stichting in de nettovermogenswaarde vermeerderd met haar aandeel in de resultaten van de deelnemingen vanaf het moment van de verwerving, bepaald volgens de grondslagen in deze jaarrekening. In de exploitatierekening wordt het aandeel van de Stichting in het resultaat van de deelnemingen opgenomen.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de organisatie garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming wordt zo nodig een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming gevormd en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de organisatie ten behoeve van deze deelneming.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid.

Financiële instrumenten

Algemeen

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen hoofdzakelijk primaire financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. Albeda heeft tot en met 1 januari 2018 gebruik gemaakt van één renteswap om renterisico's te beperken. Dit betreft een afgeleid financieel instrument dat in beginsel niet in de balans wordt verantwoord onder toepassing van kostprijs-hedge-accounting. Van iedere transactie wordt vooraf getoetst of deze voldoet aan de "Regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek".

De instelling heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de stichting verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De belangrijkste vorderingen betreffen de vorderingen op overheden. Gezien de aard van deze vorderingen en de kredietwaardigheid van de overheden wordt het kredietrisico zeer beperkt geacht. Hiernaast zijn de risico's van de vorderingen op het Ministerie van OCW, op studenten en overige beperkt van omvang.

Voor de oninbare vorderingen is een voorziening gevormd.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot veranderingen in de rentevoet op variabel rentende financiering, voor zover niet afgedekt door financiële instrumenten. Het kasstroomrisico heeft betrekking op de variabele rente die wordt betaald op de schulden in rekening-courant bij banken. Voor een toelichting op de renteswap wordt verwezen naar de toelichting hierna inzake de derivaten.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan. Het ineffektieve deel van de derivaten is verwerkt onder de overige schulden overlopende passiva.

De overige kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode.

Bij de eerste opname van kortlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met (in geval van een financiële verplichting die niet tegen reële waarde, met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, is opgenomen) de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten.

Derivaten met toepassing van kostprijs-hedge-accounting

Albeda heeft ter dekking van het renterisico op variabel rentende financieringen in het verleden (bij aangaan van de betreffende financieringsfaciliteiten), interest-rate swaps afgesloten.

Door middel van het afsluiten van deze instrumenten is in feite een vastrentende financiering bereikt. Deze hedge is per 1 januari 2018 afgelopen.

De algemene hedgestrategie, passend in de doelstellingen van risicobeheer en de verwachting aangaande de effectiviteit, is gedocumenteerd in het treasury statuut van het Albeda.

Albeda heeft generieke hedge-documentatie opgesteld. Hierin zijn de betrokken hedge-instrumenten en afgedekte posities gedocumenteerd evenals de effectiviteit van de hedgerelatie.

De derivaten worden volgens de methode van kostprijs-hedge-accounting in de jaarrekening verwerkt. Dit betekent dat, voor zover de hedgerelatie effectief is, het instrument tegen kostprijs (nihil) wordt gewaardeerd en dat waardemutaties in de toelichting op de jaarrekening worden opgenomen. Indien de hedgerelatie niet effectief is, wordt de waardemutatie over dit ineffectieve deel in de balans verantwoord; deze mutatie wordt alsdan via de exploitatierekening verantwoord. De ineffectiviteit wordt primair bepaald door vergelijking van de kritische kenmerken (looptijd en notional amount) van de swap en de afgedekte positie. Er bestaat geen risico van terugbetalingsverplichting aan banken.

Eigen Vermogen

Er is gekozen om geen segmentatie toe te passen op het eigen vermogen en het gehele vermogen als publiek te bestempelen. Het deel van het vermogen dat als privaat gepresenteerd zou kunnen worden, is hiermee op nihil gesteld.

Afhankelijk van het resultaat wordt besloten tot toevoeging c.q. onttrekking aan de algemene reserve.

Voorzieningen

Een voorziening wordt op de balans opgenomen indien sprake is van:

- Een verplichting (in recht afdwingbaar of feitelijk) waarvan
- Het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen benodigd is en
- Een betrouwbare schatting kan worden gemaakt

Vrijvallen uit en dotaties aan de voorzieningen vinden plaats ten gunste of ten laste van het bedrijfsresultaat. Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorziening.

Contante waarde

Enkele voorzieningen hebben een lange looptijd, zoals wachtgeld en jubilea.

Deze voorzieningen zijn opgenomen tegen contante waarde, waarbij het contantmakingspercentage is gesteld op 1,5% (1,5% in 2017).

Voorziening personeel

De voorziening personeel bestaat uit verplichtingen aan personeel als gevolg van:

- De (bovenwettelijke) wachtgeldregeling
- De regeling spaarverlof
- Langdurig zieken
- Inactief personeel
- De generatieregeling

Bij de voorziening voor wachtgeld wordt uitgegaan van een te voorzien bedrag van wachtgeldlasten inclusief de bovenwettelijke regeling voor de maximale looptijd op individuele basis. Hierop wordt een

afslagpercentage toegepast voor de kans dat uitkeringsgerechtigden (tijdelijk) in het arbeidsproces terugkeren. Dit percentage is gebaseerd op ervaringscijfers van Albeda gedurende de afgelopen jaren. Deze voorziening is opgenomen tegen contante waarde.

Voorziening uitgestelde personele beloningen

De voorziening voor uitgestelde personele beloningen betreft enerzijds de voorziening voor jubileumuitkeringen vanwege langdurige dienstverbanden. Hiertoe wordt jaarlijks per medewerker een evenredig deel van de potentieel toekomstige uitkering opgebouwd.

Deze voorziening is opgenomen tegen contante waarde.

Daarnaast is vanuit de cao MBO 2014-2015 de voorziening ten behoeve van de regeling duurzame inzetbaarheid toegevoegd. Leidend bij het opbouwen van deze voorziening is het voorstel van OCW om zowel medewerkers op te nemen, die reeds daadwerkelijk deelnemen aan de regeling seniorenverlof, als de potentiële deelnemers die vanaf 52-jarige leeftijd inmiddels zijn gestart met opbouw van spaartegoed en waar derhalve een redelijke schatting voor kan worden gemaakt inzake participatiegraad. Voor de medewerkers die reeds deelnemen aan de regeling is de gehele verplichting in één keer opgenomen onder aftrek van reeds opgenomen uren. Voor de groep medewerkers die de 57-jarige leeftijd nog niet hebben bereikt, is voor medewerkers vanaf 52 jaar de verplichting opgenomen voor het proportionele deel dat reeds aan verplichting is opgebouwd. Daarover is een participatiekans berekend, die gelijk is aan de participatiegraad van de BAPO regeling. De opgebouwde verplichting geldt tot aan de pensioendatum.

Van medewerkers die ultimo verslagjaar jonger dan 52 jaar zijn is ingeschat dat de gemiddelde kans dat men nog in dienst is als de verplichting opgebouwd moet gaan worden een zodanige invloed heeft dat er geen opbouw noodzakelijk is.

Voorziening herstructurering

De voorziening herstructurering wordt toegepast voor financiële gevolgen voortvloeiend uit de huidige en toekomstige krimp situatie. Deze voorziening is opgenomen tegen nominale waarde.

Langlopende schulden

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden aangeduid als langlopend. De leningen worden opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs van de overeenkomsten. Het aflossingsbedrag van het lopende jaar wordt onder de kortlopende schulden opgenomen.

Kortlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Schulden worden niet gesaldeerd met activa, tenzij aan de salderingscriteria wordt voldaan.

Overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen (waaronder geoormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen terzake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

Het saldo van projecten uit hoofde van werk in opdracht van derden leidt tot een vordering of een schuld op de balans. Het saldo wordt per project bepaald. Een eventueel noodzakelijke voorziening op een project uit hoofde van werk in opdracht van derden wordt gepresenteerd onder de voorziening verlieslatende contracten onder de voorziening.

Albeda heeft voor onderwijsondersteunend personeel een reservering voor verlofdagen opgenomen opgebouwd vanuit individuele verlofkaarten.

Voor het direct onderwijspersoneel wordt uitgegaan van de jaartaken en opname van verlofdagen tijdens de schoolvakanties waardoor er nagenoeg geen saldo ultimo jaar kan ontstaan.

Resultaatbepaling

Baten en lasten

Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarin de prestatie is geleverd c.q. waarop de prestatie betrekking heeft. Een uitzondering hierop betreft de door studenten verschuldigde bijdragen welke worden verantwoord in het kalenderjaar waarin het betreffende studiejaar aanvangt.

De geormerkte rijksbijdragen en de meerjarige doelsubsidies worden gedurende de in de betreffende regeling opgenomen periode in de exploitatierekening verantwoord voor zover daadwerkelijk kosten gerealiseerd zijn. Baten uit 'tweede geldstroomactiviteiten' en 'werken voor derden' worden bepaald naar rato van de uitvoering van de betreffende projecten/contracten.

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidiës

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidiës uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord.

Geormerkte subsidieën worden toegerekend aan het jaar waarin de hieraan gerelateerde kosten zijn verantwoord; nog niet bestede gelden worden als vooruit ontvangen subsidie op de balans opgenomen.

College-, cursus-, les- en examengelden

De college-, cursus-, les- en examengelden worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, waarbij ervan uitgegaan is dat reguliere onderwijstaken gelijkmatig over het schooljaar zijn gespreid.

Baten werk in opdracht van derden

Opbrengsten uit hoofde van werk in opdracht van derden (contractonderwijs) worden in de staat van baten en lasten als baten opgenomen voor een bedrag gelijk aan de kosten indien zeker is dat deze kosten declarabel zijn. Een eventueel positief resultaat wordt genomen naar rato van het stadium van voltooiing van de betreffende cursus op verslagdatum (de zogeheten percentage of completion methode). Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van de verstreken cursusduur.

Kosten (algemeen)

De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. (Voorzienbare) verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en overigens wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Pensioenregeling

Albeda kent een Pensioen- en Flexibele Uittredingsregeling voor huidige en voormalige werknemers. De pensioenen zijn ondergebracht bij Stichting Pensioenfonds ABP en de Flexibele Uittreding bij Stichting Flexibel Uittreden Onderwijs.

Beide regelingen zijn te karakteriseren als zogeheten toegezegd-pensioenregelingen, waarbij de pensioenuitkering gebaseerd is op de lengte van het dienstverband en het gemiddelde salaris van de werknemer gedurende dit dienstverband, een zogenoemde middelloonregeling. De pensioenregelingen kunnen worden aangemerkt als 'multi-employer funds'.

De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst- en verliesrekening verantwoord. Te betalen premie dan wel de vooruitbetaalde premie per jaareinde wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord.

De regeling is conform het verplichtingenstelsel en de richtlijnen van de jaarrekening opgenomen.

De dekkingsgraad van de pensioenen, die bij het ABP ondergebracht zijn, bedraagt per jaareinde 97,0%. Vorig jaar bedroeg de dekkingsgraad 104,4%. (bron: kwartaalverslag ABP 4e kwartaal 2018).

Vanaf 2014 werken de pensioenfondsen voor hun beleidsbeslissingen volgens nieuwe regelgeving waarbij niet meer wordt uitgegaan van een momentopname maar een 12-maandsgemiddelde.

Deze zogeheten beleidsdekkingsgraad over 2018 bedraagt 103,8% (2017: 101,5%)

Toezichthouder DNB stelt de minimaal vereiste dekkingsgraad niet langer dan 5 jaar onder de 104,2% mag blijven.

Financiële baten en lasten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder financiële baten en lasten.

De betalingen uit hoofde van de afgesloten renteswaps (derivaten) worden eveneens als rentelast verwerkt. Daarnaast wordt het ineffectieve deel van de derivaten als financieringslasten verwerkt in de exploitatierekening.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen van eventueel belastingplichtige in de consolidatie verwerkte groepsmaatschappijen. De belastingen worden in de staat van baten en lasten opgenomen. De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Hierbij worden de kasstromen afgeleid uit de staat van baten en lasten en de mutaties in de balansposten ultimo boekjaar. Items zonder invloed op de kasstromen worden niet meegenomen.

7.2 Balans per 31 december 2018 (Geconsolideerd)

(* € 1.000)

(na verwerking voorstel bestemming exploitatieresultaat)

activa

	31 december 2018	31 december 2017
Materiële vaste activa (5.5.1)		
Gebouwen en Terreinen	56.154	54.885
Inventaris en apparatuur	12.136	9.716
Bouwkundige projecten in uitvoering	673 +	696 +
Totaal Materiële vaste activa	68.963	65.297
Vorderingen (5.5.2)		
Debiteuren en deelnemers	2.514	3.257
Vorderingen op overheden	397	793
Overige vorderingen en overlopende activa	3.126 +	2.097 +
Totaal Vorderingen	6.037	6.147
Liquide middelen (5.5.3)	54.234 +	44.407 +
Totaal activa	129.234	115.851

Figuur 31 Balans jaarrekening (geconsolideerd) activa, per 31 december 2018

passiva

	31 december 2018	31 december 2017
Groepsvermogen (5.5.4)		
Algemene reserve	54.660	51.751
Vorzieningen (5.5.5)		
Personeelsvoorzieningen	12.894	12.313
Overige voorzieningen	<u>1.042 +</u>	<u>1.058 +</u>
Totaal Voorzieningen	13.936	13.371
Langlopende schulden (5.5.6)		
Kredietinstellingen	10.082	103
Kortlopende schulden (5.5.7)		
Kredietinstellingen	23	20
Crediteuren en overige kortlopende schulden	7.939	6.853
Pensioenen, belastingen en sociale premies	8.321	7.747
Overlopende passiva	<u>34.273 +</u>	<u>36.006 +</u>
Totaal Kortlopende schulden	<u>50.556 +</u>	<u>50.626 +</u>
Totaal passiva	<u>129.234</u>	<u>115.851</u>

Figuur 32 Balans jaarrekening (geconsolideerd) passiva, per 31 december 2018

7.3 Staat van baten en lasten 2018 (Geconsolideerd)

(* € 1.000)

	<u>Realisatie 2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>Realisatie 2017</u>
Baten (5.7.1)			
Rijksbijdragen	175.995	167.328	168.014
Overige overheidsbijdragen en subsidies	6.765	5.140	8.977
Werk in opdracht van derden	3.871	3.518	3.224
Les- en Examengelden	2.005	1.731	2.354
Overige baten	<u>5.483 +</u>	<u>4.116 +</u>	<u>4.098 +</u>
Totaal Baten	194.119	181.833	186.667
Lasten (5.7.2)			
Personele lasten	149.600	139.271	142.230
Afschrijvingen	8.690	8.631	8.802
Huisvestingslasten	13.043	12.851	12.550
Overige lasten	<u>19.808 +</u>	<u>19.343 +</u>	<u>19.173 +</u>
Totaal lasten	<u>191.141 -/-</u>	<u>180.096 -/-</u>	<u>182.755 -/-</u>
Saldo baten en lasten	2.978	1.737	3.912
Resultaat deelnemingen	0	0	0
Financiële baten en lasten (5.7.3)	<u>-69 +</u>	<u>-104 +</u>	<u>56 +</u>
	<u>-69 +</u>	<u>-104 +</u>	<u>56 +</u>
Netto resultaat	<u>2.909</u>	<u>1.633</u>	<u>3.968</u>

Figuur 33 Staat van baten en lasten jaarrekening 2018 (geconsolideerd)

7.4 Kasstroomoverzicht geconsolideerde jaarrekening 2018

(* € 1.000)

	2018	2017
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatieresultaat	2.909	3.968
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	8.690	8.793
- Bijzondere waardeverminderingen	0	9
- Terugname bijzondere waardeverminderingen	0	0
- Mutaties voorzieningen	565 +	1.099 +
	9.255	9.901
Mutaties werkkapitaal:		
- Vorderingen	110	545
- Kortlopende schulden	-73 +	-2.696 +
	37 +	-2.151 +
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	12.201	11.718
Ontvangen rente	0	22
Betaalde rente	-69 +	34 +
	-69 +	56 +
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	12.132	11.774
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-15.337	-10.155
Desinvesteringen in materiële vaste activa	2.981 +	1.884 +
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-12.356	-8.271
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Mutatie kredietinstellingen	3	-2.269
Mutatie overige langlopende schulden	9.979	-20
Mutatie rentebaten en rentelasten	69	56
Mutaties lening u/g	0 +	0 +
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	10.051	-2.233
Mutatie liquide middelen	9.827	1.270
Beginstand liquide middelen	44.407	43.137
Mutatie liquide middelen	9.827	1.270
Eindstand liquide middelen	54.234	44.407

Figuur 34 Kasstroom geconsolideerde jaarrekening 2018

7.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2018

(* € 1.000)

activa

7.5.1 Materiële vaste activa

	gebouwen en terreinen	inventaris en apparatuur	bouwkundige projecten in uitvoering	Totaal materiële vaste activa
Aanschafwaarde	96.647	21.702	696	119.045
Cumulatieve afschrijving en waardevermindering	-41.762	-11.986	0	-53.748 +
Boekwaarde 31 december 2017	54.885	9.716	696	65.297
Investeringsen	0	6.116	9.221	15.337
Desinvesteringen	-8.060	-52	0	-8.112
Afschrijving desinvesteringen	5.105	26	0	5.131
Buitengebruikstelling activa 2018	-5.158	-2.646	0	-7.804
Afschrijving buitengebruikstelling activa 2018	5.158	2.646	0	7.804
Bijzondere waardevermindering	0	0	0	0
Herrubricering naar investeringen gebouwen	9.178	66	-9.244	0
Afschrijvingen	-4.954	-3.736	0	-8.690 +
Boekwaarde per 31 december 2018	56.154	12.136	673	68.963
Aanschafwaarde per 31 december 2018	92.607	25.186	673	118.466
Cumulatieve afschrijvingen en waardevermindering	-36.453	-13.050	0	-49.503 +
Boekwaarde per 31 december 2018	56.154	12.136	673	68.963

Figuur 35 Materiële vaste activa

De reguliere investeringen in gebouwen en terreinen betreffen renovaties en aanpassingen aan huurpanden en panden in eigendom. Daarnaast zijn de vervolgstappen ter uitvoering van het meerjarig strategisch huisvestingsplan gezet.

Albeda hanteert voor de waardering van gebouwen de verkrijgingprijs minus de cumulatieve afschrijvingen. De boekwaarden van de eigendomspanden worden jaarlijks per eindejaar vergeleken met de laatst bekende taxatiewaarden en in specifieke gevallen ook met realiseerbare marktwaarden waar het gaat om plannen tot afstoot of verkoop, waardoor er sprake kan zijn van een bijzondere waardevermindering of -vermeerdering.

De huisbankiers baseren hun waardebeoordeling ten behoeve van kredietverstrekking vanaf 2016 op beschikbare gegevens van OZB waarderingen.

De investeringen in inventaris en apparatuur betreffen ICT middelen, facilitaire middelen en onderwijsgerelateerde investeringen. De totale investeringen bedragen € 6,1 miljoen. Albeda heeft geïnvesteerd in onder andere touch screen borden in alle lokalen en vervanging van het netwerk.

In 2018 is het pand aan de Mathenesserlaan verkocht.

Aan de Staat der Nederlanden is in 2018 als zekerheid voor de verstrekte schatkistlening een hypotheekinschrijving verstrekt. De dekking voor de hypotheekinschrijving betreft de panden en eventuele erfpachten aan het Weena, de Rosestraat, Schiedamseweg, Baljuwstraat, Spinozaweg, Molenwaterweg (hoort bij Zst. Hennekeplein), Conradstraat en Zst. Hennekeplein.

De verzekerde waarde met peildatum 1 januari 2019 bedraagt € 154,4 miljoen.

Plaats	Adres	Getaxeerde bedrijfswaarde (* € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2018	WOZ waarde 2018
Rotterdam	Weena 743	6.613	3.380	6.138
OudeTonge	Mercuriuslaan 16	2.338	825	1.720
Rotterdam	Rosestraat 1101/1103	21.676	17.115	21.045
Rotterdam	Spinozaweg 398/400	4.322	2.565	7.130
Vlaardingen	Buys Ballotlaan 25	4.215	1.174	4.682
Rotterdam	Haastrechtstraat 3-5	13.084	7.211	9.976
Sommelsdijk	Langeweg 111	638	721	n.b.
Rotterdam	Sportlaan 90	4.968	1.841	6.025
Rotterdam	Slingeplein 8/13	1.692	725	1.775
Rotterdam	Baljuwstraat 2	3.993	3.878	3.712
Schiedam	Schiedamseweg 245	6.778	4.415	4.430
Rotterdam	Zst. Hennekeplein 80	8.592	4.219	7.638
Rotterdam	Mathenesserlaan 321	0	0	0
		+	+	+
Subtotaal panden in eigendom		78.909	48.069	74.271
Boekwaarde verbouwingen en aanpassingen aan huurpanden		14.371	8.758	+
Totaal		<u>93.280</u>	<u>56.827</u>	<u>74.271</u>

Figuur 36 Waarderingen panden

De in de bovenstaande tabel opgenomen getaxeerde bedrijfswaarde is bepaald in 2013 en aangevuld met de in 2017 nieuw aangekochte grond in Sommeldijk (waarvoor nog geen WOZ opgave is ontvangen). De boekwaarde van panden is inclusief het bedrag van bouwkundige projecten in uitvoering ad € 673K dat als een aparte materiële vaste activa categorie in de balans is opgenomen.

7.5.2 Vorderingen

	31 december 2018	31 december 2017
Debiteuren en deelnemers		
Debiteuren	2.259	2.858
Deelnemers/cursisten	665	880
Af: Voorziening wegens oninbaarheid	-410	-481 +
Totaal	<u>2.514</u>	<u>3.257</u>

Figuur 37 Vorderingen op debiteuren en deelnemers

Voor het bepalen van de gewenste omvang van de voorziening gelden de onderstaande regels:

- Vorderingen kleiner dan € 10.000 : standaardpercentages in relatie tot ouderdom
- Vorderingen groter dan € 10.000 : volgens individuele beoordeling

De voorziening wegens oninbaarheid is met € 71K afgenomen ten opzichte van 2017 als gevolg van de afwikkeling van een geschil met een debiteur uit 2017.

	31 december 2018	31 december 2017
Vorderingen op overheden		
Overige overheden	397	793 +
Totaal	<u>397</u>	<u>793</u>

Figuur 38 Vorderingen op overheden

De vordering op overige overheden bestaat uit een vordering op DUO inzake uitgevoerde inburgeringstrajecten van € 0,4 miljoen.

	31 december 2018	31 december 2017
Overige vorderingen en overlopende activa		
Personeel	29	27
Omzetbelasting en vennootschapsbelasting	178	217
Overige	93	24
Vooruitbetaalde kosten	1.182	961
Nog te ontvangen inkomsten	1.609	818
Verstrekte voorschotten	35	50 +
Totaal	<u>3.126</u>	<u>2.097</u>

Figuur 39

De omzetbelasting en vennootschapsbelasting vordering betreft de vordering uit reguliere bedrijfsvoering van TopSportCentrum en de equalisatiereserve voor de vennootschapsbelasting.

Bij vooruitbetaalde kosten zijn diverse lastensoorten opgenomen met betrekking tot het jaar 2019, zoals huur van panden (€ 0,5 miljoen), verzekeringspremies (€ 0,1 miljoen), licentiekosten (€ 0,1 miljoen) en scholingskosten (€ 0,2 miljoen) en overige lasten.

De post nog te ontvangen inkomsten bestaat uit nog te ontvangen huurbaten ad €0,1 miljoen, nog af te rekenen VAVO € 0,6 miljoen, een vordering op het UWV ad €0,7 miljoen en overige nog te ontvangen, waaronder detacheringsbaten ad €0,2 miljoen.

7.5.3 Liquide middelen

	31 december 2018	31 december 2017
Kasmiddelen	105	113
Tegoeden op bank- en girorekeningen	54.129	44.294 +
Totaal	<u>54.234</u>	<u>44.407</u>

Figuur 40 Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

De hier vermelde tegoeden betreffen tegoeden van lopende bankrekeningen bij de huisbankiers ING Bank, Rabobank en schatkistbankieren.

De hoeveelheid liquide middelen is toegenomen met € 9,8 miljoen tot € 54,2 miljoen vanwege het exploitatieresultaat minus de toename van de vorderingen en de hogere investeringen en plus de ontvangen schatkistlening ad €10 miljoen. Zie hiervoor het kasstroomoverzicht.

passiva

7.5.4 Eigen vermogen

Het positieve resultaat over 2018 van € 2,9 miljoen wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Verloopoverzicht Eigen Vermogen
(in € 1.000)

	2018	2017
Algemene reserve per 1 januari	51.751	47.783
Exploitatieresultaat	2.909	3.968
Algemene reserve per 31 december	54.660	51.751
	=====	=====

7.5.5 Voorzieningen

	Voorziening personeel	Voorziening uitgestelde personele beloningen	Voorziening herstruc- turering	totaal personeels- voorzien- ingen	Overige voorzien- ingen	totaal overige voorzien- ingen
1 januari 2018	6.607	5.169	537	12.313	1.058	1.058
Dotatie	4.283	572	27	4.882	89	89
Onttrekking	-3.371	-167	-26	-3.564	-27	-27
Vrijval	-623	-84	-30	-737	-78	-78 +
31 december 2018	<u>6.896</u>	<u>5.490</u>	<u>508</u>	<u>12.894</u>	<u>1.042</u>	<u>1.042</u>
Kortlopend deel (<1 jaar)	3.575	126	508	4.209	175	175
Langlopend deel (>1 jaar)	3.321	5.364	0	8.685	867	867
Langlopend deel (>5 jaar)	0	0	0	0	0	0

Figuur 41 Voorzieningen

De totale personeelsvoorziening is in 2018 gestegen tot het niveau van € 12,9 miljoen. Dat is een toename van € 0,6 miljoen.

Deze voorziening zoals genoemd in de tabel hierboven bestaat uit drie categorieën. In de eerste kolom zijn meerdere voorzieningen opgenomen, die hieronder separaat worden toegelicht:

- Spaarverlofregeling
- Langdurig zieken
- Inactieven
- Wachtgeldverplichting
- Generatieregeling

Spaarverlofregeling

De voorziening voor spaarverlof betreft een oude regeling. Verdere rechten kunnen niet meer worden opgebouwd. De voorziening bedraagt € 0,5 miljoen per einde verslagjaar. Er zijn kleine wijzigingen doorgevoerd door indexatie van uurtarieven, een onttrekking wegens opname van het gespaarde verlof en een kleine vrijval voor uit dienst getreden medewerkers. Het saldo neemt jaarlijks licht af.

Langdurig zieken

De voorziening voor langdurig zieken is met € 0,1 miljoen toegenomen tot € 0,4 miljoen per eind 2018. Het aantal medewerkers waarop deze voorziening betrekking heeft is gedaald van 22 naar 16. Het gemiddelde jaarloon is echter gestegen.

Inactieven

De voorziening voor inactieve personeelsleden is opgebouwd voor de kosten in verband met boventallige medewerkers waarmee een overeenkomst is gesloten om het dienstverband te beëindigen. Dit kunnen transitiekosten betreffen, kosten in verband met vrijstelling van werk en juridische kosten.

De voorziening is per saldo met € 0,3 miljoen afgenomen tot € 0,4 miljoen en betreft ultimo 2018 11 medewerkers.

Wachtgeldverplichting

De voorziening voor wachtgeldverplichtingen bedroeg per december 2017 € 2,6 miljoen en is afgenomen met € 0,8 miljoen tot € 1,8 miljoen. De berekening gaat uit van de volledige contantgemaakte last voor de maximale looptijd van de uitkering op individueel niveau. Voor de groep uitkeringsgerechtigden die kansrijk zijn op de arbeidsmarkt wordt een afslag berekend van 17% op basis van de in het verleden uitgestroomde personen. De omvang van de verplichting wordt gevormd door het aantal uitkeringsgerechtigden en de gemiddelde looptijd. De afname van de voorziening wordt voornamelijk veroorzaakt door het lagere aantal uitkeringsgerechtigden.

Generatieregeling

De voorziening voor de generatieregeling is nieuw gevormd in 2017 en betreft een nieuwe personeelsregeling, waarbij oudere medewerkers gedurende maximaal 3 jaar 50% van hun werktijdsfactor minder gaan werken en daarbij 80% van hun werktijdsfactor betaald krijgen. De voorziening is gevormd voor het "improductieve" gedeelte van de werktijdsfactor (30%). De oudere medewerker wordt voor het gedeelte dat hij/zij minder gaat werken, vervangen door een jongere medewerker, waardoor er overdracht van kennis en ervaring kan plaatsvinden. De berekening gaat uit van een contantgemaakte last voor jaar 2 en 3 van de looptijd op individueel niveau en houdt rekening met indexatie. De dotatie aan de voorziening in 2018 bedraagt € 2,6 miljoen; de onttrekking voor het gebruik in 2018 bedraagt € 1,2 miljoen. Inmiddels maken 77 medewerkers zich aangemeld voor de generatieregeling, wat leidt tot een improductiviteit van 23 FTE. De hoogte van de voorziening bedraagt € 3,7 miljoen ultimo 2018.

In de tweede kolom is de voorziening uitgestelde personeelsbeloningen vermeld die bestaat uit de voorziening ambtsjubilea (€ 1,3 miljoen) en de seniorenverlofregeling (€ 4,2 miljoen). De voorziening ambtsjubilea wordt opgebouwd aan de hand van lengte van dienstverbanden van het huidige personeelsbestand en vervolgens contant gemaakt.

Deze voorziening is met €0,1 miljoen gestegen. De dotatie is € 0,1 miljoen hoger aan de onttrekking.

De voorziening voor de seniorenverlofregeling is met € 0,3 miljoen toegenomen tot € 4,2 miljoen. Hiervoor zijn bedragen opgenomen voor medewerkers die daadwerkelijk deelnemen alsmede een schatting voor potentiële deelnemers gebaseerd op realisatie bij de voorgaande BAPO regeling met daarnaast een schatting voor toekomstige verplichtingen op basis van verwachte participatie van medewerkers vanaf 52 jaar tot aan de pensioengerechtigde leeftijd. Medewerkers die reeds deelnemen aan de generatieregeling zijn uitgesloten van de seniorenverlof regeling. De dotatie aan deze voorziening bedraagt € 0,3 miljoen vanwege het hogere aantal medewerkers die in de groep potentiële deelnemers vallen en de indexatie. Er heeft geen onttrekking plaatsgevonden.

De vrijval bedraagt 0,1 miljoen.

De voorziening herstructurering voor bekostiging van de krimp bij Educatie met als doel volledige beëindiging van activiteiten bedraagt ultimo 2018 € 0,5 miljoen en is per saldo niet gewijzigd. In verband met de nieuwe inburgeringswet (2021) en verwachte wijzigingen in de inkoop- en aanbestedingsprocedures vanuit de gemeenten is de toekomst van de afdeling Educatie nog steeds onzeker.

De post overige voorzieningen is voor € 0,6 miljoen gerelateerd aan vastgoed.

De terugdringing van het aantal m2 leidt tot afstoten van enkele huurpanden. Voor deze panden zijn kosten geraamd voor de verplichting tot in originele staat terugbrengen van € 0,2 miljoen. Onttrekking hiervan is geheel gepland in 2019. Met behulp van de bestaande huisvestingsstrategie wordt beoordeeld welke panden zullen worden verlaten. Het restant betreft de onderhoudsvoorziening voor TopSportCentrum.

De regelgeving rond asbest verplicht steeds nadrukkelijker om tot sanering over te gaan, zeker waar aanwezigheid van asbest bekend is.

Een groot deel van het vastgoedbestand van Albada bestaat uit oudere panden waardoor de kans op aanwezigheid van asbest hoog is. Gedurende het jaar 2015 is daarom een volledige inventarisatie van asbest in het vastgoedbestand afgerond met de intentie alle asbest verwijderen. Uitvoering hiervan vindt plaats in combinatie met regulier onderhoud of renovatie.

Ultimo 2018 is voor 3 panden een asbestvoorziening opgenomen voor een totale waarde ad € 0,4 miljoen.

7.5.6 Langlopende schulden

	1 januari 2018	aangegane leningen	extra aflossing 2018	aflossingen 2018	31 december 2018	looptijd > 1 jaar	looptijd > 5 jaar	rentevoet
Langlopend deel schulden								
Gem. Hellevoetsluis (Fazante)	103	0	0	21	82	82	0	4,75 vast
Schatkistlening	0	10.000	0	0	10.000	2.964	7.036	1,03 vast
Totaal	103	10.000	0	21	10.082	3.046	7.036	

Figuur 42 Langlopende schulden

Bij de gemeente Hellevoetsluis is een annuïteitenlening afgesloten voor de verbouwingen aan het pand Fazantenlaan te Hellevoetsluis met een looptijd tot 2022 en een rentevoet van 4,75%.

In 2018 is een schatkistlening afgesloten ad € 24,7 miljoen, waarvan €10 miljoen is afgeroepen in 2018. In 2019 wordt opnieuw €10 miljoen afgeroepen. De laatste tranche ad € 4,7 miljoen zal in 2020 worden afgeroepen. De rentvoet bedraagt 1,03%.

7.5.7 Kortlopende schulden

	31 december 2018	31 december 2017
Kredietinstellingen		
Kortlopend deel langlopende schuld kredietinstellingen	23	20 +
Totaal	23	20

Figuur 43 Kredietinstellingen

Faciliteiten van de banken

De rekening courant faciliteiten bij de Rabobank en ING zijn in 2018 opgeheven in verband met de overstap naar schatkistbankieren. Vanuit de Staat de Nederlanden heeft Albeda een rekening courant faciliteit ad € 15 miljoen.

Er is door Albeda geen gebruik gemaakt van deze rekening courant faciliteiten per ultimo 2018.

De dekking voor de hypotheekinschrijving op de panden in eigendom van Albeda tot een totaal van € 32 miljoen betreft 7 panden in onderpand.

Inzake door Albeda aangegane meerjarige huurverplichtingen aan derden heeft de Rabobank een tweetal bankgaranties afgegeven met een totale waarde van € 89.863.

	31 december 2018	31 december 2017
Crediteuren en overige kortlopende schulden		
Crediteuren	6.647	5.586
Schulden aan overheden	793	1.034
Overig	499	233 +
Totaal	7.939	6.853

Figuur 44 Crediteuren en overige kortlopende schulden

De schuld aan crediteuren betreft reguliere afspraken en overeenkomsten.

Bij de schulden aan overheden zijn meerdere ontvangen subsidiebedragen opgenomen die nog niet volledig zijn ingezet, waaronder Vaccinatievergoeding € 0,6 miljoen. In 2017 was onder schulden aan overheden tevens de vooruitontvangen bedragen inzake de WI-Consumentenmarkt opgenomen ad € 0,3 miljoen; deze staan in 2018 onder de overige schulden ad € 0,2 miljoen.

	31 december 2018	31 december 2017
Pensioenen, belastingen en sociale premies		
Loonbelasting	6.440	5.946
Omzetbelasting en vennootschapsbelasting	15	26
Schulden terzake van pensioenen	1.866	1.775 +
Totaal	8.321	7.747

Figuur 45 Pensioenen, belastingen en sociale premies

Gedurende het jaar 2018 is het aantal FTE en de maandelijks te verlonen kosten toegenomen, zodat ook de schuld inzake loonheffing is toegenomen en de pensioenpremie is het afgelopen jaar verhoogd.

De latente schuld aan vennootschapsbelasting in 2017 betrof het Topsportcentrum B.V. Deze post is in 2018 gesaldeerd met de belastingvorderingen.

	31 december 2018	31 december 2017
Overlopende passiva		
Vooruitontvangen college- en les gelden	230	12
Vooruitontvangen subsidies OCW geoormerkt	4.073	11.788
Vooruitontvangen overige subsidies OCW	20.689	14.587
Vooruitontvangen termijnen	835	851
Vakantiegeld en verlofdagen	6.003	5.480
Overige	2.443	3.288 +
Totaal	34.273	36.006

Figuur 46 Overlopende passiva

De geoormerkte vooruitontvangen subsidies van OCW zijn per beschikking verantwoord in model G (bijlage 8.3) en betreffen nog in te zetten middelen in 2018 en verder. De kwaliteitsgelden en VSV prestatiebox gelden zijn met ingang van 2018 als niet-geoormerkt aangemerkt.

De niet geoormerkte subsidies betreffen nog niet ingezette middelen uit de OCW subsidies van functiemix ad € 11,9 miljoen, kwaliteitsgelden ad €6,7 miljoen en VSV prestatieboxgelden ad € 2,0 miljoen. De kwaliteitsgelden worden in 2019 uitgegeven. Voor de overlopende subsidies is een meerjarenplanning opgesteld waarbij het saldo in 2023 geheel besteed zal zijn.

Het bedrag vermeld onder vooruitontvangen termijnen betreft vooruitgefactureerde baten inzake contractonderwijs van € 0,6 miljoen en vooruitontvangen bedragen van deelnemers en overige partijen ad € 0,2 miljoen.

De post Overige omvat nog te betalen kosten van in 2018 geleverde diensten.

Hieronder vallen onder andere kosten inzake de samenwerking met Zadkine voor € 1,2 miljoen, samenwerking met andere partners en een groot aantal verschillende kostensoorten, waaronder de grootste posten nog te betalen éénmalige uitkering aan personeel € 0,5 miljoen, energiekosten € 0,1 miljoen en nog te betalen accountantskosten € 0,1 miljoen.

7.6 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Per 31 december 2018 heeft Albeda:

- 28 Huurcontracten met een gevarieerde looptijd (max. 2039) met een totale huursom van € 4,9 miljoen op jaarbasis (2017: € 5,28 miljoen). Daarnaast is een erfpachtovereenkomst met de gemeente Schiedam voor een jaarlijks geïndexeerde canon van € 80.600 met een looptijd tot 15 augustus 2020.

- 3 Leaseovereenkomsten voor personenauto's met een totale resterende contractverplichting van € 84.352 en een jaarlijkse verplichting van € 36.804.
- Een aantal contracten voor periodiek onderhoud en kopieerapparatuur en dergelijke

Op balansdatum zijn door de Rabobank voor 2 huurcontracten bankgaranties afgegeven tot een totaalbedrag van € 89.863.

Via investeringsverplichtingen is per 31 december 2018 een totaalbedrag van circa € 0,4 miljoen vastgelegd ten behoeve van verbouwingen in meerdere panden. Op de balans is daarnaast bij activa onder het kopje bouwkundige projecten in uitvoering een bedrag opgenomen van € 0,7 miljoen aan reeds betaalde kosten op lopende investeringsverplichtingen.

De toekomstige verplichtingen uit hoofde van de BAPO overgangsregeling is, op grond van de RJO, niet in de balans opgenomen. De berekende aanspraken per eind 2018 bedragen € 9,0 miljoen en zijn per saldo €0,7 miljoen gedaald ten opzichte van het saldo ultimo 2017 (€ 9,7 miljoen).

De jaarlijkse uitkering wordt ten laste van de exploitatie verantwoord.

Aan het Waarborgfonds BVE is middels een aansluitovereenkomst een voorwaardelijke garantiestelling afgegeven ter grootte van maximaal 2% van de jaarlijkse rijksbijdrage.

7.7 Toelichting geconsolideerde exploitatierekening over het boekjaar 2018

(* € 1.000)

7.7.1 Baten

Rijksbijdrage

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Normatieve rijksbijdragen OCW	136.970	134.115	134.698
Geoormerkte subsidies OCW	6.697	6.895	19.960
Overige subsidies OCW	32.328	26.318	13.356 +
Totaal	175.995	167.328	168.014

Figuur 47 Rijksbijdrage

Normatieve rijksbijdrage

De normatieve rijksbijdrage is in totaal € 3 miljoen hoger dan begroot vanwege toegekende looncompensatie.

De toename ten opzichte van 2017 met in totaal € 2,3 miljoen ontstaat door:

- Afbouw van het overgangsbudget -/- € 0,9 miljoen
- Krimp aantal deelnemers -/- € 0,5 miljoen
- Looncompensatie + € 3,7 miljoen

Geoormerkte subsidies

In 2018 zijn de prestatiemiddelen ad € 17,7 miljoen niet meer als geoormerkte subsidies opgenomen maar onder overige subsidies. In 2017 was dit saldo in totaal € 12,3 miljoen.

Zie voor de complete specificatie van geoormerkte bijdragen de tabel in paragraaf 8.3.

Overige subsidies

De post overige subsidies betreft de wachtgeldbaten, de inzet van functiemixgelden, het Passend Onderwijs en de verschuiving van de prestatiemiddelen uit de geoormerkte subsidies. De hogere realisatie ten opzichte van vorig jaar is grotendeels ontstaan door hogere inzet van functiemixgelden.

(+ € 1,2 miljoen) en hogere inzet prestatiemiddelen (+ € 5,4 miljoen hoger en € 12,3 miljoen verschuiving uit geormerkte subsidies ten opzichte van 2017)

Overige overheidsbaten

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Gemeentelijke bijdrage educatie	4.523	3.051	5.743
Overige gemeentelijke bijdragen en subsidies	2.242	2.089	3.234 +
Totaal	<u>6.765</u>	<u>5.140</u>	<u>8.977</u>

Figuur 48 Overige overheidsbaten

Onder de Gemeentelijke bijdrage educatie zijn de volgende subsidies verantwoord:

	Realisatie 2018	Realisatie 2017
VAVO	3.023	3.159
WEB Rotterdam	1.470	1.438
WI trajecten	0	1.003
Overige	30	143 +
Totaal	<u>4.523</u>	<u>5.743</u>

Figuur 49 Gemeentelijke bijdrage educatie

Het samenwerkingsverband met Zadkine inzake VAVO betreft de doorbelasting van uren van medewerkers en facilitering van huisvesting en ondersteuning.

De baten uit de WEB contracten bij gemeenten nemen toe als gevolg van het winnen van enkele aanbestedingen. De WI trajecten zijn in 2018 onder werk in opdracht van derden geïmplementeerd (in 2017 onder gemeentebijdragen).

Onder de Overige gemeentelijke bijdragen en subsidies zijn een groot aantal subsidies verantwoord waaronder:

	Realisatie 2018	Realisatie 2017
VSV trajecten	201	130
Schoolmaatschappelijk werk	456	447
Valorisatie	0	40
DU Jeugd	453	505
Internationale stage (Erasmus +)	324	326
Algemeen diverse branches	705	1.221
Overige	103	565 +
Totaal	<u>2.242</u>	<u>3.234</u>

Figuur 50 Overige gemeentelijke bijdragen en subsidies

De projecten genoemd onder 'algemeen diverse branches' betreft onder andere:

- Entree Plus € 0,1 miljoen
- Overstapcoaches € 0,2 miljoen
- Leren loont € 0,2 miljoen

Werk in opdracht van derden

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Educatieve activiteiten en reïntegratie	0	0	0
Beroepsonderwijs	3.871	3.518	3.224
Totaal	<u>3.871</u>	<u>3.518</u>	<u>3.224</u>

Figuur 51 Werk in opdracht van derden

Ten opzichte van 2017 is de omzet WI-Consumentenmarkt in 2018 gepresenteerd onder werk in opdracht van derden.

Werk in opdracht van derden naar categorie	Realisatie 2018	Realisatie 2017
Inburgeringscontracten	542	0
Non profit organisaties	2.882	2.445
Nationale overheden	0	26
Internationale organisaties	16	2
Bedrijven	360	578
Particulieren	13	52
Maatwerktrajecten	58	121
Totaal	<u>3.871</u>	<u>3.224</u>

Figuur 52 Werk in opdracht van derden (naar categorie)

De contractbaten vinden voornamelijk plaats vanuit bedrijven en non-profit organisaties bij de Colleges Zorg, Hospitality en Techniek College Rotterdam.

Les- en examengelden

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Deelnemersbijdragen	1.840	1.614	2.200
Examengelden	165	117	154 +
Totaal	<u>2.005</u>	<u>1.731</u>	<u>2.354</u>

Figuur 53 Les- en examengelden

De deelnemersbijdragen betreffen vergoedingen voor extra activiteiten die vrijwillig kunnen worden afgenomen door deelnemers. Daarnaast zijn er vergoedingen van schoolkosten voor onderwijsbenodigdheden waar deelnemers zelf verantwoordelijkheid voor dragen.

Voor deelnemers die de schoolkosten niet kunnen betalen is een OCW regeling in het leven geroepen met de naam 'inkomensvoorziening voor minimagezinnen'. In 2018 is € 0,4 miljoen daadwerkelijk hieraan besteed (zie bijlage model G).

Overige baten

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Huurontvangsten	2.016	1.445	1.595
Detacheringen	904	896	1.227
Ontvangsten kantines, restaurants, automaten	455	477	454
Overigen	2.108	1.298	822 +
Totaal	<u>5.483</u>	<u>4.116</u>	<u>4.098</u>

Figuur 54 Overige baten

De huurontvangsten zijn gestegen doordat Zadkine in verband met de samenwerking op het gebied van Techniek College Rotterdam van onze locaties RDM en Drutenstraat gebruik maakt. Tevens nemen de huurontvangsten bij het TopSportCentrum toe.

De detacheringen zijn voorzichtig begroot. Daarentegen is er in de realisatie meer gedetacheerd vanwege de samenwerking met Zadkine op het gebied van Techniek College Rotterdam.

In de overige baten zijn de administratieve dienstverlening aan derden, teruggave WGA premie, stimuleringspremies etc. opgenomen. In 2018 is hierin tevens de verkoopwinst van het pand aan de Mathenesserlaan ad € 1,1 miljoen opgenomen (2017: verkoop pand Breitnerstraat € 0,4 miljoen), alsmede een verwachte teruggave van het UWV inzake transitievergoedingen ad € 0,7 miljoen.

7.7.2 Lasten

Personele lasten

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Lonen en salarissen, incl. verplichtingen VU/ZKOO	96.784	94.301	93.910
Sociale lasten	13.417	12.864	12.206
Pensioenlasten	14.289	14.003	13.466
Bovenwettelijke wachtgelduitkering	832	986	1.052
Dotatie/vrijval personele voorzieningen	4.148	-262	4.120
Mutatie voorziening herstructurering	-29	0	19
Personeel niet in loondienst	16.373	12.028	14.113
Overige personeelslasten	4.260	5.496	3.891
af: Uitkeringen (AAW/ZW-opbrengsten)	-474	-145	-547 +
Totaal	<u>149.600</u>	<u>139.271</u>	<u>142.230</u>

Figuur 55 Personele lasten

De personeelsformatie van Albeda is in 2018 toegenomen van 1.745 FTE in januari tot 1.815 FTE in december. De begroting ging uit van een lager aantal in januari met 1.698 FTE afnemend tot 1.686 FTE in december. Ten opzichte van de begroting:

- De formatie bij het beroepsonderwijs is met 118 FTE gegroeid
- Educatie is gestegen met 8 FTE (activiteiten lopen langer door dan gepland)
- Vavo is gestegen met 4 FTE
- En de formatie bij staf- en ondersteunende diensten is nagenoeg gelijk aan de begroting.

Het gemiddelde aantal FTE gedurende het verslagjaar 2018 bedroeg 1.730 FTE.

Het jaar 2017 telde een gemiddelde formatie van 1.697 FTE.

De hiermee gemoeide extra loonkosten bedragen € 3,3 miljoen.

Bij de deelnemingen waren gedurende het verslagjaar gemiddeld onderstaand aantal FTE in dienst:

- TopSportCentrum 8 FTE
- St Bog geen
- St Beheer BOG geen
- Matrix B.V. geen
- Stichting Kop van Zuid geen

Totaal geconsolideerd derhalve gemiddeld: 8 FTE

De kosten voor de wachtgeldregeling nemen jaarlijks af door actief beleid op herintegratie op de arbeidsmarkt waar mogelijk.

De mutaties in voorzieningen zijn bij de balanspost toegelicht. Het genoemde saldo van de dotaties en vrijval van € 4,1 miljoen zijn voor een deel noodzakelijk om de voorzieningen van inactieven, wachtgeldverplichtingen, jubilea-uitkeringen en langdurig zieken en seniorenverlof (€ 1,5 miljoen) op het noodzakelijke niveau te houden en de onttrekkingen gedurende het jaar te compenseren. Tevens is gedoteerd aan de voorziening voor de uitvoering van de generatieregeling ad € 2,6 miljoen.

Aan personeel niet in loondienst is € 2,2 miljoen meer ingezet dan vorig jaar. Dit heeft te maken met extra projecten en subsidies waarvoor extra baten beschikbaar zijn gesteld.

Personeel niet in loondienst

Binnen het beroepsonderwijs wordt gebruik gemaakt van flexibele schil en vervanging op reguliere formatie.

Daarnaast wordt bij het onderwijs ingehuurd voor specifieke (subsidie)projecten en contractonderwijs, welke inhuur bekostigd wordt uit incidentele subsidiegeldstromen en contractbaten.

De activiteiten voor VSV en schoolmaatschappelijk werk worden mede in verband met specifieke expertise uitgevoerd door ingehuurd personeel voor een bedrag van € 2,1 miljoen (€ 2,1 miljoen in 2017).

De branche Educatie heeft ten behoeve van de fluctuaties in de omzet behoefte aan flexibele inzet van personeel en past daarom inhuur van derden toe tot een bedrag van € 0,4 miljoen (€ 0,3 miljoen in 2017).

Tenslotte is voor € 4,3 miljoen (€2,3 miljoen in 2017) ingehuurd door stafdiensten en ondersteunende diensten inzake uitvoering van projecten op het gebied van ICT, strategie etcetera.

Afschrijvingen

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Erfpacht terreinen	173	188	173
Gebouwen en terreinen	4.781	4.667	4.890
Bijzondere waardevermindering gebouwen en terreinen	0	0	9
Inventaris en apparatuur	1.703	1.772	1.573
ICT-inventaris	2.033	2.004	2.157 +
Totaal	<u>8.690</u>	<u>8.631</u>	<u>8.802</u>

Figuur 56 Afschrijvingen

Huisvestingslasten

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Huren	5.708	5.469	5.031
Verplichtingen inzake afstoten panden	-71	0	12
Onttrekking/dotatie voorziening onderhoud	177	89	88
Onderhoudskosten vastgoed	2.104	2.319	2.279
Advieskosten vastgoed	103	167	302
Energie en water	1.742	1.879	1.921
Schoonmaak	2.166	1.924	2.006
Heffingen	648	728	635
Overige huisvestingslasten	466	276	276 +
Totaal	13.043	12.851	12.550

Figuur 57 Huisvestingslasten

Ten opzichte van vorig jaar zijn de kosten gestegen door verhoging van de huurtarieven en een nieuw huurpand aan de Scheepsbouwweg (Techniek College Rotterdam). Verplichtingen inzake afstoot panden betreft met name de vrijval van de overige voorzieningen (afstootkosten inzake terugdringen m2). In 2018 zijn twee panden verlaten waarvoor geen herstelkosten meer zijn gemaakt.

De daling van de advieskosten vastgoed wordt veroorzaakt door incidentele posten in 2018 met betrekking tot de taxaties in verband met de aanvraag schatkistbankieren en het onderzoek naar de verkoop van locatie Mathenesserlaan. Het merendeel van de activiteiten dat hierop betrekking had, is in 2017 uitgevoerd.

De kosten voor energie en water zijn gedaald als gevolg van lagere tarieven en minder verbruik. De schoonmaakkosten zijn gestegen, met name als gevolg van het nieuwe pand aan de Scheepsbouwweg, hogere tarieven etcetera. De heffingskosten zijn in lijn met vorig jaar. De overige huisvestingslasten zijn per saldo € 0,2 miljoen hoger dan begroot en gerealiseerd in 2017. Dit wordt veroorzaakt door verhuiskosten.

Overige lasten

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Administratie- en beheerslasten	8.940	8.364	8.320
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	7.188	6.936	7.015
Dotatie overige voorzieningen	59	150	315
Overige	3.621	3.893	3.523 +
Totaal	19.809	19.343	19.173

Figuur 58 Overige lasten (per categorie)

De overige lasten zijn gesplitst in vier categorieën en worden hierna gespecificeerd en toegelicht waar nodig.

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Administratie- en beheerslasten			
Administratie en beheer	3.586	2.817	2.623
Reis- en verblijfskosten	58	47	56
Accountants- en advieskosten	261	157	160
Telefoon- en portokosten e.d.	1.248	1.284	1.298
Kantoorartikelen	265	213	216
Bestuurskosten	103	75	94
Overige administratie- en beheerskosten	<u>3.419</u>	<u>3.771</u>	<u>3.873</u> +
	8.940	8.364	8.320

Figuur 59 Administratie- en beheerslasten

De administratie- en beheerslasten zijn € 0,6 miljoen hoger dan vorig jaar en € 0,6 miljoen hoger dan begroot. De stijging wordt met name veroorzaakt door de kosten van het SIS-project (nieuw Studenten Informatie Systeem).

De accountantskosten zijn € 0,1 miljoen hoger dan 2017 en begroot. Dit betreft met name extra adviesonderzoeken en extra subsidiecontroles.

De regel overige administratie- en beheerskosten is opgebouwd uit onderstaande reeks kostensoorten:

- PR/communicatiekosten/evenementen € 1,8 miljoen (2017: € 1,6 miljoen)
- Uitbesteed werk en advieskosten € 0,5 miljoen (2017: € 0,9 miljoen)
- Overige materiële kosten € 0,2 miljoen (2017: € 0,1 miljoen)
- Catering- en vergaderkosten € 0,7 miljoen (2017: € 0,7 miljoen)
- Transport-, koerierskosten € 0,1 miljoen (2017: € 0,1 miljoen)
- Drukwerk-, repro-, en kopieerkosten € 0,3 miljoen (2017: € 0,8 miljoen)

De stijging van PR/Communicatiekosten/evenementen wordt veroorzaakt door hogere kosten voor open dagen/studentenwerving en PR voor verschillende (interne) projecten.

De daling van uitbesteed werk en advieskosten betreft met name de afronding van een project begin 2018.

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Inventaris, apparatuur en leermiddelen			
Inventaris	1.180	768	1.016
Software licenties	2.527	2.688	2.338
Leermiddelen	2.111	1.958	1.917
Examenkosten	<u>1.370</u>	<u>1.522</u>	<u>1.744</u> +
	7.188	6.936	7.015

Figuur 60 Inventaris, apparatuur en leermiddelen

De totale kosten voor inventaris, apparatuur en leermiddelen zijn met € 0,1 miljoen gestegen ten opzichte van vorig jaar. Er is vooral meer klein inventaris aangeschaft en er worden meer softwarelicenties gebruikt.

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Dotatie overige voorzieningen	59	150	315

Figuur 61 Dotatie overige voorziening

De onttrekking/dotatie overige voorzieningen betreft de voorziening voor dubieuze debiteuren. In 2017 een incidenteel hoge dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren gedaan vanwege een specifieke

subsidie-afrekening. In 2018 is deze vordering alsnog geïnd en is de voorziening per saldo gedaald als gevolg van lager en jonger saldo van de debiteurenvorderingen.

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Overige			
Kantinekosten	339	358	335
Excursies/werkweek	923	739	839
Contributies	930	1.045	1.039
Abonnementen	141	127	144
Verzekeringen	149	119	103
Overige facilitaire lasten	1.139	1.505	1.063 +
	3.621	3.893	3.523

Figuur 62 Overige lasten

De kosten in deze categorie liggen redelijk in lijn met vorig jaar en de begroting.

Onderstaande tabellen geven de vereiste uitsplitsing van de accountants- en advieskosten voor het jaar 2018 en 2017 weer. De lasten in 2018 zijn toegenomen door hogere kosten bij controleopdrachten voor aparte subsidie verantwoordingen en specifieke diensten ingehuurd op andere gebieden dan controle-opdrachten.

	EY Accountants LLP 2018	Overige accountants 2018	Totaal accountants- en advieskosten 2018
Onderzoek van de jaarrekening	145	7	152
Andere controleopdrachten	36		36
Adviesdiensten op fiscaal terrein			0
Andere niet-controle diensten	73		73
Accountantskosten voorgaande jaren			0 +
Totaal	254	7	261

Figuur 63 Accountants- en advieskosten (2018)

	EY Accountants LLP 2017	Overige accountants 2017	Totaal accountants- en advieskosten 2017
Onderzoek van de jaarrekening	125	7	132
Andere controleopdrachten	28		28
Adviesdiensten op fiscaal terrein			0
Andere niet-controle diensten			0
Accountantskosten voorgaande jaren			0 +
Totaal	153	7	160

Figuur 64 Accountants- en advieskosten (2017)

7.7.3 Financiële baten en lasten

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Rentebaten	0	2	22
Rentelasten	-69	-106	34 +
Totaal	<u>-69</u>	<u>-104</u>	<u>56</u>

Figuur 65 Financiële baten en lasten

De rentelasten bestaan uit de lasten van langlopende leningen (€ 30K), alsmede de kosten voor provisie en rente in verband met rekening courant geboekt. In de begroting is uitgegaan van een groter gebruik van de liquiditeitsruimte bij de banken.

8. Jaarrekening 2018 enkelvoudig

8.1 Balans per 31 december 2018 enkelvoudig

(* € 1.000)

(na verwerking voorstel bestemming exploitatieresultaat)

activa

	31 december 2018	31 december 2017
Materiële vaste activa (6.3.1)		
Gebouwen en Terreinen	53.107	51.742
Inventaris en apparatuur	11.935	9.474
Bouwkundige projecten in uitvoering	673 +	696 +
Totaal Materiële vaste activa	65.715	61.912
Financiële vaste activa (6.3.2)		
Deelnemingen	5.246	5.140
Vorderingen	45 +	90 +
Totaal Financiële vaste activa	5.291	5.230
Vorderingen (6.3.3)		
Debiteuren en deelnemers	2.437	2.986
Deelnemingen	0	84
Vorderingen op overheden	397	793
Overige vorderingen en overlopende activa	3.015 +	1.943 +
Totaal Vorderingen	5.849	5.806
Liquide middelen (6.3.4)	51.735 +	42.253 +
Totaal activa	128.590	115.201

Figuur 66 Balans jaarrekening (enkelvoudig) activa, per 31 december 2018

passiva

	31 december 2018	31 december 2017
Eigen Vermogen (6.3.5)		
Algemene reserve	54.660	51.751
Voorzieningen (6.3.6)		
Personeelsvoorzieningen	12.822	12.213
Overige voorzieningen	<u>605 +</u>	<u>683 +</u>
Totaal Voorzieningen	13.427	12.896
Langlopende schulden (6.3.7)		
Kredietinstellingen	<u>10.082 +</u>	<u>103 +</u>
Totaal Langlopende schulden	10.082	103
Kortlopende schulden (6.3.8)		
Kredietinstellingen	23	23
Crediteuren en overige kortlopende schulden	7.924	6.959
Pensioenen, belastingen en sociale premies	8.325	7.712
Overlopende passiva	<u>34.149 +</u>	<u>35.757 +</u>
Totaal Kortlopende schulden	<u>50.421 +</u>	<u>50.451 +</u>
Totaal passiva	<u>128.590</u>	<u>115.201</u>

Figuur 67 Balans jaarrekening (enkelvoudig) passiva, per 31 december 2018

8.2 Staat van baten en lasten 2018 enkelvoudig

(* € 1.000)

	<u>Realisatie 2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>Realisatie 2017</u>
Baten (6.4.1)			
Rijksbijdragen	175.995	167.328	168.014
Overige overheidsbijdragen en subsidies	6.765	5.140	8.977
Werk in opdracht van derden	3.871	3.518	3.224
Les- en Examengelden	2.005	1.731	2.354
Overige baten	<u>4.184 +</u>	<u>2.898 +</u>	<u>3.019 +</u>
Totaal Baten	192.820	180.615	185.588
Lasten (6.4.2)			
Personele lasten	148.676	138.390	141.265
Afschrijvingen	8.511	8.544	8.599
Huisvestingslasten	12.922	12.687	12.510
Overige lasten	<u>20.207 +</u>	<u>19.649 +</u>	<u>19.648 +</u>
Totaal lasten	190.316 -/-	179.270 -/-	182.022 -/-
Saldo baten en lasten	2.504	1.345	3.566
Resultaat deelnemingen (6.4.3)	465	388	364
Financiële baten en lasten (6.4.4)	<u>-60 +</u>	<u>-100 +</u>	<u>38 +</u>
	<u>405 +</u>	<u>288 +</u>	<u>402 +</u>
Netto resultaat	2.909	1.633	3.968

Figuur 68 Staat van baten en lasten jaarrekening 2018 (enkelvoudig)

8.3 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2018

(* € 1.000)

Voor de algemene grondslagen, waardering en resultaatbepaling wordt verwezen naar paragraaf 5.1.

In dit hoofdstuk is alleen de relevante informatie opgenomen, die afwijkend is van de geconsolideerde jaarrekening.

8.3.1 Materiële vaste activa

	Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	Bouwkundige projecten in uitvoering	totaal materiële vaste activa
Aanschafwaarde	91.012	20.735	696	112.443
Cumulatieve afschrijving en waardevermindering	-39.270	-11.261	0	-50.531 +
Boekwaarde 31 december 2017	51.742	9.474	696	61.912
Investerings	0	6.074	9.221	15.295
Desinvesteringen	-8.060	-52	0	-8.112
Afschrijving desinvesteringen	5.105	26	0	5.131
Buitengebruikstelling activa 2018	-5.158	-2.646	0	-7.804
Afschrijving buitengebruikstelling activa 2018	5.158	2.646	0	7.804
Herrubricering naar investeringen gebouwen	9.178	66	-9.244	0
Bijzondere waardevermindering	0	0	0	0
Afschrijvingen	-4.858	-3.653	0	-8.511 +
Boekwaarde per 31 december 2018	53.107	11.935	673	65.715
Aanschafwaarde per 31 december 2018	86.972	24.177	673	111.822
Cumulatieve afschrijvingen en waardevermindering	-33.865	-12.242	0	-46.107 +
Boekwaarde per 31 december 2018	53.107	11.935	673	65.715

Figuur 69 Materiële vaste activa

De desinvestering in 2018 betreft de verkoop van locatie Mathenesserlaan (2017: verkoop locatie Breitnerstraat).

Het verschil ten opzichte van het geconsolideerde MVA overzicht betreft het deel van de Rosestraat dat via de Stichting Kop van Zuid wordt geëxploiteerd en een investering in inventaris bij Exploitatie TopSportCentrum.

8.3.2 Financiële vaste activa

	boekwaarde 1 januari 2018	investerings en verstrekte leningen	des- investerings en afgeloste leningen	resultaat deelnemingen	uitkering deelnemingen	boekwaarde 31 december 2018
Deelnemingen	5.140	0	0	465	359	5.246
Overige vorderingen	90	0	45	0	0	45 +
Totaal	5.230	0	45	465	359	5.291

Figuur 70 Financiële vaste activa

De resultaten van de deelnemingen binnen de consolidatiekring Matrix B.V., st. BOG, Exploitatie TopSportCentrum B.V. en St. Kop van Zuid zijn hier vermeld. (zie bijlage 8.2)

De overige vordering betreft een in 2010 verstrekte lening aan Exploitatie Topsportcentrum B.V. met een hoofdsom van € 350.000 en een looptijd van 10 jaar tot 30 juni 2020.

In 2011 is deze lening verhoogd met € 100.000. De rentevergoeding bedraagt 5,0% per jaar.

In 2018 is de jaarlijkse termijn van € 45K afgelost, waardoor de resterende schuld € 45K per eind 2018 bedraagt. Door versnelde aflossing zal de laatste betaaltermijn reeds in 2019 plaatsvinden. Deze lening, die is verstrekt in het kader van gemaakte financieringsafspraken op concernniveau, ligt in het verlengde van de scheiding tussen publiek en private middelen.

Investerings in private activiteiten worden alleen uitgevoerd als er sprake is van een onderwiskundige meerwaarde of als het versterking van de continuïteit betreft.

8.3.3 Vorderingen

	31 december 2018	31 december 2017
Debiteuren en deelnemers		
Debiteuren	2.175	2.579
Deelnemers/cursisten	665	880
Af: Voorziening wegens oninbaarheid	-403	-473 +
Totaal	2.437	2.986

Figuur 71 Vorderingen debiteuren en deelnemers

	31 december 2018	31 december 2017
Deelnemingen		
Deelnemingen	0	84 +
Totaal	0	84

Figuur 72 Vorderingen deelnemingen

	31 december 2018	31 december 2017
Vorderingen op overheden		
Overige overheden	397	793 +
Totaal	397	793

Figuur 73 Vorderingen op overheden

	31 december 2018	31 december 2017
Overige vorderingen en overlopende activa		
Personeel	29	27
Omzetbelasting	0	0
Overige	163	94
Vooruitbetaalde kosten	1.179	959
Nog te ontvangen inkomsten	1.610	814
Verstrekte voorschotten	34	49
Totaal	3.015	1.943

Figuur 74 Overige vorderingen en overlopende activa

8.3.4 Liquide middelen

	31 december 2018	31 december 2017
Kasmiddelen	104	113
Tegoeden op bank- en girorekeningen	51.631	42.140 +
Totaal	51.735	42.253

Figuur 75 Liquide middelen

8.3.5 Verloopoverzicht Eigen Vermogen

(in € 1.000)

	2018	2017
Algemene reserve per 1 januari	51.751	47.783
Exploitatieresultaat	2.444	3.604
Resultaat deelnemingen	465	364
Algemene reserve per 31 december	54.660	51.751
	=====	=====

8.3.6 Voorzieningen

	Voorziening personeel	Voorziening uitgestelde personele beloningen	Voorziening herstruc- turering	totaal personeels- voorzien- ingen	Overige voorzien- ingen	totaal overige voorzien- ingen
1 januari 2018	6.507	5.169	537	12.213	683	683
Dotatie	4.254	572	27	4.853	0	0
Onttrekking	-3.314	-167	-26	-3.507	0	0
Vrijval	-623	-84	-30	-737	-78	-78 +
31 december 2018	<u>6.824</u>	<u>5.490</u>	<u>508</u>	<u>12.822</u>	<u>605</u>	<u>605</u>
Kortlopend deel (<1 jaar)	3.503	126	508	4.137	175	175
Langlopend deel (>1 jaar)	3.321	5.364	0	8.685	430	430
Langlopend deel (>5 jaar)	0	0	0	0	0	0

Figuur 76 Voorzieningen

8.3.7 Langlopende schulden

	1 januari 2018	aangegane leningen	extra aflossing 2018	aflossingen 2018	31 december 2018	looptijd > 1 jaar	looptijd > 5 jaar	rentevoet
Langlopend deel schulden								
Gem. Hellevoetsluis (Fazant)	103	0	0	21	82	82	0	4,75 vast
Schatkistlening	0	10.000	0	0	10.000	2.964	7.036	1,03 vast
Totaal	<u>103</u>	<u>10.000</u>	<u>0</u>	<u>21</u>	<u>10.082</u>	<u>3.046</u>	<u>7.036</u>	

Figuur 77 Langlopende schulden

8.3.8 Kortlopende schulden

	31 december 2018	31 december 2017
Kredietinstellingen		
kortlopend deel langlopende schuld kredietinstellingen	23	23 +
Totaal	<u>23</u>	<u>23</u>

Figuur 78 Kortlopende schulden kredietinstellingen

	31 december 2018	31 december 2017
Crediteuren en overige kortlopende schulden		
Crediteuren	6.452	5.679
Schulden aan groepsmaatschappijen	82	23
Schulden aan overheden	897	1.034
Overig	493	223 +
Totaal	<u>7.924</u>	<u>6.959</u>

Figuur Crediteuren en overige kortlopende schulden

	31 december 2018	31 december 2017
Pensioenen, belastingen en sociale premies		
Loonbelasting	6.396	5.907
Omzetbelasting	63	30
Schulden terzake van pensioenen	1.866	1.775 +
Totaal	<u>8.325</u>	<u>7.712</u>

Figuur 80 Pensioenen, belastingen en sociale premies

	31 december 2018	31 december 2017
Overlopende passiva		
Vooruitontvangen college- en les gelden	230	12
Vooruitontvangen subsidies OCW geoormerkt	4.073	11.788
Vooruitontvangen overige subsidies OCW	20.689	14.587
Vooruitontvangen termijnen	836	731
Vakantiegeld en verlofdagen	5.988	5.456
Overige	2.333	3.183 +
Totaal	<u>34.149</u>	<u>35.757</u>

Figuur 81 Overlopende passiva

8.4 Toelichting op de enkelvoudige exploitatierekening over het boekjaar 2018

(* € 1.000)

8.4.1 Baten

Overige baten

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Huurontvangsten	729	235	502
Detacheringen	904	896	1.227
Ontvangsten kantines, restaurants, automaten	455	477	454
Overigen	2.096	1.290	836 +
Totaal	<u>4.184</u>	<u>2.898</u>	<u>3.019</u>

Figuur 82 Overige baten

8.4.2 Lasten

Personele lasten

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Lonen en salarissen, incl. verplichtingen VU/ZKOO	96.245	93.907	93.448
Sociale lasten	13.329	12.864	12.132
Pensioenlasten	14.248	14.003	13.412
Bovenwettelijke wachtgelduitkering	832	986	1.052
Dotatie/vrijval personele voorzieningen	4.119	-262	4.031
Mutatie voorziening herstructurering	-3	0	19
Personeel niet in loondienst	16.119	11.560	13.834
Overige personeelslasten	4.261	5.477	3.884
af: Uitkeringen (AAW/ZW-opbrengsten)	-474	-145	-547 +
Totaal	<u>148.676</u>	<u>138.390</u>	<u>141.265</u>

Figuur 83 Personele lasten

Afschrijvingen

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Erfpacht terreinen	173	188	173
Gebouwen en terreinen	4.685	4.667	4.794
Bijzondere waardevermindering gebouwen en terreinen	0	0	9
Terugname bijzondere waardevermindering gebouwen en terreir	0	0	0
Inventaris en apparatuur	1.625	1.689	1.473
ICT-inventaris	2.028	2.000	2.150 +
Totaal	<u>8.511</u>	<u>8.544</u>	<u>8.599</u>

Figuur 84 Afschrijvingen

Huisvestingslasten

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Huren	6.083	5.857	5.461
Verplichtingen inzake afstoten panden	-71	0	12
Onttrekking/dotatie voorziening onderhoud	0	0	0
Onderhoudskosten vastgoed	2.192	2.319	2.278
Advieskosten vastgoed	103	167	302
Energie en water	1.511	1.636	1.686
Schoonmaak	2.138	1.904	1.982
Heffingen	541	591	514
Overige huisvestingslasten	425	213	275 +
Totaal	<u>12.922</u>	<u>12.687</u>	<u>12.510</u>

Figuur 85 Huisvestingslasten

Overige lasten

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Administratie- en beheerslasten	9.394	9.090	8.862
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	7.147	6.916	6.977
Dotatie overige voorzieningen	53	150	315
Overige	3.613	3.493	3.494 +
Totaal	20.207	19.649	19.648

Figuur 86 Overige lasten

8.4.3 Resultaat deelnemingen

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Resultaat gelieerde instellingen	465	388	364 +
Totaal	465	388	364

Figuur 87 Resultaat deelnemingen

Het resultaat van gelieerde ondernemingen is als volgt opgebouwd:

• C.V. Kop van Zuid	voordelig	443K +
• Stichting beheer BOG	voordelig	0K
• Exploitatie TopSportCentrum B.V.	voordelig	22K
• Stichting BOG	voordelig	0K
• Matrix B.V.	voordelig	0K
		<u>465K+</u>

In de C.V. Kop van Zuid wordt de verhuur van een deel van het pand aan de Rosestraat aan Albeda verantwoord.

Exploitatie TopSportCentrum B.V. organiseert en faciliteert evenementen en wedstrijden en exploiteert de accommodatie door sporthallen van Stadsontwikkeling (gemeente Rotterdam) te huren en onder te verhuren aan onder andere de hoofdgebruikers Rotterdam Topsport, Fysiopraktijk Spanjersberg, Feijenoord Fanshop en de sportopleidingen van Albeda. De gemeente Rotterdam heeft via de Dienst Sport en Recreatie een prestatiesubsidie verstrekt in verband met een te realiseren minimaal bezettingspercentage.

Stichting BOG verloont de inzet van gastdocenten. Hiervan worden de kosten volledig doorbelast naar Albeda zonder winstoogmerk.

Binnen de deelneming Matrix B.V. worden geen activiteiten meer uitgevoerd.

8.4.4 Financiële baten en lasten

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Rentebaten	10	0	156
Rentelasten	-70	-100	-118 +
Totaal	-60	-100	38

Figuur 88 Financiële baten en lasten

De rentebaten zijn voor € 4K gerelateerd aan de lening u/g aan de deelneming Exploitatie TopSportCentrum. Jaarlijks wordt op deze lening afgelost. De resterende hoofdsom per balansdatum bedraagt € 45K.

8.4.5 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich na balansdatum geen gebeurtenissen voorgedaan die van invloed zijn op de feitelijke situatie per balans datum 31 december 2018.

9. Bijlagen

9.1 Algemene gegevens

Raad van Toezicht

Naam	Periode	Functie
De heer L. Knecht	met ingang van 1 juli 2016	Voorzitter
De heer S.P. Lubbers	met ingang van 1 juli 2013	Lid
Mevrouw E. van der Vliet	tot en met 31-8-2018	Lid
De heer R.P. Zevenbergen	tot en met 31-8-2018	Lid
De heer W.J. van Gelder	tot en met 31-8-2018	Lid
Mevrouw A.M. Huibrechtse-Truijens	met ingang van 1 september 2018	Lid
Mevrouw B. Sabourian	met ingang van 1 september 2018	Lid
Mevrouw E.A.A.M. van Welie	met ingang van 1 september 2018	Lid
Mevrouw W.F. de Mooij	met ingang van 1 oktober 2014	Lid
De heer H.C. Theisens	met ingang van 1 september 2017	Lid

Figuur 89 Raad van Toezicht

College van Bestuur

Gedurende het verslagjaar bestond het College van Bestuur uit de volgende personen:

Naam	Periode	Functie
De heer R. (Ron) Kooren	met ingang van 1 oktober 2015	Voorzitter
De heer R.G. (René) Louwerse	met ingang van 1 januari 2016	Lid
Mevrouw A.C.M. (Anky) Romeijnders	met ingang van 1 maart 2016	Lid

Figuur 90 College van Bestuur

Gegevens over de rechtspersoon

Naam instelling : Albeda
Bevoegd gezag : Stichting Albeda
Adres : Rosestraat 1101/1103
Postadres : Postbus 9451
Postcode/plaats : 3007 AL Rotterdam
E-mail : R.Kooren@albeda.nl
Internet site : www.albeda.nl
Brinnummer : 00GT
Contactpersoon : de heer R. Louwerse, lid College van Bestuur
E-mail : R.Louwerse@albeda.nl
Stafbureau : Haastrechtstraat 3
: 3079 DC Rotterdam
: Tel. 010 – 497 37 37

Beroepsonderwijs colleges

Startcollege : Sportlaan 90, 3078 WR Rotterdam
Tel. 010 - 2928200

Zorgcollege : Rosestraat 1101/1103, 3071 AL Rotterdam
Tel. 010 - 2901010

College Economie en Ondernemen : Zr. Hennekeplein, 3033 BW Rotterdam
Tel. 010 – 4430100
: Weena 743, 013 AL Rotterdam
Tel. 010 - 4338500

Cluster Hospitality : Rosestraat 1101/1103, 3071 AL Rotterdam
Tel. 010 - 2901010

Cluster Lifestyle, Sport & Entertainment : van Zandvlietplein 20, 3077 AA Rotterdam
Tel. 010 - 4971200

Techniekcollege Rotterdam : Haastrechtstraat 3, 3079 DC Rotterdam
Tel. 010 - 4973737

College SPW : Rosestraat 1101/1103, 3071 AL Rotterdam
Tel. 010 - 2901010

Contractonderwijs

Educatie : Baljuwstraat 2, 3039 AK Rotterdam
Tel. 010 – 4436600

9.2 Verbonden partijen

(* € 1.000)

naam	juridische vorm	statutaire zetel	code acti- teiten	eigen vermogen 31 december 2018	Omzet 2018	resultaat 2018	conso- lidatie	Hoofdelijk aanspr.	deel- name %	consol- datie %
Meerderheidsdeelneming / Beslissende zeggenschap										
Matrix (vh Centrum Vakopleiding)	B.V.	Rotterdam	1	23	-	-	Ja	Ja	100%	100%
Exploitatie Topsportcentrum	B.V.	Rotterdam	4	497	2.865	22	Ja	Ja	100%	100%
Exploitatie Branche Opleidingscentrum Kop van Zuid	C.V.	Rotterdam	3	4.542	539	443	Ja	Ja	100%	100%
Beheer Branche Opleidingscentr. Gez	Stichting	Rotterdam	3	99	-	-	Ja	Ja	100%	100%
Interconf. Branche Opleidingscentr. Gez	Stichting	Rotterdam	4	1	254	-	Ja	Ja	100%	100%
				<u>5.162</u>	<u>3.658</u>	<u>465</u>				
Overige verbonden partijen										
Exploitatie Technisch Paviljoen	Stichting	Hellevoetsluis	3				Nee			
Rotterdamse Ondernemers Academie	Stichting	Rotterdam	1				Nee			
St Beheer Branche Opleidingscentrum Gezondheidszorg	Stichting	Rotterdam	3				Nee			
Vereniging van Eigenaren Rosestraat	Vereniging	Rotterdam	3				Nee			
Stichting Matrix RDM Campus	Stichting	Rotterdam	4				Nee			
Stichting RDM Training Plant	Stichting	Rotterdam	3				Nee			
1: contractonderwijs 2: contractonderzoek 3: onroerende zaken 4: overig										

Figuur 91 Verbonden partijen

9.3 Overzicht geormerkte subsidies OC&W

(* € 1.000)

Omschrijving	Toewijzing		bedrag van toewijzing	ontvangen t/m 2018	de prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
	Kenmerk	Datum			geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond
Geoormarkt zonder verrekeningsclausule						
Zij instroom 2017	865458-01	4-12-2017	260	260	☐	☒
Lerarenbeurs 2017	852062-01	4-12-2017	300	300	☒	☐
Zij instroom 2018	942022-1	19-12-2018	200	200	☐	☒
Lerarenbeurs 2018			273	273	☐	☒

Figuur 92 Subsidies OC&W geormerkt zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing		bedrag van toewijzing	ontvangst t/m	Totale kosten t/m	te verrekenen overschot ultimo 2018
	Kenmerk	Datum				
A. Geormerkt en aflopend in jaar 2018						
Schoolmaatschappelijk Werk 2017	804617-1		775	-	775	-
Studentenfonds 18-min	84980-1		407	-	407	-
Regionale aanpak VSV plusmiddelen (Albeda) 2017	17714 U		2.018	-	2.018	-
Versterking lerarenopleidingen en scholen (via HRO)	MJO 2013/45129 U	17-12-2013	112	20	112	-
			3.312	20	3.312	-
						+

Figuur 93 Subsidies OC&W geormerkt en aflopend in het jaar 2018

Omschrijving	Toewijzing		bedrag van toewijzing	saldo per 1-1-2018	ontvangst in 2018	lasten 2018	Totale kosten t/m 31-12-2018	Saldo nog te besteden ultimo 2018
	Kenmerk	Datum						
B. Geormerkt en doorlopend na jaar 2018								
Schoolmaatschappelijk Werk 2018	874299-2	22-1-2018	723	-	723	557	557	166
Studentenfonds 18-min	926374-2	21-8-2018	402	-	402	112	112	290
OSMRD			181	-	64	7	7	174
Regionale aanpak VSV plusmiddelen (Albeda) 2018	17714 U		2.053	-	2.053	-	-	2.053
Regionale aanpak VSV plusmiddelen (derden) 2018	17714 U		2.841	-	2.841	2.841	2.841	-
Regionale aanpak VSV plusmiddelen (derden) 2017	17714 U		2.876	26	-	-	2.850	26
RIF Cloud Engineering			592	592	118	72	72	520
Doorstroomprog.MBO-HBO/beschikking DHBO17015			200	200	-	73	73	127
RIF17030/Rotterdamse Plus/contractwaarde 560032342			337	337	67	53	53	284
Regionale aanpak VSV plusmiddelen (derden) 2016	17714 U	20-12-2016	2.876	26	-	4	2.854	22
RIF RDM training Plant			888	888	178	-	-	888
MBO investering RIF 2015 (OCW)	704913-1	21-5-2015	336	192	50	47	192	-
MBO investering RIF 2015 (cofinanciering)	704913-1	21-5-2015	781	453	-	-	406	-
Subtotaal			15.086	2.714	6.496	3.766	10.017	4.550
Geormerkt zonder verrekeningsclausule			1.033	406	473	525	672	354
Totaal			16.119	3.120	6.969	4.291	10.689	4.904

Figuur 94 Subsidies OC&W geormerkt en doorlopend na jaar 2018

Omschrijving	Toewijzing		bedrag van toewijzing	saldo per 1-1-2018	ontvangst in 2018	lasten 2018	Totale kosten t/m 31-12-2018	Saldo nog te besteden ultimo 2018
	Kenmerk	Datum						
Overige subsidies niet behoren tot de G2 gelden								
Kwaliteitsafspraken 2018	862352-1	19-12-2017	7.120	-	7.120	5.728	5.728	1.392
Studiewaarde SW6B	935936-2	20-11-2018	7.717	-	7.717	2.893	2.893	4.824
Resultaatafhankelijk budget BPV 2018	939737-1	19-12-2018	3.867	-	3.867	3.336	3.336	531
VSV prestatiebox 2018 variabel	936057-1	20-11-2018	673	-	673	-	-	673
VSV prestatiebox 2018	865592-2		200	200	-	-	-	200
VSV prestatiebox 2016 variabel	784954-1	20-10-2016	500	500	-	-	-	500
VSV prestatiebox 2016	709977-1	29-9-2015	150	150	-	-	-	150
VSV prestatiesubsidie 2014	651298-1	20-10-2014	700	700	-	216	216	484
Excellentie 2018	862483-1	19-12-2017	964	-	964	964	964	-
Studiewaarde SW6B	858722-1		5.279	3.442	-	3.442	5.279	-
Kwaliteitsafspraken 2017	785908-1		6.869	1.318	-	1.318	6.869	-
Resultaatafhankelijk budget BPV 2017	858613-2		3.173	773	-	773	3.173	-
Compensatie langere inschrijvingsduur MBO 2018	846496-3	20-9-2017	923	-	923	923	923	-
VSV convenant prestatiesubsidie 2015 aanv.	650389-1	20-10-2014	150	150	-	150	150	-
Prestatiebox MBO voortijdig schoolverlaten 2014	564086-1	7-10-2013	150	150	-	150	150	-
VSV prestatiesubsidie 2012	BEK-12/64563 M	10-10-2012	1.422	161	-	161	1.422	-
VSV convenant prestatiesubsidie 2012 aanv.	BEK-12/64563 M	10-10-2012	497	497	-	497	497	-
Salarismix MBO Randstad 2018	884219-1	18-1-2018	5.280	-	5.280	-	-	5.280
Salarismix MBO Randstad 2017	802219-1	20-1-2017	5.160	5.160	-	-	-	5.160
Salarismix MBO Randstad 2016	734346-1	20-1-2016	5.036	5.036	-	3.541	3.541	1.495
Salarismix MBO Randstad 2015	664990-2	18-12-2014	5.016	4.391	-	4.391	5.016	-
Salarismix MBO Randstad 2014	592992-1	18-12-2013	5.002	-	-	-	-	-
Salarismix MBO Randstad 2013	BEK-12/84096 M	20-12-2012	4.991	-	-	-	-	-
Totaal			70.839	22.628	26.544	28.483	40.157	20.689

Figuur 95 Overige subsidies niet behoren tot de G2 gelden

9.4 Te verrekenen Cursusgeld 2018 / 2019

(* € 1.000)

	<u>Niveau 1 + 2</u>	<u>Niveau 3 + 4</u>	<u>Totaal</u>
Beroepsonderwijs			
Techniek	45	372	417
Horeca & Toerisme	5	118	123
Secretariaat & Administratie	0	207	207
Lifestyle, Sport & Entertainment	0	29	29
Welzijn & Onderwijs	0	69	69
Gezondheidszorg	23	1.303	1.326
Startcollege	5		5
			+
Totaal	78	2.098	2.176
Reeds verrekend via de maandelijkse bekostiging			1.657
		Saldo	<u><u>519</u></u>

Figuur 96 Te verrekenen cursusgeld 2018 / 2019

9.5 Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders en Wet normering Topinkomens

Wet normering Topinkomens

Conform de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT) worden hieronder de meldingen gedaan inzake deze wet waarbij hogere betalingen hebben plaatsgevonden dan een jaarsalaris van € 189.000, ontslagvergoedingen van boven € 75.000 en uitbetalingen aan interim functionarissen, die langer dan zes maanden in dienst zijn geweest bij Albeda tegen een omgerekend salaris van € 189.000 bij volledig dienstverband.

Het voor Albeda toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 €189.000. Dit betreft het bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse G, complexiteitspunten per criterium:

- Gemiddelde omzet 9
- Aantal leerlingen/deelnemers/studenten 4
- Gewogen aantal onderwijssoorten/sectoren 5

Met de definitie van topfunctionaris zijn binnen Albeda het College van Bestuur en de Raad van Toezicht geïdentificeerd.

Bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking

<i>bedragen x € 1</i>	R.J.M. Kooren	A.C.M. Romeijnders - van Tiggelen	R.G. Louwerse
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Lid CvB	Lid CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	169.168	132.265	139.901
Beloningen betaalbaar op termijn	19.406	18.535	18.842
<i>Subtotaal</i>	188.574	150.800	158.743
<i>Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum</i>	189.000	189.000	189.000
<i>-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag</i>	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	188.574	150.800	158.743
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017			
<i>bedragen x € 1</i>	R.J.M. Kooren	A.C.M. Romeijnders - van Tiggelen	R.G. Louwerse
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Lid CvB	Lid CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	162.472	129.063	136.220
Beloningen betaalbaar op termijn	18.109	17.188	17.565
<i>Subtotaal</i>	180.581	146.251	153.785
<i>Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum</i>	181.000	181.000	181.000
Totale bezoldiging	180.581	146.251	153.785

Figuur 97 Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende toefunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij meerdere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende toefunctionaris (die zijn aangegaan met ingang van 1 januari 2018).

Bezoldiging toezichthoudende toefunctionarissen

bedragen x € 1	L. Knecht	S.P. Lubbers	H.C. Theisens	E.A.A.M. van Welie	W.F. de Mooij
Functiegegevens	Voorzitter	Vice Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functieervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/9 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging					
Totale bezoldiging	15.479	13.000	11.000	3.667	11.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	28.350	18.900	18.900	6.317	18.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017					
bedragen x € 1 (excl. BTW)	L. Knecht	S.P. Lubbers	H.C. Theisens		W.F. de Mooij
Functiegegevens	Voorzitter	Vice Voorzitter	Lid		Lid
Aanvang en einde functieervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/9 - 31/12		1/1 - 31/12
Bezoldiging					
Totale bezoldiging	15.595	13.000	3.667		11.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	27.150	18.100	6.033		18.100

Figuur 98 Bezoldiging toezichthoudende toefunctionarissen (1)

bedragen x € 1	B. Sabourian	A.M. Huibrechtse-Truijens	E. van der Vliet	R.P. Zevenbergen	W.J. van Gelder
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functieervulling in 2018	1/9 - 31/12	1/9 - 31/12	1/1 - 31/8	1/1 - 31/8	13/6 - 31/8
Bezoldiging					
Totale bezoldiging	3.667	3.667	7.343	7.333	7.333
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	6.317	6.317	12.583	12.583	12.583
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017					
bedragen x € 1 (excl. BTW)			E. van der Vliet	R.P. Zevenbergen	W.J. van Gelder
Functiegegevens			Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functieervulling in 2017			1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging					
Totale bezoldiging			11.015	11.000	11.017
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum			18.100	18.100	18.100

Figuur 99 Bezoldiging toezichthoudende toefunctionarissen (2)

Per 31 augustus 2018 zijn mevrouw E. van der Vliet, de heer R.P. Zevenbergen en de heer W.J. van Gelder afgetreden als lid. Per 1 september 2018 zijn mevrouw A.M. Huibrechtse-Truijens, mevrouw B. Sabourian en mevrouw E.A.A.M. van Welie aangetreden als nieuwe leden.

Bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen zonder dienstbetrekking

	Voorzitters- clause van toepassing	Ingangs- datum dienst verband	Eind- datum dienst verband	Omvang dienst- verband FTE	Beloning 2018	Belastbare vaste en variabele onkosten- vergoeding en 2018	Voorzieningen beloningen betaalbaar op termijn 2018	Uitkeringen wegens beëindiging v/h dienst- verband 2018	Motivering overschrijding norm en andere toelichtingen 2018
N.v.t.									

Figuur 100 Bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen zonder dienstbetrekking

Vermelding niet topfunctionarissen 2018

	functie omschrijving	Ingangs- datum dienst verband	Eind- datum dienst verband	Omvang dienst- verband FTE	Beloning 2018	Belastbare vaste en variabele onkosten- vergoeding en 2018	Voorzieningen beloningen betaalbaar op termijn 2018	Uitkeringen wegens beëindiging v/h dienst- verband 2018	Motivering overschrijding norm en andere toelichtingen 2018
N.v.t.									

Figuur 101 Vermelding niet topfunctionarissen 2018

Vermelding niet topfunctionarissen 2017

	functie omschrijving	Ingangs- datum dienst verband	Eind- datum dienst verband	Omvang dienst- verband FTE	Beloning 2017	Belastbare vaste en variabele onkosten- vergoeding en 2017	Voorzieningen beloningen betaalbaar op termijn 2017	Uitkeringen wegens beëindiging v/h dienst- verband 2017	Motivering overschrijding norm en andere toelichtingen 2017
N.v.t.									

Figuur 102 Vermelding niet topfunctionarissen 2017

Bijlage A: Samenwerkingsverbanden

Naam	Omschrijving	Structuur / bestuur	Partner(s)
Maintenance- en Procescollege (CIV Chemie)	Samenwerking Maintenance en Proces Rijnmond, bedrijfsleven en onderwijs	Samenwerkingsverband (geen juridische structuur). Raad van Advies in oprichting. Verantwoording aan Bèatechniek o.b.v. prestatieafspraken.	Zadkine, STC, Havenbedrijf, Deltalinqs, Gemeente Rotterdam, bedrijfsleven
CV Kop van Zuid	Vennootschap waarin een deel van het pand aan de Rosestraat is opgenomen. De CV belast huur door aan het Albeda, het bedrijfsresultaat wordt vervolgens weer in mindering gebracht op de huurlasten binnen het Albeda.	Commanditaire Vennootschap	
De Nieuwe Kans	Tijdelijke samenwerking gericht op gezamenlijk ontwikkelen van een uitstroomroute naar onderwijs voor jongeren bij De Nieuwe Kans	Partijen zijn en blijven verantwoordelijk voor de kerntaken van hun eigen organisatie. De Nieuwe Kans en Albeda zijn beide verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het uitstroomtraject richting het onderwijs.	De Nieuwe Kans
Exploitatie TopSportCentrum B.V.	De vennootschap exploiteert het TopSportCentrum (exploitatie en verhuur ruimten)	Besloten Vennootschap met Albeda als enig aandeelhouder. CvB vormt de directie (tevens bestuur).	Gemeente Rotterdam
Federatie MBO Westland (vereniging)	Overkoepelend orgaan m.b.t. onderwijsaanbod in het Westland	Federatie met bestuurders vanuit betrokken onderwijsinstellingen. Dhr. J. Haenen vertegenwoordigt Albeda.	Lentiz, Mondriaan
Focus Beroepsacademie	Samenwerking vo-mbo in Barendrecht-Ridderkerk	Samenwerkingsovereenkomst en huurovereenkomst.	Gemeente Barendrecht, Da Vinci College, CSG Calvijn, Dalton Lyceum
IT-Campus	Samenwerking met onderwijs, bedrijfsleven en (lokale) overheid om een Rotterdamse IT-Campus te realiseren.	Samenwerkingsverband (geen juridische structuur). In 2019 wordt een Stichting opgericht voor deze samenwerking.	VNO NCW Rotterdam, Hogeschool Rotterdam, Techniek College Rotterdam, Zadkine en Rotterdam Partners.
Matrix B.V.	Momenteel een lege vennootschap waar geen activiteiten plaatsvinden.	Besloten vennootschap. Albeda enig aandeelhouder. De stichting Albeda is bestuur(der).	-

Naam	Omschrijving	Structuur / bestuur	Partner(s)
Rotterdam Academy	Verzorgt tweejarige Associate degree-opleidingen (Ad's) op hbo-niveau. De Ad's zijn ontwikkeld in overleg met het bedrijfsleven en leiden dus op tot functies waaraan in het beroepenveld grote behoefte bestaat.	Samenwerkingsverband van Hogeschool Rotterdam, Albada en Zadkine. Hogeschool Rotterdam is budget- en licentiehouder. Directeur O&K is mededirecteur.	Hogeschool Rotterdam, Zadkine
SS Rotterdam	Huurovereenkomst m.b.t. onderwijsruimte en stageovereenkomsten.		SS Rotterdam.
St. Beheer Branche Opl. Centrum voor de Gezondheidszorg	Beherend vennoot van de Expl. Branche Opl. Centrum Kop van Zuid CV (commanditaire vennootschap), Albada is commanditair vennoot.	Stichting Albada is bestuur(der)	Geen
St. Interconf. Branche Opl. Centrum vr de Gezondheidszorg	Vanuit deze stichting worden met name zzp-ers betaald in verband met tijdelijke inhuur personeel.	Stichting Albada is bestuurder.	Geen
VAVO Rijnmond College	Algemeen vormend onderwijs voor volwassenen (18+).	Samenwerkingsverband tussen Albada en Zadkine. Gezamenlijk bestuur. Zadkine levert rector, Albada levert conrector.	Zadkine
Techniek College Rotterdam (TCR)	Samenwerkingscollege van Albada en Zadkine voor het techniekonderwijs in de regio Rotterdam.	Samenwerkingsverband	Zadkine
Vereniging van Eigenaren Rosestraat	Vereniging van eigenaren	Stichting Albada bestuur(der)	Geen
Stichting Matrix RDM Campus	Optreden als erkend leerbedrijf voor de technische opleidingen	Bestuurders dhr. Klop en mw. K. Lentz	Geen
Stichting Playing for Success Rotterdam	Studiebegeleiding, vorming en onderwijs. Verbeteren leerprestaties jongeren in Rotterdam	Bestuurders: mw. J. Vink-van Vliet, dhr. J.L. van Zwieten, dhr. P.T.J. de Vos, dhr. C.J. Terdu, mw. M. van Oort, dhr. N. Redert	Geen
Stichting RDM Training Plant	Het verkrijgen en beheren van financiële middelen ten behoeve van de bouw en in stand houding van een trainingsfaciliteit voor opleiding en training van werknemers in de procesindustrie (de RDM Training Plant)	Bestuurders: dhr. B.D.M. Janssen, dhr. J. Barends, dhr. R.G. Louwerse	Deltalinqs, VOMI, SSVV, Albada, Zadkine, STC en hogeschool Rotterdam

Figuur 103 Overzicht samenwerkingsverbanden

Bijlage B: Nevenfuncties leden college van bestuur 2018

De heer R.J.M. (Ron) Kooren (voorzitter CvB per 1 oktober 2015)

- Vicevoorzitter raad van toezicht PCBO Zuid (tot 18 april 2018)
- Bestuurslid VNO-NCW Rotterdam

Mevrouw A.C.M. (Anky) Romeijnders – Van Tiggelen (lid CvB per 1 maart 2016)

- Lid cliëntenraad Internos Drechtsteden
- Lid raad van toezicht The Dutch Alliance
- Bestuurslid Rotterdam Vakmanstad

De heer R.G. (René) Louwerse (lid CvB per 1 januari 2016)

- Lid raad van toezicht Scholengroep Holland
- Lid raad van toezicht Quadrant Kinderopvang te Gouda
- Bestuurslid EIC Mainport Rotterdam
- Bestuurslid stichting RDM Trainingplant

Bijlage C: Hoofd- en overige nevenfuncties leden raad van toezicht in 2018

De heer L. (Laurens) Knecht

Hoofdfunctie:

- Eigenaar Paradera Consultancy

Nevenfuncties:

- Voorzitter raad van commissarissen Coolback Company BV, voorheen Optixolar BV, te Zuidbroek
- Lid raad van commissarissen Brightlands Maastricht Health Campus BV te Maastricht
- Extern lid van de Audit Commissie Stichting BOOR te Rotterdam
- Bestuurslid van de theatervereniging Sociëteit Casino te Den Bosch
- Extern adviseur HVC Groep NV, te Alkmaar

De heer S.P. (Steven) Lubbers

Hoofdfunctie:

- Directeur Hollandia Vastgoed B.V.

Nevenfuncties:

- Voorzitter RVC | De Goede Ree B.V.
- Lid raad van toezicht Kunsthal Rotterdam

Mevrouw W.F. (Willy) de Mooij

Hoofdfunctie:

- Lid raad van bestuur Vestia, Rotterdam

Nevenfuncties:

- Lid bestuur Vrienden van de telefonische hulpdiensten (tot 1 november 2018)

De heer H.C. (Henno) Theisens

Hoofdfunctie:

- Leading lector platform Goed bestuur voor een veilige wereld, De Haagse Hogeschool

Nevenfuncties:

- Lid raad van toezicht Hogeschool van Amsterdam (per 1 juni 2018)

Leden raad van toezicht tot 1 september 2018

De heer W.J. (Wim) van Gelder

Nevenfuncties:

- Voorzitter bestuur COSBO-stad Utrecht
- Voorzitter bestuur Nederlands Volksbuurtmuseum, Utrecht
- Lid klachtencommissie Verzorging en Verpleging Utrecht
- Voorzitter Platform Raden van Toezicht MBO
- Lid bestuur Geveltekenfonds, Utrecht
- Voorzitter raad van toezicht U-stal, Utrecht
- Voorzitter Maatschappelijk Netwerk Utrecht

Mevrouw E. (Elly) van der Vliet

Hoofdfuncties:

- Bestuurder Stichting Dr. Schroeder van der Kolk Bedrijven

Nevenfuncties:

- Lid raad van toezicht IJsselland Ziekenhuis

De heer R.P. (Paul) Zevenbergen

Hoofdfunctie:

- Lid dagelijks bestuur Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

Nevenfuncties:

- Lid algemeen bestuur Stichting Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam
- Lid jury Excellente scholen voortgezet onderwijs
- Voorzitter College Deskundigheid Financiële dienstverlening
- Lid raad van toezicht stichting handicap + studie
- Lid raad van toezicht Stichting Pieter van Foreest (zorg, wonen en welzijn)
- Lid college van Deskundigen SVWN

Leden raad van toezicht benoemd per 1 september 2018

Mevrouw A.M. (Anne) Huibrechtse-Truijens

Hoofdfunctie:

- Director Deloitte Risk Advisory BV

Mevrouw B. (Baharak) Sabourian

Hoofdfunctie:

- General Counsel bij Nedspice

Nevenfuncties:

- Lid raad van toezicht Kunsthal Rotterdam (per 1 december 2018)

Mevrouw E.A.A.M. (Liesbeth) van Welie:

Hoofdfunctie:

Eigenaar, Van Welie Kennis voor Onderwijs

Nevenfuncties:

- Lid van de raad van toezicht (vicevoorzitter, voorzitter commissie Onderwijs en Onderzoek), Universiteit Leiden
- Lid van de raad van toezicht (lid remuneratie commissie), Saxion Hogescholen
- Onderzoeker Universiteit van Amsterdam, studiesucces HBO-instroom in WO
- Senior adviseur, Sardes Kennis voor Beleid en Praktijk Utrecht